

20.05.2019

Kokousaika 20.05.2019 16:00 - 17:01

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Hernberg, Kaisa
Koulumies, Terhi
Raatikainen, Mika
Razmyar, Nasima apulaispormestari

Rydman, Wille
Sazonov, Daniel
Sevander, Tomi
Vesikansa, Sanna apulaispormestari
Borgarsdottir Sandelin, Silja varajäsen
Hakola, Juha varajäsen
Said Ahmed, Suldaan varajäsen
Urho, Ulla-Marja varajäsen
Vuorjoki, Anna varajäsen
Yanar, Ozan varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Arajärvi, Pentti kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami kansliapäällikkö
Aho, Mikko kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Laitio, Tommi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Pohjolainen, Liisa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Enroos, Asta va. henkilöstöjohtaja
Karvinen, Marko vs. rahoitusjohtaja
Kivelä, Liisa viestintäjohtaja

20.05.2019

	Peltonen, Antti Rinkineva, Marja-Leena Rope, Jenni Menna, Lauri	vs. hallintojohtaja elinkeinojohtaja kaupunginlakimies johtava asiantuntija poistui 16:10, poissa: 372 - 385 §
	Hopeakunnas, Maisa Björksten, Jenni	tiedottaja hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 363 - 385 §
Esittelijät		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 363 §
	Antti Peltonen	vs. hallintojohtaja 364 - 367 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 368 - 385 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 363 - 385 §

20.05.2019

§	Asia	
363	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
364	Asia/2	V 5.6.2019, Kaupunginhallituksen jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi
365	Asia/3	V 5.6.2019, Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi
366	Asia/4	V 5.6.2019, Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi
367	Asia/5	V 5.6.2019, Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen valinta
368	Asia/6	V 5.6.2019, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen asuntolarakennusten tontille (Tapaninkylä, Tapaninvainio, tontti 39049/5)
369	Asia/7	V 5.6.2019, Etelä-Haagan Orapihlajatie ja Paatsamatien alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12501)
370	Asia/8	Kaupunginhallituksen matka Wieniin, Itävaltaan 25. - 26.6.2019
371	Asia/9	Vaalilautakuntien jäsenten määrääminen vuoden 2019 eduskuntavaaleihin ja europarlamenttivaaleihin
372	Asia/10	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2019 talousarviokohdasta projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi
373	Asia/11	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2019 talousarviokohdasta projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi
374	Asia/12	Helsingin kaupungin liittyminen WHO European Healthy Cities -verkostoon kaudelle VII (2019-2024)
375	Asia/13	Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset 2019–2025
376	Asia/14	Lausunto Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksesta
377	Asia/15	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponsi kasvavien turistivierojen vastaanottamisesta
378	Asia/16	Valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponsi palkkakorjausmallin käyttöönottamisesta naisvaltaisilla matalapalkka-aloilla
379	Asia/17	Valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponsi päivystystoimintojen siirron

20.05.2019

vaikutuksen seurannasta ja raportoinnista

380	Asia/18	Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksesta
381	Asia/19	Lausunto eduskunnan oikeusasiamiehelle Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun sisäilmaongelmista tehdyn kantelun johdosta
382	Asia/20	Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat
383	Asia/21	Valtuutettu Veronika Honkasalon toivomusponsi hallintokuluista kaupungin laskutuskäytännössä
384	Asia/22	Valtuutettu Reetta Vanhasen toivomusponsi psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista luopumisesta
385	Asia/23	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

20.05.2019

Asia/1

§ 363

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Wille Rydmanin ja Sanna Vesikansan sekä varatarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

varapuheenjohtaja
Anni Sinnemäki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

varapuheenjohtaja
Anni Sinnemäki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

20.05.2019

Asia/2

§ 364

**V 5.6.2019, Kaupunginhallituksen jäsenten valinta kesäkuussa 2019
alkavaksi toimikaudeksi**

HEL 2019-004823 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallitukseen 15 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	
2.	Vihr. <i>kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari</i>	
3.	Kok. <i>kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestari</i>	
4.	SDP <i>kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan apulaispormestari</i>	
5.	Vihr. <i>sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari</i>	
6.	Kok.	
7.	Kok.	
8.	Kok.	

9. Vihr.
10. Vihr.
11. SDP
12. Vas.
13. Vas.
14. PS
15. RKP

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seuraavasti:

Puheenjohtaja	<i>pormestari</i>
1. varapuheenjohtaja	
2. varapuheenjohtaja	

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 30 §:n 1 momentin mukaan kunnassa on oltava kunnanhallitus.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallitus johtaa kaupunginvaltuuston alaisena kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa myös kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä. Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja apulaispormestarit jäseninä. Jokaisella kaupunginhallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen muut jäsenet ja varajäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä sille ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (kuntalaki 70.1 §).

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a.1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä

naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntalain 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valettavien lukumäärällä lisättynä yhdellä.

Vaalikelpoisuus (kuntalaki 71 § ja 73 §)

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

20.05.2019

Asia/2

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä esitettyä 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

20.05.2019

Asia/3

§ 365

V 5.6.2019, Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2019-004821 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok.	
2.	Kok.	
3.	Kok.	
4.	Vihr.	
5.	Vihr.	
6.	SDP	
7.	SDP	
8.	Vas.	
9.	PS	

20.05.2019

Asia/3

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja
Varapuheenjohtaja

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 4 §:n mukaan kaupungin hallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytöntöönpanosta sekä niiden toimivuudesta. Konsernijaosto tekee esityksiä omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista, tytäryhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista yhteisöjen sekä säätiöiden toimintaan ja talouteen liittyvistä asioista. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupungin hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (kuntalaki 70.1 §).

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a.1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntalain 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä vaalittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä.

Vaalikelpoisuus (kuntalaki 71 § ja 73 §)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060

20.05.2019

Asia/3

jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

20.05.2019

Asia/4

§ 366

V 5.6.2019, Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenten valinta kesäkuussa 2019 alkavaksi toimikaudeksi

HEL 2019-004851 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon 9 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

	Jäsen	Varajäsen
1.	Kok. <i>pormestari</i>	
2.	Kok.	
3.	Kok.	
4.	Vihr.	
5.	Vihr.	
6.	Vihr.	
7.	SDP	
8.	Vas.	
9.	RKP	

Samalla kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Puheenjohtaja *pormestari*
Varapuheenjohtaja

Lisäksi kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 3 §:n mukaan kaupungin hallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa. Jaostossa on 9 jäsentä. Pormestari toimii jaoston puheenjohtajana. Jokaisella jaoston jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (kuntalaki 70.1 §).

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a.1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntalain 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä vaalittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä.

Vaalikelpoisuus (kuntalaki 71 § ja 73 §)

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja

3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä esitettyä 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/4

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/5

§ 367

V 5.6.2019, Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2019-005381 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Mari Rantaselle eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Aleksi Niskasen jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Mari Rantasen (PS) 7.6.2017 § 276 jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Mari Rantanen pyytää 3.5.2019 eroa sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen luottamustoimesta tultuaan valituksi kansanedustajan tehtävään.

20.05.2019

Asia/5

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 3.5.2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenyydestä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

20.05.2019

Asia/6

§ 368

V 5.6.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntolarakennusten tontille (Tapaninkylä, Tapaninvainio, tontti 39049/5)

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninvainio) sijaitsevan asuntolarakennusten tontin (AS) 39049/5 ja siitä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 12432
- 3 Tonttitietoja
- 4 Kaupunginhallitus 7.11.2011 § 1000
- 5 Kaupunginhallitus 8.1.2014 § 1303
- 6 Kiinteistölautakunta 1.12.2016 § 484

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tapaninkylässä sijaitseva asuntolarakennustentontti (39049/4 sittemmin muodostettu tontti 39049/5) on kiinteistölautakunnan päätöksellä 1.12.2016 § 484 vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille hoivapalvelutarkoituksiin 16.12.2016 - 31.12.2045 väliseksi ajaksi. Tontille ei vuokraushetkellä ollut vielä vahvistettu vuokrausperiaatteita, joten tontti vuokrattiin alle 30 vuodeksi. Samalla kiinteistölautakunta päätti, että tontin vuokrasopimuksen vuokra-aikaa jatketaan myöhemmin tehtävän kaupunginvaltuuston vuokrauserusteita koske-

van päätöksen mukaisesti. Tonttia ja sen korttelia 39049 koskeva asemakaavan muutos nro 12432 on tullut lainvoimaiseksi 18.5.2018, joten tontille on nyt aiheellista vahvistaa vuokrausperiaatteet.

Tontille on vuonna 2016 toteutettu yksikerroksinen hoivakoti mielenterveyskuntoutujille. Hoitolaitosrakennukseen ei ole toteutettu varsinaisia asuntoja vaan asumisyksiköitä (palvelukotihuoneita). Hoivakodin asuminen on siten Y-tilan luonteista tilaa.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Alueella on voimassa asemakaavan muutos nro 12432, joka on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 27.3.2018 ja se on tullut voimaan 18.5.2018.

Sisäasianministeriön 26.2.1960 vahvistaman asemakaavan muutoksen nro 4673 mukaan tontti 39049/2 kuuluu yleisten rakennusten korttelialueeseen (Y). Tontista 39049/2 on 31.8.2015 hyväksytyllä tonttijaolla nro 12670 muodostettu tontit 39049/3 ja 4. Tontin 39049/4 rakennusoikeus on 2 451 k-m² (tonttitehokkuusluku e=0.75), pinta-ala 3 268 m² ja osoite Rasinkuja 4. Tontti 39049/4 on merkitty kiinteistörekisteriin 29.10.2015.

Tontista 39049/4 sekä noin 160 m² osasta rakentamatonta katualuetta on muodostettu 29.6.2018 hyväksytyllä tonttijaolla nro 13160 tontti 39049/5.

Asemakaavan muutoksen nro 12432 mukaan tontti 39049/5 kuuluu asuntolarakennusten korttelialueeseen (AS) ja sen rakennusoikeus on 900 k-m². Tontin pinta-ala on 3 428 m² ja sen osoite on Rasinkuja. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 13.7.2018.

Asemakaavakartta on liitteenä 2. Tonttitiedot ilmenevät liitteessä 3.

Varauspäätökset

Kaupunginhallitus on 7.11.2011 § 1000 tekemällään päätöksellä varannut Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninvainio) korttelin 39049 tontin 2 Esperi Care Oy:lle valtion tukemien erityisryhmille tarkoitettujen vuokra-asuntojen eli palvelukodin rakennuttamista varten 31.12.2012 saakka. Kiinteistölautakunta on 2.5.2013 § 219 ja 12.6.2014 § 3409 päättänyt jatkaa varausta, siten että varaus oli voimassa 30.6.2015 saakka.

Kaupunginhallitus on 8.12.2014 § 1303 muuttanut varausta muun muassa seuraavasti:

- Tontti varataan mielenterveyskuntoutujien hoivakodin suunnittelua sekä vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2016 saakka siten, että hoivakotihankkeen osalta tontin varauksensaajina ovat Espero Care Oy ja Avain Palvelukodit Oy sekä vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen osalta varauksensaajana on Avain Rakennuttaja Oy.

Päätökset ovat liitteenä 4 ja 5.

Tontin vuokraus

Kiinteistöviraston tonttiosaston asuntotonttitoimiston toimistopäällikkö päätti 9.10.2015 § 282 vuokrata Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninkylä) korttelin 39049 hyväksytyt tonttijaon nro 12670 mukaista tonttia 4 vastaavan alueen Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille (Y-tunnus 2685842-7) rakennusluvan hakemista varten ajaksi 1.10.2015 - 31.3.2016 päätöksessä mainituin ehdoin.

Edelleen kiinteistölautakunta päätti 1.12.2016 § 484 vuokrata Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille tontin 39049/4 hoivapalvelutarkoituksiin 16.12.2016 - 31.12.2045 väliseksi ajaksi. Tontille 39049/4 ei vuokraushetkellä ollut vielä vahvistettu vuokrausperiaatteita, joten se vuokrattiin enintään 30 vuodeksi. Kiinteistölautakunta on samalla päättänyt, että tontin vuokrasopimuksen mukaista vuokra-aikaa jatketaan myöhemmin tehtävän kaupunginvaltuuston vuokrausperiaatteita koskevan päätöksen mukaisesti.

Päätös on liitteenä 6.

Maaperä

Käytettävissä olevien tietojen perusteella vuokrausperiaate-esityksen kohteena olevalla tontilla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Maaperäkartan mukaan tontilla on ollut täyttöä.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on pyritty johdonmukaiseen ja yhdenmukaiseen hinnoitteluun ottaen huomioon tontin sijainti ja käyttötarkoitus sekä alueelle aiemmin määritellyt vuokrausperiaatteet.

Kiinteistö Oy Helsingin Uimarannantien palvelukodille on myönnetty rakennuslupa 16.2.2016. Tontille on toteutettu yksikerroksinen hoivakoti mielenterveyskuntoutujille. Hoitolaitosrakennukseen ei ole toteutettu varsinaisia asuntoja vaan asumisyksiköitä (palvelukotihuoneita). Hoivakodin asumistila on siten Y-tilan luonteista tilaa. Noudatetun käytännön mukaan Y-tontin hinta vastaa noin puolta kaupungin alueella käyttämis-

tä vapaarahoitteisten asuntotonttien hinnoista. Koska hanke toteutetaan valtion korkotuella, tonttihinnoittelussa tulee myös noudattaa ARA:n hyväksymää hinnoittelua.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2007 § 207 päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Tapaninkylän asuntotontit 39052/2 ja 3 sekä 39163/1 pitäen vuosivuokran perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 30 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa.

Edelleen kiinteistölautakunta on 18.12.2014 § 638 päättänyt vuokrata Tapaninkylän YSA-tontin 39090/15 (os. Kivitaskuntie 1) 30 vuodeksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana Y-tilan kerrosneliömetrihintana 16 euroa. Tontti on vuokrattu Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnoille ja sillä sijaitsee vanhainkoti.

Vuokrausperiaate-esityksen kohteena olevalle tontille on rakennettu yksikerroksinen hoivakoti mielenterveyskuntoutujille. Hoitolaitosrakennekseen ei ole toteutettu varsinaisia asuntoja vaan asumisyksiköitä (palvelukotihuoneita). Hoivakodin asumistilaa on siten pidettävä Y-tilan luonteista tilana. Noudatetun käytännön mukaan Y-tontin hinta vastaa noin puolta kaupungin alueella käyttämistä vapaarahoitteisten asuntotonttien hinnoista. Koska hanke toteutetaan valtion korkotuella, tonttihinnoittelussa tulee myös noudattaa ARA:n hyväksymää hinnoittelua.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Ottaen huomioon käytössä olevat vertailutiedot ja muut edellä esitetyt seikat esitetään tontin 39049/5 vuokra määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa 18 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa. Hinnoittelussa on otettu rakennusoiden yksikköhintaa laskevasti huomioon se, että ARA:n ohjeiden mukaan valtion tukemassa tuotannossa maanvuokran määrittelyssä tulee käyttää 4 %:n tuottokorkoa, mutta kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaisesti muun kuin asuntontin vuosivuokra tulee määrittellä 5 %:n tuottokoron mukaisesti.

Esitettävät vuokrausperiaatteet vastaavat nykyarvoltaan (10/2018, ind. 1960) 353 euron kerrosneliömetrihintaa.

Vuokra-ajaksi esitetään vakiintuneen käytännön mukaisesti noin 55 vuotta siten, että maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2075 saakka.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

20.05.2019

Asia/6

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutos nro 12432
- 3 Tonttitietoja
- 4 Kaupunginhallitus 7.11.2011 § 1000
- 5 Kaupunginhallitus 8.1.2014 § 1303
- 6 Kiinteistölautakunta 1.12.2016 § 484

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 623

HEL 2018-011452 T 10 01 01 02

Rasinkuja

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti

- että Helsingin Tapaninkylässä sijaitsevan liitteessä 1 mainitun asuntolarakennustontin (AS) vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74463
jessina.haapamaki(a)hel.fi

§ 369

V 5.6.2019, Etelä-Haagan Orapihlajatie ja Paatsamatien alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12501)

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) korttelin 29081 tontin 11 ja korttelin 29082 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen 6.3.2018 päivätyn ja 30.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12501 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12501 kartta, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12501 selostus, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), 30.10.2018
- 4 Vuorovaikutusraportti 6.3.2018, täydennetty 30.10.2018 sekä muistiot 7.3.2017 ja 20.6.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto
Uudenmaan elinkeino-,

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristöä Etelä-Haagassa rantaradan ja kehäradan rautatiealueen koillispuolella. Alueille on sijoitettu yhteensä 24 450 k-m² uutta kerrostaloasumista. Asukasmäärä lisääntyy noin 600:lla asukkaalla. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=1,23.

Orapihlajatie alueelle on suunniteltu neljä-viisikerroksisia asuinkerrostaloja. Alueella sijaitseva kallioinen kumpare on säilytetty rakentamattomana. Pysäköinti on sijoitettu osin kannen alle.

Paatsamatien alueelle on suunniteltu kuusikerroksista kerrostaloasumista. Kolmikerroksisilla rakennusosilla on pehmennetty rakentamisen liittymistä viereiseen Orapihlajapuistoon. Paatsamatien ja Orapihlajatie risteyksessä sijaitseva Isku Invest Oy:n entinen varastorakennus on suunniteltu purettavaksi. Kaikki pysäköinti on sijoitettu kaksikerroksiseen pysäköintihalliin alueen pohjoispäähän Isku Invest Oy:n varastorakennuksen tontilla olevalle pääosin valmiiksi louhitulle alueelle. Puistoyhteys Orapihlajapuistosta viereiseen Alppiruusuupuistoon on säilytetty.

Kaavaratkaisun toteuttaminen mahdollistaa Etelä-Haagan täydennysrakentamisen olemassa olevan joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen, palvelualueella. Lähitöllä sijaitseva Huopalahden asema tulee olemaan tärkeä Raide-Jokerin vaihtoasema. Uudisrakentaminen on kaavamerkinnöin ja -määräyksin pyritty sovittamaan alueen vehreään miljööseen ja olemassa olevaan rakennuskantaan.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta ja kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

Orapihlajatie alueella on voimassa kaksi asemakaavaa vuosilta 1960 ja 1975. Voimassa olevissa asemakaavoissa alue on merkitty varastorakennusten ja varastojen korttelialueeksi (Tv) sekä puisto- ja katualueeksi. Em. puustoinen kalliokumpare on merkitty luonnonvaraisena säilytettävänä korttelinosana (n).

Paatsamatien alueella on voimassa kolme eri asemakaavaa vuosilta 1952, 1960 ja 1985. Voimassa olevissa asemakaavoissa alue on merkitty varastorakennusten korttelialueeksi (TV) sekä puisto- ja katualueeksi.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Pääosa Orapihlajatie alueesta on Asunto oy Helsingin Orapihlajatie 24:n (YIT Rakennus Oy) omistuksessa. Helsingin kaupunki omistaa voimassa olevan kaavan katualueet. Voimassa olevan kaavan puistoalueet ovat pääosin kaupungin omistuksessa; pieni puiston osa alueen eteläpäässä on yksityisessä omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Helsingin kaupunki omistaa Paatsamatien kaavamuutosalueen. Tyhjiöllään oleva varastorakennus osoitteessa Paatsamatie 10 on Isku Invest Oy:n omistuksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 27.3.–25.4.2018. Kaavaehdotuksesta tehtiin 10 muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat täydennysrakentamisen sopivuuteen ympäristöönsä, puistoalueisiin, liikenteeseen, rakentamisen aikaisiin riskeihin ja palveluihin sekä vuorovaikutukseen ja asukkaiden mielipiteiden huomioon ottamiseen.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), liikenneviraston sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomiot kohdistuivat mm. hulevesien johtamiseen, rakentamiseen rautatien läheisyydessä sekä rautatien aiheuttamaan melun ja tärinän huomioimiseen.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa.

Liikennesuunnitelma

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), jonka mukaan:

- Orapihlajatie eteläreunalle välille Orapihlajatie 13–27 rakennetaan jalkakäytävä uuden asuinalueen edustalle
- Paatsamatien ja Laajasuontien laaja risteysalue muutetaan T-risteykseksi, jolloin osa nykyistä risteysaluetta voidaan muuttaa puistoksi, johon Orapihlajapuiston kaunis avokallioalue liittyy
- Orapihlajatie kolmea itäisintä risteystä selkeytetään: ajoradan kaavennuksilla ja kaarresäteiden tiukennuksilla hillitään autoilijoiden nopeuksia ja parannetaan suojateiden turvallisuutta.

Kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (12/2017, alv 0%) seuraavasti:

Katualueet	330 000 euroa
Puistot	200 000 euroa
Hulevesijärjestelyt (sis. johtosiirrot)	120 000 euroa
Kaukolämmön johtosiirrot	40 000 euroa
Sähköverkon johtosiirrot	35 000 euroa
Yhteensä	725 000 euroa

Lisäksi kaavan toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia Helen Sähköverkolle uuden muuntamon ja sähköverkon rakentamisesta noin 160 000 euroa. Kustannusarvio ei sisällä baanan rakentamista, eikä siihen liittyviä hulevesiverkon muutostarpeita.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu tuloja tonttien myymisestä, rakennusoikeuden myynnistä ja vuokraamisesta, sekä yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Kaupungin maanomistukseen sijoittuvan uuden kaavoitettavan kerrosalan rakennusoikeuden arvo on noin 6 miljoonaa euroa. Maankäyttökorvauksista on sovittu maanomistajan kanssa käydyissä maapo liittisissa neuvotteluissa (kaupunginhallitus 6.5.2019, 325 §).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginhallitus hyväksyi 6.5.2019 (325 §) kaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen, joka on allekirjoitettu 11.4.2019.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12501 kartta, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12501 selostus, päivätty 6.3.2018, muutettu 30.10.2018, päivitetty Kylk:n 30.10.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6804), 30.10.2018
- 4 Vuorovaikutusraportti 6.3.2018, täydennetty 30.10.2018 sekä muistiot 7.3.2017 ja 20.6.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva, 30.10.2018
- 3 Havainnekuva, 30.10.2018
- 4 Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kun-

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

tayhtymä
Liikennevirasto
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.03.2019 § 130

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Orapihlajatie 24

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) kiinteistön 91-420-1-1239-M601 omistajan Asunto Oy Helsingin Orapihlajatie 24:n (Y-tunnus 1806112-7) kanssa solmittavan liitteen nro 2 mukaisen sopimuksen hyväksymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti oikeuttaa tonttipäällikön tai hänen valtuuttamansa allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkistuksia. Sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallituksen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA129-4)

30.10.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

20.05.2019

Asia/7

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.12.2017 § 58

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Hankennumero 5244_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12501 pohjakartan kaupunginosassa 29 Etelä-Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12501
Kaupunginosa: 29 Etelä-Haaga
Kartoituksen työnumero: 49/2017
Pohjakartta valmistunut: 29.11.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 03.05.2017 § 36

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Arkkitehti Nina Välkepinta-Lehtinen esitteli Etelä-Haagassa Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristössä vireillä olevaa kaavamutosta, johon liittyy yksi nimeämistarve.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueella sijaitsevalle puistolle nimeä

Orapihlajapuisto–Hagtornsparken

(puisto)

Perustelu: Ryhmänimi (puutarhanhoito paikkakunnalla); liitynnäinen, Orapihlajatie mukaan.

Rakennusvirasto on käyttänyt esitettyä nimeä inventoinneissaan, ja nimi on ollut myös asukkaiden keskuudessa epävirallisessa käytössä.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386

johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.3.2017

HEL 2016-013346 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1281-00/17, koskien Etelä-Haagan, Orapihlajatie ja Paatsamatien aluetta, asemakaavan muutosta. Määräaika on 24.3.2017 mennessä.

Orapihlajatie ja Paatsamatien ympäristöön Etelä-Haagaan suunnitellaan asuinkerrostaloja noin 600 asukkaalle.

Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/7

Rakennusviraston yhteyshenkilöinä kaavahankkeessa ovat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

20.05.2019

Asia/8

§ 370

Kaupunginhallituksen matka Wieniin, Itävaltaan 25. - 26.6.2019

HEL 2019-004110 T 01 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston tekemään virkamatkan Wieniin, Itävaltaan 25. - 26.6.2019. Virkamatkasta aiheutuvat välttämättömät kustannukset korvataan enintään kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevan liitteen sekä virkamatkoista annetun ohjeen mukaisina.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Virkamatkan aikana tutustutaan Wienin kaupungin menestymiseen lukuisissa elämänlaatua mittaavissa vertailuissa, kaupunkisuunnitteluun ja asuntopolitiikkaan sekä yhteistyöhön kansainvälisten järjestöjen kanssa.

Tarkoituksena on, että matkalle osallistuvat kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto. Matkaan on osallistumassa enintään 18 luottamushenkilöä. Matkalle osallistuvat myös kansliapäällikkö ja toimialajohtajat sekä edustajia kaupunginkansliasta. Kaupungin henkilöstön matkakustannukset maksetaan asianomaisten yksiköiden määrärahoista.

Matka- ja majoituskustannukset ovat noin 650 euroa osanottajaa kohden. Lisäksi tulevat kuljetukset, ateriat paikan päällä, päivärahat ja matkatoimiston kustannukset. Ansionmenetykset korvataan luottamushenkilöille luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista tehdyn kaupunginvaltuuston päätöksen 24.4.2019, § 132 mukaisesti.

20.05.2019

Asia/8

Kaupunginhallituksen päätöksen 6.5.2019, § 321 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen virkamatkoi-koista muualle kuin kotimaahan. Matkakustannusten korvausten saamista varten virkamatkalla olleen on esitettävä kaupunginkanslialle matkalaskulomakkeen Lv 227 mukainen lasku välittömästi virkamatkan päätyttyä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa virkamatkan päättymisestä. Matkalaskuun on liitettävä alkuperäiset tositteet syntyneistä kustannuksista silloin, kun tosite on saatavissa.

Virkamatkasta aiheutuvat kustannukset sekä mahdolliset luottamushenkilöiden ansionmenetykskorvaukset maksetaan talousarvion kohdal-
ta 15001 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupungin-
kanslian käytettäväksi (tulosityksikkö 1000024, projekti 105001000401,
Virkamatkat, luottamushenkilöt). Virkamatkoihin liittyvät asiakirjat (ohje,
KVTES, vakuutus kortti ja matkalasku) ovat luottamushenkilöportaalissa
lomakkeet-välilehdellä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Matkalle lähtijät
Kanslian taloushallinto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/9

§ 371

Vaalilautakuntien jäsenten määrääminen vuoden 2019 eduskunta- vaaleihin ja europarlamenttivaaleihin

HEL 2018-011892 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 25.2.2019 asetettujen ja 8.4.2019 muutettujen vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien vaalilautakuntien kokoonpanoa liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vaalilautakuntamuutokset eduskuntavaalit 2019
- 2 Vaalilautakunnat europarlamenttivaaleihin 2019 ja varalista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 25.2.2019 § 137 vaalilautakunnat ja valitsi jäsenet niihin vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien vaalipäivää varten. Kaupunginhallitus muutti vaalilautakuntien kokoonpanoja 8.4.2019 § 238.

Osa vaalilautakuntien jäsenistä oli estyneitä osallistumaan vaalilautakuntatyöskentelyyn eduskuntavaaleissa ja tämän vuoksi vaalilautakuntia täydennettiin liitteen 1 mukaisesti.

Osa vaalilautakuntiin valituista on ilmoittanut olevansa estyneitä työn, matkan tai muun syyn takia toimimaan vaalilautakunnassa vuoden 2019 europarlamenttivaaleissa. Mahdollisten peruutusten varalle on ke-

20.05.2019

rätty varalista vaalilautakuntien täydentämiseksi. Muutokset tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi (liite 2).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vaalilautakuntamuutokset eduskuntavaalit 2019
- 2 Vaalilautakunnat europarlamenttivaaleihin 2019 ja varalista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.04.2019 § 238

HEL 2018-011892 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 25.2.2019 asetettujen vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien vaalilautakuntien kokoonpanoa liitteen 1 mukaisesti.

25.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi

Keskusvaalilautakunta 27.11.2018 § 20

HEL 2018-011892 T 00 00 01

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/9

Keskusvaalilautakunta päätti hyväksyä vaalilautakunnan varajäsenten määrän lisäämisen ja siitä syntyvät kustannukset.

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/10

§ 372

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2019 talousarviokohdasta projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

HEL 2019-003349 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2019 talousarviokohdan 8 03 02, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, määrärahoja seuraavasti:

TA-alkohta	Euroa
8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti	2 000 000
8 03 02 02 Länsisatama	12 000 000
8 03 02 03 Kalasatama	10 000 000
8 03 02 04 Kruunuvuorenranta	2 790 000
8 03 02 05 Pasila	20 000 000
8 03 02 06 Kuninkaankolmio	3 700 000

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markku Riekko, ts. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa katurakentamista aluerakentamisen projektialueilla. Vuoden 2019 talousarviossa projektialuekohtaiset katumäärärahat yhteensä 70,264 milj. euroa on koottu alakohtaan 8 03 02 Projektialueiden kadut ja osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön.

Katuhankkeet ja niiden määrärahatarve kullakin projektialueella vuonna 2019 on seuraava:

8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti on talousarviossa vuodelle 2019 varattu määräraha kaupunginhallituksen käytettäväksi 2,0 milj. euroa.

Kamppi-Töölönlahti alueen katujen rakentamiseen on vuosina 2010-2018 loppuun mennessä käytetty 20,0 milj. euroa. Alueen arvioidaan valmistuvan vuonna 2021 ja vuosina 2020-2021 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan 7,3 milj. euroa.

Kadunrakentamisen keskeisimmät kohteet ovat keskustakirjasto Oodin viereisen Eero Erkon kadun, Töölönlahdenkadun ja Kansalaistorin urakan viimeistelyt. Lisäksi syksyllä käynnistetään tulvasuojeluhanke, jossa Töölönlahden ja Eläintarhanlahden välissä oleva radan itäpuoleinen kevyenliikenteen silta puretaan ja tilalle rakennetaan uusi silta. Uuden sillan alle rakennetaan sulkuportit ja pumppaamo. Tarkoitus on estää rankkasateiden ja tuulien aiheuttama veden pinnan nousu Töölönlahdella yli tulvakorkeuden ja estää veden pääsy rakennusten kellareihin (esim. Finlandiatalo). Arvioitu katumäärärahatarve vuonna 2019 on talousarvioon varattu 2,0 milj. euroa.

8 03 02 02 Länsisatama

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 02 Länsisatama on talousarviossa varattu 17,2 milj. euroa.

Länsisataman alueen katu- ja rantarakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 106,8 milj. euroa. Vuosina 2020-2028 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 95,7 milj. euroa.

Jätkäsaaren alueella rakennetaan katuja asuntotuotannon edellyttämässä aikataulussa. Saukonlaiturin alueella rakennetaan mm. Bermudankatua, Bermudankolmiota, Bermudankujaa ja Saukonkanavaa. Melkinlaiturin alueen katu- ja rakennussuunnittelu on käynnissä ja loppuvuonna on tarkoitus käynnistää alueen katujen rakentaminen. Atlantinkatua rakennetaan Ahdinaltaalle. Rionkadun ja Tyynenmerenkadun kiertoliittymän katu- ja rakennussuunnittelun valmistuttua kiertoliittymän rakentaminen alkaa syksyllä. Katujen asfaltointi- ja kiveystöitä tehdään mm. Tyynenmerenkadulla, Juutinraumankadulla, Suezinkadulla, Kap Horninkadulla, Rionkadulla, Messitytönkujalla, Välimerenkadulla, Malagankadulla, Saukontorilla ja Välimerenkadulla.

Telakkarannassa jatkuu Telakkakadun ja siihen liittyvien katujen rakentaminen.

Länsisataman katujen määrärahatarve vuonna 2019 on 17,2 milj. euroa. Tässä vaiheessa haetaan käynnissä oleviin suunnittelu- ja rakennushankkeisiin katumäärärahaa ja sen tarpeen arvioidaan olevan 12 milj. euroa.

8 03 02 03 Kalasatama

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 03 Kalasatama on varattu 12,9 milj. euroa.

Vuoden 2018 loppuun mennessä on Kalasataman katuihin ja rantarakenteisiin käytetty 101,2 milj. euroa. Vuosina 2020-2028 arvioidaan Kalasataman katuihin ja suunnitelmakauden lopulla käynnistettävän Sörnäisten liikennetunnelin toteutukseen tarvittavan n. 222 milj. euroa.

Kalasataman keskuksen yhteydessä rakennetuista kaduista SRV on pyytänyt vastaanottokatselmuksen pitämistä keväällä. Suvilahden alueella käynnistetään Koksikadun viimeistelytyöt. Sompasaaren 2-vaiheen katu-urakka jatkuu ja siinä rakennetaan alueen eteläosan katuja ja siltoja. Sompasaaren pohjoisosan katujen viimeistelyurakka käynnistyy keväällä. Verkkosaaren eteläosassa tehdään K-kampuksen (Keskön pääkonttori) ympäröivien katujen viimeistelytyitä ja aloitetaan Verkkosaarenkadun ja Verkkosaarenkanavan rakentaminen. Sörnäistenniemen katujen ja Kulosaarensillan viimeistelyt jatkuvat vuonna 2019.

Kalasataman katujen arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on 12,9 milj. euroa. Tässä vaiheessa haetaan käynnissä oleviin suunnittelu- ja rakennushankkeisiin katumäärärahaa ja sen tarpeen arvioidaan olevan 10 milj. euroa.

8 03 02 04 Kruunuvuorenranta

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 04 Kruunuvuorenranta on talousarviossa varattu 2,79 milj. euroa.

Vuoden 2018 loppuun mennessä Kruunuvuorenrantaan on käytetty 51,2 milj. euroa. Vuosina 2020-2028 arvioidaan Kruunuvuorenrannan katuihin tarvittavan n. 55 milj. euroa.

Vuoden 2019 keskeisimmät työt ovat aloitusalueiden katujen viimeistelyt ja Stansvikintien parantaminen. Katusuunnittelua tehdään Haakoninlahden eteläosassa sekä Koirasaarten ja Kruunuvuoren alueilla. Lisäksi laaditaan yleissuunnitelma Stanvikinkallion alueelle.

20.05.2019

Arvioitu katumäärärahatarve vuonna 2019 on talousarvioon varattu 2,79 milj. euroa.

8 03 02 05 Pasila

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 05 Pasila on talousarviossa varattu 28,274 milj. euroa.

Pasilan alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 113,7 milj. euroa. Vuosina 2020-2028 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 70 milj. euroa.

Ilmalan alueella rakennussuunnitteluvaiheessa olevien Radiokadun ja Ilmalankadun ja Ilmalantorin rakentaminen on tarkoitus käynnistää syksyllä 2019.

Pasilan keskuksen Triplan KVR-sopimuksen mukaisten katujen rakentaminen jatkuu vuonna 2019. Lisäksi yhteishankintana Liikenneviraston kanssa on käynnissä urakka, jossa rakennetaan Veturitiehen liittyviä rakenteita mm. Haarakallion risteysilta ja Teollisuuskadun tunnelin 2. vaihe. Teollisuuskadun tunnelin teknisten järjestelmien rakentaminen on käynnissä. Veturitien Pasilansillan eteläpuolisen osan urakka on käynnissä ja samoin Pasilan sillalle sijoittuvan joukkoliikenneterminaalin urakka. Veturitie Pasilansillan eteläpuolella, Teollisuuskadun tunneli ja joukkoliikenneterminaalit Pasilansillalla otetaan käyttöön ennen Triplan kauppakeskuksen avaamista syksyllä 2019.

Pohjois-Pasilan alueella Postipuiston ensimmäinen katu-urakka käynnistetään alkuvuodesta. Ratapihkorsteleiden katujen rakentaminen jatkuu vuonna 2019 Tenderinlenkin ja Höyrykadun osalta.

Pasilan konepajan alueella varaudutaan jatkamaan katurakentamista loppuvuodesta.

Pasilan katujen määrärahatarve on talousarvioon varattu 28,3 milj. euroa. Tässä vaiheessa haetaan käynnissä oleviin suunnittelu- ja rakennushankkeisiin katumäärärahaa ja sen tarpeen arvioidaan olevan 20 milj. euroa.

8 03 02 06 Kuninkaankolmio

Kuninkaankolmion alueelle on talousarvion alakohtaan 8 03 02 06 on vuodelle 2019 varattu 3,70 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön. Lisäksi toimialalla on samaan talousarvion alakohtaan käytettävissä vuonna 2018 käyttämättä jäänyttä määrärahaa ylitysoikeutena 0,9 milj. euroa kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen 16.3.2019 mukaisesti.

Kuninkaankolmion alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 16,8 milj. euroa. Vuosina 2020-2028 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan n. 13 milj. euroa.

Vuoden 2019 keskeisimmät työt Kuninkaantammen alueella ovat Kuninkaantammenkierron ja Taidemaalarinkadun, Temperakadun, Sinooperinkujan ja Sienakujan katu-urakoiden jatkaminen sekä Kuninkaantammenkallion ja Etelärinteen kaava-alueiden katujen rakentamisen käynnistäminen. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on 2,6 milj. euroa. Vuoden 2019 keskeisimmät työt Honkasuon alueella ovat Perhosenkierron ja Neitoperhosenkadun rakentaminen. Arvioitu määrärahan tarve on 1,1 milj. euroa.

Kuninkaankolmion katumäärärahatarve vuonna 2019 on yhteensä 4,6 milj. euroa, johon käytetään ylitysoikeusmäärärahaa 0,9 milj. euroa ja haettavaa talousarviomäärärahaa 3,7 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää projektialueiden katujen toteuttamiseen yhteensä 50,49 milj. euron määräraha vuoden 2019 talousarviokohdasta 8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markku Riekko, ts. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 373

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2019 talousarviokohdasta projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

HEL 2019-003601 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2019 talousarviokohdan 8 04 02, Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet Khn käytettäväksi, määrärahoja seuraavasti:

TA-kohta	Euroa
8 04 02 01 Kamppi-Töölönlahti	1 400 000
8 04 02 02 Länsisatama	4 000 000
8 04 02 03 Kalasatama	1 226 000
8 04 02 04 Kruunuvuorenranta	474 000
8 04 02 05 Pasila	168 000
8 04 02 06 Kuninkaankolmio	846 000

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markku Riekko, ts. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa puistojen ja liikunta-alueiden suunnittelua ja rakentamista aluerakentamisen projektialueilla. Vuoden 2019 talousarviossa projektialuekohtaiset puisto- ja liikunta-alueiden määrärahat yhteensä 8,114 milj. euroa on koottu alakohtaan 8 04 02 Projek-

tialueiden puistot ja liikunta-alueet, jotka on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön.

Puisto- ja liikunta-aluehankkeet ja niiden määrärahatarve kullakin projektialueella vuonna 2019 on esitetty seuraavassa:

8 04 02 01 Kamppi-Töölönlahti alueen puistot

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 01 Kamppi-Töölönlahden puistot on vuodelle 2019 varattu 1,4 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön. Kamppi-Töölönlahden puistojen rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 11,7 milj. euroa.

Vuonna 2019 viimeistellään keskustakirjasto Oodin viereinen Makasiinipuisto. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on 1,4 milj. euroa eli talousarviossa kohteelle varattu määräraha kokonaisuudessaan.

8 04 02 02 Länsisataman puistot ja liikunta-alueet

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 03 Länsisataman puistot ja liikunta-alueet on vuodelle 2019 varattu 4,0 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön.

Länsisataman puistojen suunnitteluun ja rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 10,0 milj. euroa. Vuosina 2020–2028 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 28,8 milj. euroa.

Käynnissä olevat puistokohteet ovat Hyväntoivonpuiston pohjoisosan ja Jätkäsaaren liikuntapuiston rakentaminen. Suunnittelukohteena on Tanssintalonpuisto.

Arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on talousarviossa alakohtaan varattu määräraha 4,0 milj. euroa eli talousarviossa osoitettu määräraha kokonaisuudessaan.

8 04 02 03 Kalasataman puistot ja liikunta-alueet

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 03 Kalasataman puistot on vuodelle 2019 varattu 1,226 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön.

Kalasatamanpuistojen suunnitteluun ja rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 3,4 milj. euroa. Vuosina 2020–2028 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 7,6 milj. euroa.

Käynnissä olevat puistorakentamiskohteet ovat Lovisenholminpuisto ja Kalasatamanpuisto. Arvioitu määrärahatarve on 1,226 milj. euroa eli talousarviossa osoitettu määräraha kokonaisuudessaan.

8 04 02 04 Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 04 Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta- alueet on vuodelle 2019 varattu 0,474 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön.

Kruunuvuorenrannan puistojen rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 0,4 milj. euroa. Vuosina 2020–2028 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 18,50 milj. euroa

Kruunuvuoren alueella puistosuunnittelukohteina ovat Saaristonfregatinpuisto, Stansvikin kartanopuisto, Kaitalahden koira-aitaus, Henrik Borgströmin puisto. Hopealaakson liikuntapuiston suunnittelu käynnistetään.

Rakentamiskohteena loppuvuodesta käynnistyy Henrik Borgströmin puisto. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on talousarvioon varattu määräraha 0,474 milj. euroa.

8 04 02 05 Pasilan puistot

Pasilan puistoihin on talousarvion alakohtaan 8 04 02 05 vuodelle 2019 varattu 0,168 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön. Pasilan puistojen rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 1,2 milj. euroa. Vuosina 2020–2028 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 5,8 milj. euroa

Pasilan projektialueella jatketaan Höyrypuiston ja Halkopiipun suunnittelua ja käynnistetään Postipuiston suunnittelu. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on talousarviossa varattu 0,168 milj. euroa.

8 04 02 06 Kuninkaankolmion puistot

Talousarvion alakohtaan 8 04 02 06 Kuninkaankolmion puistot on vuodelle 2019 varattu 0,846 euroa kaupunginhallituksen käyttöön. Kuninkaankolmion puistojen suunnitteluun ja rakentamiseen on vuoden 2018 loppuun mennessä käytetty 1,3 milj. euroa. Vuosina 2020–2028 puistomäärärahaa arvioidaan tarvittavan 10,6 milj. euroa

Helene Schjerfbeckin puiston rakentamista jatketaan. Puistojen rakentaminen etenee kiinteistöjen valmistumisen edellyttämässä aikataulussa. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2019 on talousarviossa varattu määräraha 0,846 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää Projektialueiden puistojen ja liikunta-alueiden toteuttamiseen yhteensä 8,114 milj. euron määräraha vuoden 2019 talousarviodatasta 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi.

20.05.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Markku Riekko, ts. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristötoimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 374

Helsingin kaupungin liittyminen WHO European Healthy Cities -verkostoon kaudelle VII (2019-2024)

HEL 2019-004822 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupunki hakee World Health Organisation European Healthy Cities -verkoston jäsenyyttä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Copenhagen Consensus of Mayors.pdf
- 2 Implementation framework for phase VII (2019-2024)
- 3 Pormestarin päätös 92 § 26042019.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategian mukaan kaupungin toiminnassa vahvistetaan kansainvälisyyttä sekä tavoitellaan asemaa segregaaion ehkäisyn eurooppalaisena huippuesimerkkinä. Kaupunkistrategian yhtenä kärkihankkeena on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus, jonka päätavoitteena on vähentää eri väestöryhmien ja alueiden välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja sekä löytää vaikuttavimmat eriarvoisuutta ehkäisevät toimintatavat.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan (14.5.2018 § 350) hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmän yhdeksi tehtäväksi on määriteltävä kansainvälisen yhteistyön edistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä on kokouksessaan 4.2.2019 päättänyt esittää Helsingin kaupungin liittymistä World Health Organizationin (jatkossa WHO) Healthy Cities -verkoston (jatkossa HCN-verkosto) uuteen VII ohjelmakauteen vuosille 2019–2024.

Pormestarin päätöksen mukaan (26.4.2019 § 92) Helsinki on ilmaissut kiinnostuksensa liittyä HCN -verkostoon. WHO on 6.5.2019 hyväksynyt Helsingin hakijakaupungiksi.

HCN-verkoston jäsenyys edellyttää poliittista sitoutumista, ohjausrakenteita kaupunkiin, sekä henkilöresurssien osoittamista. Helsingin kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamis- ja koordinaattorirakenne vastaa resursoinnin osalta näihin edellytyksiin.

Verkostoon kuuluu 100 eurooppalaista kaupunkia ja 30 kansallista verkostoa

HCN-verkostoa ohjaa poliittinen valiokunta sekä tieteellinen ja neuvoa-antava yhteistyöryhmä. Suomesta verkoston edelliselle kaudelle ovat osallistuneet Kuopio ja Turku sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoima Terve Kunta -verkosto. Nämä ovat hakemassa jäsenyyttä myös seuraavalle kaudelle. Työmuotoina HCN-verkostossa ovat vuosittaiset workshopit, kokoukset, tapaamiset, task force -ryhmät sekä työmenetelmien ja tutkimustiedon yhteistyöryhmät, joihin jäsenkaupunkien poliittiset päättäjät sekä kaupungin työntekijät voivat osallistua.

Tulevan ohjelmakauden strategiset tavoitteet ja teemat

Kauden VII pääteemat hyväksyttiin 13.2.2018 Kööpenhaminassa kaupunginjohtajien ja pormestarien konsensuslausumassa. Sen mukaan HCN -verkosto toteuttaa Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen toimintaohjelman maailmanlaajuisista visiota ja tavoitteita. Lisäksi Helsingin kaupunkistrategian ja hyvinvointisuunnitelman sisällöt ovat yhdenmukaisia HCN -verkoston temaattisten sisältöjen kanssa.

Kauden VII strategiset tavoitteet ovat:

- Edistetään kaikkien hyvinvointia ja terveyttä sekä vähennetään terveyseroja
- Johdetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä esimerkkinä kansainvälisesti, kansallisesti sekä alueellisesti
- Tuetaan WHO:n strategisten painopisteiden ja teemojen implementointia.

Kauden VII pääteemat ovat:

- Investoidaan kaupungissa asuviin ihmisiin
- Suunnitellaan kaupunkitiloja, jotka edistävät hyvinvointia ja terveyttä
- Vahvistetaan osallisuutta ja kumppanuuksia osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä
- Lisätään kaupungin elinvoimaisuutta ja parannetaan yhteisten hyödykkeiden ja palvelujen saatavuutta

20.05.2019

- Edistetään yhteiskuntarauhaa ja turvallisuutta osallistavan yhteiskunnan avulla
- Suojellaan maapalloa muun muassa kestävän kulutuksen ja tuotannon avulla.

HCN-verkostossa kehitetään vaikuttavia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen käytäntöjä

Helsingin kaupungin yhteistyö HCN-verkoston kanssa edistää ja tuo uusia kansainvälisiä näkökulmia eriarvoisuuden kaventamistyöhön muiden suurten Euroopan kaupunkien kanssa. Yhteistyö lisää laaja-alaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista sekä vahvistaa näyttöön perustuvien vaikuttavien käytäntöjen kehittämistä. Verkoston avulla on mahdollista arvioida ja kehittää kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa.

Hakemusta valmistellaan kaupunkiyhteisenä työnä

Hakemusprosessin jatkovalmistelusta ja koordinaatiosta vastaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto, yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijoiden kanssa. Hakemuksen valmistelua varten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä päätti 6.5.2019 muodostaa toimialojen ja kaupunginkanslian yhteisen valmistelutyöryhmän.

Jäsenmaksu on 6 000 USD eli noin 5 600 euroa vuodessa. Talousarvion noudattamishjeiden mukaan, mikäli hallintokunta ehdottaa liittymistä järjestöön, sen tulee samassa yhteydessä pyrkiä tarkastelemaan jäsenyyksiä kokonaisuutena ja mahdollisuutta luopua jostakin jäsenyydestä. Helsingin kaupunki on päättänyt erota European Cities against Drugs -verkostosta 1.1.2018 lukien. Vuosittainen jäsenmaksu olisi ollut 12 000 euroa. Tämän jälkeen Helsinki ei ole liittynyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen vaikuttavia tietoperustaisia työkäytäntöjä tukevaan ja kehittävään kansainväliseen verkostoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Copenhagen Consensus of Mayors.pdf
- 2 Implementation framework for phase VII (2019-2024)
- 3 Pormestarin päätös 92 § 26042019.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimi-ala

Päätöshistoria

Keskushallinto Pormestari 26.04.2019 § 92

HEL 2019-004822 T 04 03 01

Päätös

Pormestari päätti, että Helsingin kaupunki ilmaisee kiinnostuksena liittyä World Health Organisation European Healthy Cities –verkostoon ja sitoutuu kauden VII (2019-2024) edellytyksiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

§ 375

Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset 2019–2025

HEL 2019-001191 T 11 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset vuosille 2019–2025.

Tiivistelmä

Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset toteuttavat kaupunkistrategiaa 2017–2021, jonka visiona on olla maailman toimivin kaupunki. Toimivassa kaupungissa varaudutaan myös sääilmiöiden ja ilmastonmuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin. Kaupunkistrategian mukaan "Helsinki erottautuu globaalin ilmastovastuun paikallisen toteuttamisen kansainvälisesti verkottuneena edelläkävijänä", "Jokainen tuntee olonsa turvalliseksi Helsingissä" ja "Turvallisuus on kaupungin kilpailuvaltti" sekä "Hulevesien kustannustehokkaan hallinnan edistämiseksi viherpinta-alaa lisätään kaupunkirakenteessa."

Helsingin kaupungilla on useita suunnitelmia, ohjausmekanismeja, työkaluja sekä hankkeita, joiden avulla sopeutumista toteutetaan kaupungin suunnittelussa. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelma, Helsingin hulevesiohjelma, Viherkattolinjaukset, Luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelma sekä Itämerihaasteen Itämeri-toimenpideohjelma sisältävät sopeutumisen linjauksia tukevia tavoitteita ja toimia.

Sopeutumisen linjauksiin on tunnistettu pääosin niitä toimenpiteitä, joita olemassa olevat suunnitelmat ja ohjelmat eivät sisällä.

Helsinki on liittynyt Global Covenant of Mayors -sitoumukseen, jossa edellytyksenä on, että kaupunki laatii hillinnän ja sopeutumisen toimenpideohjelmat.

Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset toteuttaa omalta osaltaan myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteita 2030.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Ilmasto muuttuu ja Helsingin tulee varautua ennalta tuleviin muutoksiin. Ilmastonmuutoksen hillinnällä pyritään välttämään vaarallinen ilmastomuutos, joka nykytietämyksen mukaan tarkoittaa korkeintaan 1,5 asteen maapallon keskilämpötilan nousua. Helsinki on aloitteellinen ilmastonmuutoksen hillinnässä ja kaupunkistrategiassa tavoitteena on hiilineutraali Helsinki vuoteen 2035 mennessä. Hiilineutraali Helsinki toimenpideohjelmassa on esitetty toimenpiteet, joilla tähän tavoitteeseen päästään. Ilmasto on lämmennyt globaalisti noin asteen, ja ilma-kehään jo päästetyt kasvihuonekaasut lämmittävät ilmastoa edelleen. Siksi tehokkaistakin hillintätoimista huolimatta ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen on myös välttämätöntä.

Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset ovat strateginen suunnitelma, jota toteuttamalla Helsinki voi sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Sopeutumislinjauksilla kaupunki pyrkii vähentämään ilmastomuutoksen haitallisia seurauksia yhteiskunnan toimintakykyyn, talouteen, luontoon ja ihmisten arkipäivään sekä hyödyntämään muuttuvan ilmaston aiheuttamia mahdollisia etuja.

Sopeutumislinjaukset ovat voimassa kuluvan ja seuraavan valtuustokauden. Linjauksissa tarkastellaan muuttuvaa ilmastoa myös pitkällä aikajänteellä, aina vuosisadan loppuun asti.

Sopeutumislinjausten ohjauksesta vastasi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurin johtama Helsingin kaupungin ilmastoryhmä, jonka perustama sopeutumisryhmä vastasi sisällön tuottamisesta linjauksiin. Ilmastonmuutokseen sopeutumista ei nähdä erillisenä asiana vaan kiinteänä osana kaupunkiorganisaation toimintaa. Linjausten työstämistä varten koottiin ja analysoitiin kaupungin johtamis- ja suunnittelujärjestelmää ja tunnistettiin noin 60 suunnitelmaa, ohjausmekanismia, työkalua ja hanketta, joiden avulla sopeutumista toteutetaan kaupungin suunnittelussa. Linjauksiin tunnistettiin pääosassa toimenpiteitä, joita olemassa olevat ohjelmat ja suunnitelmat eivät kattaneet.

Sopeutumisen linjaukset valmistuivat helmikuussa 2017 ja ne päivitettiin syksyllä 2018. Päivityksessä on otettu huomioon toimenpiteiden tilanne, kaupungin muuttunut organisaatio sekä uusi strategia ja alkuvuonna 2018 valmistuneen Helsingin ilmatoriskiarvioinnin tulokset ja uusien saatavilla ollut ilmastonmuutostieto. Linjausten päivitystä varten järjestettiin sopeutumisryhmälle työpaja ja linjaukset ovat olleet sopeutumisryhmän ja asiantuntijoiden kommentoitavina.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa (10.12.2018 § 809) todettiin, että ilmastomuutokseen sopeutuminen on välttämätöntä ja että kaupungin sopeutumislinjaukset tuodaan erikseen päätöksentekoon.

Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset 2019–2015

Sopeutumisvisio

Sopeutumisvisio esittelee, millainen on ilmastonkestävä Helsinki vuonna 2050. Sopeutumisvisio 2050 on keskipitkän aikavälin tarkastelua ja ajallisesti sama kuin yleiskaavan aikajänne. Sopeutumisvision mukaan Helsinki on ilmastonkestävä ja turvallinen kaupunki. Helsinki on sopeutunut hyvissä ajoin muuttuvaan ilmastoon sekä varautunut äärimmäisiin sääilmiöihin ja ilmastonmuutoksen globaaleihin vaikutuksiin. Helsinki on integroinut sopeutumisen kaupungin suunnitteluun ja kehittää jatkuvasti sopeutumistoimintaansa. Sopeutumisen hyötyjä ja kustannuksia tarkastellaan kokonaistaloudellisesti pitkällä aikavälillä. Kaupunki edistää sopeutumisen liiketoimintamahdollisuuksia tarjoamalla toimintaympäristön, jossa on helppo kokeilla ja ottaa käyttöön sopeutumista edistäviä ratkaisuja. Helsinki tunnetaan sopeutumisen kansainvälisenä edelläkävijänä.

Sopeutumisen teemat

Sopeutumisvision saavuttamiseksi tarvitaan tekoja, jotka käsitellään neljän teeman avulla. Teemat ovat varautuminen, integrointi, kehittäminen ja liiketoimintamahdollisuudet. Kullekin teemalle on esitetty alavisio ja jokainen teema sisältää keskeiset toimenpiteet eli prioriteetit, joihin kahden valtuustokauden (2017–2025) aikana tulee keskittyä. Nykyiselle valtuustokaudelle on asetettu myös konkreettiset toimenpiteet. Valtuustokauden vaihtuessa suunnitelma päivitetään, jolloin uudet konkreettiset toimenpiteet vuosille 2021–2025 asetetaan.

1. Varautuminen

Teeman alavisiona on, että Helsinki varautuu sään ääri-ilmiöiden yleistymiseen ja voimistumiseen kehittämällä kaupungin infrastruktuuria ilmastonkestäväksi, sekä parantamalla ihmisten tietoisuutta ja valmiutta

toimia. Kaupungin organisaation eri toimialat tunnistavat vastuunsa varautumisessa ja huomioivat omassa valmius- ja varautumissuunnittelussaan ilmastonmuutoksen vaikutukset. Infrastruktuurin ilmastonkestävyyttä tarkastellaan säännöllisesti ja kehitetään tarvittaessa. Kaupunki toimii ennakoivasti ja tukee kuntalaisten omatoimista varautumista.

Prioriteetit vuosille 2019–2025 ovat: 1. Ilmatoriskien kartoitus, 2. Ilmastonkestävyys suunnittelussa ja rakentamisessa, 3. Ohjaukseen kiinteistöjen ja asukkaiden sopeutumistoimien edistämiseksi, 4. Häiriötilanteiden (kuten hulevesitulvat ja helleaallot) hallinta, 5. Globaali varautuminen ja tietoisuus.

2. Integrointi

Alavision mukaan Helsinki luo ilmastonkestävää yhdyskuntarakennetta, joka on ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä. Helsinki integroi sopeutumistoimet maankäyttöön ja rakentamiseen, kasvatukseen ja opetukseen, luonnonhoitoon, virkistykseen, sosiaali- ja terveyspalveluihin, elinkeinopolitiikkaan sekä valmius- ja varautumissuunnitteluun. Kaupungin toimialat sisällyttävät vuosittaiseen talous- ja toiminnansuunnitteluunsa sopeutumista edistävät toimet. Sopeutumistoimet ovat osa laatu- ja ympäristöjohtamisjärjestelmiä. Osaaminen varmistetaan ja toimien toteutukseen suunnataan resursseja riittävästi.

Prioriteetit vuosille 2019–2025 ovat: 1. Integroidaan sopeutuminen kaupungin johtamis- ja ohjauksjärjestelmään, 2. Suunnitellaan hulevesien hallinta kokonaisvaltaisesti, 3. Ehkäistään maankäytön muutoksista aiheutuvia haittoja.

3. Kehittäminen ja osaaminen

Teeman alavisiona on, että Helsinki tunnetaan ilmastoasioissa edistyksellisenä kaupunkina. Helsingin kaupungin toimintaa kehitetään uusimman tiedon ja muualta saatujen kokemusten mukaan tuottaen alueelle uutta osaamista ja innovaatioita. Kehittämisen resurssit turvataan. Helsinki osallistuu aktiivisesti kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin ja tuo esille hyviä käytäntöjä. Helsinki viestii kaupunkilaisten ja yritysten sopeutumisen keinoista ja kehittää sopeutumista heidän kanssaan.

Prioriteetit vuosille 2019–2025 ovat: 1. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen osaksi kaupungin johtamista, 2. Sopeutumisen koulutus ja viestintä, 3. Kaupunki sopeutumisen esimerkkinä, 4. Tutkimus- ja kehitystoiminta, 5. Yhteistyö muiden kaupunkien ja toimijoiden kanssa kaupunki- ja kansainvälisellä tasolla.

4. Kokonaistaloudellisuus ja liiketoimintamahdollisuudet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Alavision mukaan Helsinki on sopeutumisen edelläkävijä näyttäen sopeutumisen esimerkkiä kaikissa toiminnoissaan, kohteissaan ja hankinnoissaan. Kaupunkiorganisaatio tekee tiivistä yhteistyötä yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa. Kaupunki toimii uusien Smart&Clean –ratkaisujen alustana. Tämä luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja vientiä ja parantaa kaupunkilaisten elämänlaatua. Kaupungin toimintaa ohjaa kokonaistaloudellisuus ja pitkän aikavälin suunnittelu. Tämän ansiosta ilmatoriskit ovat hallinnassa ja sopeutumisen mahdollisuudet osataan hyödyntää.

Prioriteetit vuosille 2019–2025 ovat: 1. Sopeutuminen otetaan osaksi kaupunkikehittämistä ja yritys yhteistyötä, 2. Helsinki toimii kokeilujen ja innovaatioiden testialueena Smart&Clean –ratkaisuille, 3. Sopeutumisen kokonaistaloudellista arviointia investoinneissa kehitetään.

Seuranta

Linjauksia tullaan seuraamaan osana kaupungin ympäristöraportointia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin ilmastonmuutokseen sopeutumislinjaukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.02.2019 § 62

HEL 2019-001191 T 11 00 02

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjaukset 2017-2025.

Käsittely

05.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Susanna Kankaanpää. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Af Hällström, vs. tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

§ 376

Lausunto Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksesta

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava 2050:ssä on pyritty siirtymään aiempaa strategisempaan maakuntakaavaan. Kaava ja sen valmisteluaineisto ovat olleet useaan kertaan lausunnoilla. Jokaisella lausuntokierroksella strateginen ote on hieman vähentynyt ja vanha tarkkoihin aluevarauksiin perustuva merkintätapa on saanut suuremman roolin. Tästä huolimatta uusi maakuntakaavaehdotus vastaa monilta osin aiempia maakuntakaavoja paremmin muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin vaatimuksiin. Uusi strategisempi ote on välttämätön.

Maakuntakaava pyrkii hiilineutraaliin Uuteenmaahan vuoteen 2035 mennessä. Tavoite on yhdenmukainen Helsingin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja luo osaltaan raamit maakunnan yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Kaava on luonteeltaan mahdollistava. Yleismääräyksissä todetaan, että kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.

On tärkeää, että Uusimaa-kaava 2050 mahdollistaa sekä koko seudun että Helsingin kaupungin kasvun. Helsinki on koko valtakunnan talous-

kasvun moottori ja sen toimintaedellytyksistä huolehtiminen on maakunnankin näkökulmasta tärkeää. Helsingin kaupunki pitää kaavan esitystapaa joitakin merkintöjä lukuun ottamatta hyvänä. Joissakin kohdissa maakuntakaavaehdotus on esitystavaltaan tarkempi kuin Helsingin yleiskaava, mikä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua. Liian tarkat aluevarausmerkinnät voivat vaikeuttaa tarkoituksenmukaisen maankäytön kehittämistä. Tältä osin kaavaehdotuksessa on edelleen tarkennustarpeita.

Maakuntakaavan liikenteellinen ratkaisu on perusteltu ja hyvä. Esitystapa antaa hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamisen jatkosuunnittelulle.

Kaavassa osoitettu Tallinnan tunnelin linjaus on Helsingin kaupungin ja laajan asiantuntijanäkemyksen mukainen. Ratkaisu on yhteneväinen Helsingin yleiskaavan ja Vantaan valmisteilla olevan yleiskaavan kanssa. Yksi, Helsingin keskustan kautta kulkeva, linjaus antaa yhteyden jatkosuunnittelulle ja hankkeistukselle hyvän lähtökohdan ja tukevan selkänojan – riippumatta valittavista rahoitus- ja toteutusvaihtoehdoista.

Kaavan keskeisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen lento- ja meriliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä turvaamalla Helsinki–Vantaan lentoaseman ja kansainvälisesti merkittävien satamien sekä logistiikka-alueiden yhteydet ja alueidenkäytölliset tarpeet. Tämä on tärkeä asia. Kehä I:n sisäpuoliset pääkadut ja tiet on merkitty maakuntakaavan ehdotuksessa joukko- ja/tai tavaraliikenteen kannalta merkittävinä katuina tai teinä. Helsinki varmistaa tarkemmassa suunnittelussa pitkänmatkaisen joukkoliikenteen sekä satamien tarpeiden näkökulmasta toimivat yhteydet sekä tie- että katuverkolla. Tämän varmistamiseksi on tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin sataman ja muiden kaupungin toimijoiden kesken.

Kaupun sijoittamisen tavoitteet ovat Uusimaa 2050-kaavassa pääpiirteissään yhteneväiset Helsingin yleiskaavan tavoitteiden kanssa. Kaupun ratkaisun kannalta oleellista on Helsingin keskustan ja muiden keskusta-alueiden sijainti ja rajaukset. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa maakuntakaavassa, sillä Viikki, Kontula ja Vuosaari sekä Östersundomin Sakarinmäki on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi. Seudullisesti merkittävää kauppaa voidaan sijoittaa keskustatoimintojen alueille ilman mitoitusta tai laadun rajoitusta. Kaupun säätelyn näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset laaturajoittamattomat kaupan alueet.

Östersundomin alueen maakuntakaavaratkaisu on osittain ristiriitainen hyväksytyin Östersundomin yhteisen yleiskaavan kanssa ja tältä osin ehdotusta on syytä tarkistaa.

Tarkennustarpeet maakuntakaavan sisältöön

On erittäin tärkeää, että maakuntakaavan merkinnät eivät ole ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan tai Östersundomin yhteisen yleiskaavan merkintöjen kanssa. Maakuntakaavan merkintöjen tulee mahdollistaa em. yleiskaavojen mukaisen maankäytön toteuttaminen.

Merkintöjen ja määräysten yleispiirteisen tulkinnan periaate on Helsingin kannalta erityisen tärkeää, koska maakuntakaavan esitystapa on joissakin kohdissa tarkempi kuin Helsingin uudessa yleiskaavassa.

Kaavan yleispiirteisyyden tavoitteesta poiketen kaavassa on osoitettu tarkoilla aluevarausmerkinnöillä virkistysalueet, Östersundomin virkistysalueet, suojelualueet, liikennealueet mm. satamat sekä puolustusvoimien alueet. Kartan kaavamääräyksistä ja kaavakartasta ei käy riittävän selvästi ilmi kaavan esitystapaa koskeva tavoite, että kaavamerkintöjä tulee tulkita yleispiirteisesti ja että kaavaan sisältyy oikeusvaikutteisia määräyksiä.

Jotta kaavan merkintöjä voidaan tulkita yleispiirteisesti, Helsingin seudun kartan määräysosioon tulee lisätä yleiset suunnittelumääräykset, jotka löytyvät Merkinnät ja määräykset -asiakirjasta: "Maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan yleispiirteisyys koskee sekä kaavan sisältöä, esitystapaa että tulkintaa. Alueiden käytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavamääräykset on esitetty erillisessä Merkinnät ja määräykset -osiossa, joka on oikeusvaikutteinen." Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan kartassa todetaan nyt vain: Merkintöihin liittyy maakuntakaavamääräyksiä.

Virkistysalueita ja Östersundomin virkistysalueita koskeviin kaavamääräyksiin tulee liittää kaavaselostuksen tulkintaohjeissa oleva lause: "Rakentamisrajoituksesta huolimatta virkistysalueet ovat yleispiirteisiä aluevarauksia, jotka tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa." Östersundomin virkistysalueiden osalta on lausuttu lisää lausunnon kohdassa "Östersundom".

Helsingin osalta suojelualueisiin on otettu yleiskaavassa ja Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa jo rauhoitettuja ja lisäksi suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Suojelualueita on osoitettu myös ulkokunnissa Helsingin omistamille maille. Myös suojelualueiden määräykseen tulee ottaa lause: "Uusien suojelualueiden tarkka raja-alue on selvitettävä tarkemmassa suunnittelussa."

Helsingin ulkokunnissa sijaitsevista alueista merkittävin uusi luonnon-suojelualue -ehdotus on Kauhalan ulkoilualueelle sijoittuva 204 hehtaarin alue Kauhalan metsät ja suot. Alue rajautuu Ämmäsuon kaatopaikkaan ja osa suojelualueeksi tarkoitettusta alueesta on asemakaavassa varattu suojaviheralueeksi, jonka Helsingin kaupunki on myynyt HSY:lle vuonna 2019. Suojelualueen tarkempi rajaus on tehtävä ottaen huomioon luonnonsuojeluarvot, virkistyskäyttötarpeet ja muun maankäytön yhteensovittaminen. Suojelualueen rajaus tulee tarkistaa luontoarvojen eikä maanomistus- ja kiinteistötietojen perusteella. Helsingin kaupungin omistamalla alueella sijaitsee myös viljeltyjä peltoja ja läheisen asutuksen yksityis- ja rasiiteita.

Helsingin omistaman, Lohjalla sijaitsevan, Outamon alueen rajausta on maakuntakaavaehdotuksessa tarkistettu siten, että oppilaskodin alue on kaupungin pyynnöstä pääosin poistettu luonnonsuojelualueen rajauksesta. Rajausta tulee kuitenkin tarkistaa vielä siten, että oppilaskotialueen etelärantaa ei merkitä suojelualueeksi, sillä alue on oppilaskodin toiminnan kannalta tärkeä.

Helsingin yleiskaavan ja merellisen strategian mukaisen virkistyskäytön kehittäminen on Helsingin kannalta tärkeää. Vallisaari ja Kuninkaansaari tulee merkitä virkistyskäytön kohdealueiksi ja Itä-Villinki EP-merkinnän sijasta EP/v -merkinnällä vastaavasti kuin Melkki.

Liikenne

Uusimaa-kaavan 2050 liikkumisen ja logistiikan keskeiset tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet vastaavat hyvin Helsingin kaupungin tavoitteita kestävästä liikkumisesta edistämiseksi ja kuljetusten toimivuuden turvaamiseksi seudulla. Ne antavat myös hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen tähtäävälle jatkosuunnittelulle ja maankäytön tiivistämiselle.

Kaavassa esitetty periaate, jossa Kehä III ja sen ulkopuolinen runkoverkko esitetään valtakunnallisesti merkittävänä maanteinä ja Kehä III:n sisäpuolen tieverkolle, jonne runkoverkko ei enää ulotu, esitetään tavoitella, vastaa hyvin Helsingin kaupungin tavoitteita. Kehä III:n runkoverkko-osuuden tulee jatkua Vuosaaren satamaan asti. Kehä III:n sisäpuolella kaavassa on käytetty Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet -selvityksen verkkoluokittelua, joka vastaa hyvin Helsingin yleiskaavassa esitettyjä tie- ja katuverkon kehittämissuunnitelmia. Selvitys laadittiin Liikenneviraston toimeksiannosta laajassa yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien, HSL:n, Uudenmaan liiton ja Uudenmaan Ely-keskuksen kanssa. Työssä muodostettiin kaupunkien ja valtio-osapuolten yhteinen käsitys pääkaupunkiseudun tie- ja katuverkon jäsentelystä 2030 ja visio vuodelle 2050. Työssä

valtakunnallisesti merkittävät tiejaksot päättyvät Kehä III:een ja sen sisällä olevat maantiet määriteltiin joko seudullisesti merkittäviksi tiejaksoiksi tai ydinalueen lähestymisjaksoiksi. Hyvä saavutettavuus on paitsi usean yrityksen myös Helsingin kantakaupungin kehityksen edellytys. Keskustan elinvoimaisuuden, viihtyvyyden ja toiminnallisuuden kannalta on tärkeää huolehtia keskustan ja kantakaupungin saavutettavuudesta henkilöauto- ja tavaraliikenteen osalta erityisesti säteittäisten pääväylien kautta. Maakuntakaavassa esitetty ratkaisu on yhteneväinen myös Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelman liikennejärjestelmäratkaisun kanssa. On hyvä, että sekä maakunnan että seudun tason suunnitelmat ohjaavat kehitystä tarkoituksenmukaiseen suuntaan ja takaavat kunnille riittävän liikkumavaran.

Pyöräliikenne on huomioitu hyvin Uusimaa 2050 kaavan selostuksessa, mikä on erinomainen asia. Kehä I:n sisäpuolella on suuri potentiaali saada autoliikenteestä siirtymää pyöräliikenteeseen ja näin helpottaa myös autoliikenteen ruuhkia ja mahdollistaa sujuvampi autoliikenne pidemmällä seutumatoilla, joita ei ole aina mahdollista kulkea pyörällä.

Kaavassa esitetyt raskaan liikenteen uudet taukopaikat ovat Helsingin kaupungin ja koko Helsingin seudun kannalta erittäin tärkeitä. Taukopaikkojen toteutuksella on merkittävä vaikutus sekä elinkeinoelämän toimintoihin ja kuljetuksiin että pääkaupunkiseudun koko liikennejärjestelmän toimivuuteen. Autoliikenteen liityntäpysäköintipaikkamerkinnot vastaavat hyvin Helsingin liityntäpysäköinnin kehittämistavoitteita.

Hakamäentien ja Turunväylän välisen tieyhteyden merkintä on kaavakartassa väärässä paikassa Niemenmäen kohdalla.

Kauppa

Ehdotuksessa on kolme eri keskustamerkintää, valtakunnan keskus, keskus ja pieni keskus. Kaikille keskusta-alueille voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa ilman rajoituksia. Kaikkien keskusta-alueiden ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeen sekä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen sijainti, laajuus ja toteutustapa täsmentyvät yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tämä on tuotu esiin myös oikeusvaikutteisessa Merkinnät ja määräykset -osiossa.

Kaupan näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin seudun vaihekaavassa Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset kaupan alueet. Östersundomin Sakarinmäen aluetta lukuun ottamatta näitä ei ole kaavaluonnoksessa enää rajattu tilaa vaativan kaupan toimialoille, kuten aikaisemmin, vaan niillä sallitaan kaikkia kaupan laatuja. Laaturajoittamattoman kaupan alueen yksikkökoon (30 000 k-m²) poisto oli kuitenkin hyvä ratkaisu, sillä yksikköä tärkeämpää on kaupan alueen kokonaisuuden tarkastelu.

Suutarilan, Konalan ja Roihupellon alueille osoitetun vähittäiskaupan ylärajoja on nostettu johtuen muutoksesta sallia näillä myös keskusta- maista kauppaa. Maakuntakaavatasolla oleellista on ollut arvioida laa- turajoittamattomien kaupan alueiden vaikutuksia maakuntakaavassa määriteltäisiin seudullisiin keskuksiin. Kuntakaavoituksessa on kuitenkin olennaista arvioida näitä keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita arki- sioinnin osalta paikallisen kävelysaavutettavuuden näkökulmasta sekä lähialueen asukkaiden luoman kysynnän näkökulmasta. Jos nykyisille kaupan alueille sijoittuu runsaasti keskustahakuista kauppaa, voi se vaikeuttaa lähikeskustojen ja asuinalueiden lähipalvelujen kehittämistä. Avainasemassa on siis kaupan tarvittavan volyymin salliminen lähia- lueiden keskustoissa.

Maakuntakaavan selostuksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan osoittaa tarvittaessa maakuntakaavaa tarkempia ja tiukempia määräyksiä kaupalle. Tämä tulisi kirjata myös Helsingin seu- dun kartan oikeusvaikutteiseen Merkinnät ja määräykset -osioon.

Maakuntakaavan viherrakenne

Maakuntakaava tunnistaa viherrakenteen jatkuvuuden tarpeen, mikä on hyvä asia. Koska maakuntakaavaehdotuksen tavoitevuosi ja Hel- singin yleiskaavan tavoitevuosi on sama vuosi 2050, maakuntakaavan viherrakennetta ei tule osoittaa Helsingin alueella tarkemmin kuin Hel- singin uusi yleiskaava on osoittanut. Helsingin yleiskaavan toteuttami- nen edellyttää kaupunkirakenteen ja viherrakenteen yhteensovittamis- ta. Maakuntakaavan tavoitteet on otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan viherrakenteessa. Viheraluemerkintöjen siirtäminen sellai- sinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakun- takaavasta ei ole perusteltua eri maankäyttötarpeiden yhteensovittami- sen tarpeen kanssa eikä ole linjassa kaavan strategisuudelle asetettu- jen tavoitteiden kanssa.

Helsingin saariston virkistyskäytön painopisteet ovat Helsingin yleis- kaavan (2016) ja merellisen strategian (2019) mukaan seuraavissa kohteissa: Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Vasikkasaari, Suomen- linna ja Pihlajasaari. Villinki ja Itä-Villinki ovat myös jatkossa kehittä- miskohteita. Kuninkaansaari ja Vallisaari Helsingin edustalla on osoitet- tu maakuntakaavaluonnoksessa samalla suojelumerkinnällä kuin luon- nonsuojelualueet. Helsingin yleiskaavassa ne ovat merellisen virkistyk- sen ja matkailun alueita. Nämä kohteet olisi perusteltua merkitä myös virkistyskäytön kohdealueiksi, sillä ne ovat avautumassa virkistyskäy- tön saariksi, ja niissä on asemakaavoitus vireillä. Asemakaavoitukses- sa ja sen kanssa rinnan edenneessä luonnonsuojelulain mukaisen rau- hoituspäätöksen valmistelussa on huomioitu alueen luontoarvot ja alu-

eelle esitetään merkittävän virkistyskäytön mahdollistavia luonnonsuojelualuerajauksia.

Itä-Villinki on merkitty kaavaehdotuksessa Puolustusvoimien alueeksi (EP). Alue tulee osoittaa maakuntakaavassa vastaavasti kuin Melkki merkinnällä EP/v (Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttö on virkistys-, matkailu- ja koulutustoiminta). Alueelle on laadittu asema-kaavaehdotus, jossa Itä-Villinki on osoitettu virkistykseen, loma-asumiseen ja matkailuun.

Seudun viherkehän tavoitteita pidetään hyvinä. Erityisesti virkistysverkon seudullista jatkuvuutta pidetään koko seudun vetovoiman kannalta tärkeänä.

Kaavassa voitaisiin ottaa kantaa Uudenmaan läpi kulkevaan vaellusreittiin. Uudeltamaalta puuttuu pitkä yhtenäinen vaellusreitti joka palvelisi paikallisia ja matkailijoita. Reitti voisi lähteä Porvoosta ja päättyä Hankoon. Välissä olisi mm. Nuuksion ja Sipoonkorven kansallispuistot, Tuusulanjärven kulttuurikohteet, Fiskarsin Ruukkikylä ja paljon muuta. Hyvin toteutettuna reitistä voisi helposti tulla kansainvälisesti tunnettu vaellusreitti jota voitaisiin verrata esim. Karhunkierrokseen tai Santiago de Compostelaan. Reitin monipuolisuus, palvelurakenne ja saavutettavuus olisivat omaa luokkaansa. Toteuttaminen olisi verrattain helppoa jo olemassa olevien reittien ja palveluiden varaan ja reitti olisi myös rai-deyhteyksillä saavutettavissa.

Östersundom

Uusimaa-kaavan ehdotuksen ja hyväksytyn, Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan välillä on merkittävä ristiriita, joka tulee korjata. Uusimaa-kaava 2050:n taajama- ja virkistysalueiden rajaukset Länsisalmessa tulisi muuttaa Östersundomin yleiskaavaa vastaaviksi.

Uusimaa-kaava on perustelujen mukaan ratkaistu hyväksytyn Östersundomin maakuntakaavan mukaisena. Muilta osin periaate on toimiva, mutta kaavojen eri aikajänne tulee ottaa huomioon. Östersundomin hyväksytyn maakuntakaavan ja Uusimaa-kaavan ehdotuksen taajama- ja viheraluerakenne Länsisalmessa ei vastaa yhteisen yleiskaavan ratkaisua Östersundomin maakuntakaavan osalta ero oli perusteltu, koska kaavojen aikatahtäin oli erilainen, mutta Uusimaa-kaavan 2050 osalta ei. Yhteisessä yleiskaavassa on esitetty alueen kaupunki- ja viherrakenne tavoitevuonna 2060, mikä vastaa Uusimaa-kaavan 2050 aikatahtäintä.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausuntopyyntö

Uudenmaan liitto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Uusimaa-kaavan 2050 ehdotusvaiheen kokonaisuudesta. Lausuntoa on pyydetty 24.5.2019 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 27.5.2019 asti.

Uusimaa-kaava 2050 ehdotusvaiheen kokonaisuus

Uusimaa-kaava on laadittu koko Uudenmaan alueelle ja sen aikatahtäinon vuodessa 2050. Kaava muodostuu kolmesta maakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Tätä kolmesta eri kaavasta muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan nimellä Uusimaa-kaava 2050. Valmisteluvaiheessa Uusimaakaan kuului myös Uudenmaan rakennekaava, josta myös Helsingin kaupunki lausui keväällä 2018. Annetun palautteen perusteella rakennekaava muutettiin rakennesuunnitelmaksi eikä sillä ole enää maakuntakaavojen tapaan oikeusvaikutuksia. Uusimaa-kaavan luonnos oli lausunnoilla syksyllä 2018.

Uusimaa-kaavan 2050 laadintaa ohjaavat päätavoitteet ovat kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino, ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö, hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä kestävä kilpailukyky. Näitä päätavoitteita tarkentavat alatavoitteet, kaavan suunnitteluperiaatteet sekä kunkin seudun vaihekaavan omat erityiskysymykset. Tavoitteet, suunnitteluperiaatteet ja erityiskysymykset on muodostettu yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Ehdotusvaiheen lausuntoaineisto koostuu seutujen vaihemaakuntakaavojen ehdotuksista, joihin kuuluvat kaavakartat (oikeusvaikutteisia), merkinnät ja määräykset (oikeusvaikutteisia) sekä kaavaselostus liitekarttoineen ja liiteaineistoineen. Lausunnonantajilla on mahdollisuus antaa palautetta myös kaavan taustaselvityksistä.

Kaavakartan merkintöihin liittyy määräyksiä, minkä lisäksi on yleisiä koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemerkintöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Päätösesitys on lautakunnan lausunnon mukainen lukuun ottamatta liikenneo-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

20.05.2019

Asia/14

sioon tehtyä lisäystä kantakaupungin saavutettavuuden merkittävydestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 21.3.2019, Uudenmaan liitto
- 2 Kaavakartta, Uusimaa-kaava ehdotus
- 3 Merkinnät ja määräykset, Uusimaa-kaava ehdotus
- 4 Selostus, Uusimaa-kaava ehdotus
- 5 Uudenmaan rakennesuunnitelma, Uusimaa-kaava ehdotus
- 6 Toteuttamisohjelma, liikenne ja maankäyttö, Uusimaa-kaava ehdotus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Uudenmaan liitto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2019 § 210

13.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.11.2018 Pöydälle

27.03.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

20.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Saija Miettinen-Tuoma, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37374
saija.miettinentuoma(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 791

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan liitolle Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava 2050 on aiempia maakuntakaavoja strategisempi ja vastaa paremmin muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin vaatimuksiin. Uudenmaan liiton mukaan Uusimaa-kaavasta on tarkoitus luoda muuttuvaan toimintaympäristöön sopiva työkalu. Uusi strategisempi ote on välttämätön.

Maakuntakaavan tavoite "hiilineutraali Uusimaa vuoteen 2035 mennessä" on yhdenmukainen Helsingin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja luo osaltaan raamit maakunnan yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Kaava on luonteeltaan mahdollistava. Yleismääräyksissä todetaan, että kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.

Uuden maakuntakaavan suunnittelu on tapahtunut rinnakkain seudun MAL 2019 -suunnitelman laatimisen kanssa. Vuorovaikutus kaavan valmistelussa on ollut monipuolista ja hyvää. Kaavan jatkovalmistelussa tulee käydä aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kaupungin kanssa. Kaavassa on hyvin tunnistettu Helsingin seudun erityiskysymykset ja huomioitu seudun kehittämistarpeet. Maakuntakaava luo edellytykset asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle, ohjaa seudun kasvua keskuksiin ja raideliikenteen vyöhykkeelle, parantaa verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä ja turvaa seudun vetovoimaisuuden ekosysteemipalvelujen, virkistyksen ja kulttuuriympäristöjen osalta.

Kaavakartan merkintöihin liittyy määräyksiä, joiden lisäksi on yleisiä koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan vaan maakuntakaavakartan merkintöjen aluerajauksia on tarkoitus tulkita yhdessä kaavamääräysten, yleisten suunnittelumääräysten ja lukuohjeen avulla siten, että päällekkäisten ja eri merkintöjen tavoitteet voidaan sovittaa yhteen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatmerkintöjä, joista annetaan määräykset ja tul-

kintaohjeet. Päällekkäisten kaavamerkintöjen osalta todetaan, että määräyksissä tulee tulkita ja sovittaa toiminnot yhteen siten, että merkintöjen osoittamat alueidenkäytön periaatteet voivat toteutua.

Kaavan esitystarkkuus on pääosin hyvä. Joissakin kohdissa maakunta-kaavaluonnos on esitystavaltaan tarkempi kuin Helsingin yleiskaava, mikä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua.

Kaavaratkaisussa Helsingin kantakaupunki on merkitty laajana ympyränä ja osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja valtakunnan keskuksiksi. Esitystapa kuvaa laajentuvan kantakaupungin merkitystä. Helsingin uuden yleiskaavan mahdollistama laajeneva kantakaupunkialue ulottuu kuitenkin joiltakin osin merkintää suuremmalle alueelle ja maakuntakaavan merkintä tulisi siksi sopeuttaa yleiskaavan tavoitteisiin. Muilta osin Helsingin alue on osoitettu pääosin taajamatoimintojen kehittämisyöhykkeeksi tai pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi, jolle tulee osoittaa muuta taajamatoimintojen kehittämisyöhykettä tehokkaammin rakennettavat taajama- ja keskustatoimintojen alueet. Esitetyt merkinnät ovat yhdenmukaiset Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa ja korostavat raideliikenteeseen tukeutuvan uuden maankäytön seudullista merkitystä. Alueiden tiivistäminen tukee sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, asukkaiden hyvinvointia palvelujen saatavuuden ja monipuolisuuden kautta että kuntatalouden suotuisaa kehitystä. Kestävän kasvun alueille rakentamista ohjaava kaavaratkaisu parantaa Uudenmaan kilpailuetua tukemalla keskittymähakuisten toimialojen toimintaedellytyksiä tiivistämisen kautta.

Liikenteen suunnitteluperiaatteet ovat kannatettavia ja linjassa Helsingin uuden yleiskaavan ja seudun MAL 2019 -suunnitelman kanssa. Liikenteen merkinnät ovat pääosin hyvin perusteltuja. Pääkaupunkiseudun liikenneyhteyksillä on vielä pääkaupunkiseutua laajempi seudullinen sekä myös valtakunnallinen ja kansainvälinen merkitys. Maakunta-kaavassa on turvattava henkilö- ja tavaraliikenteen yhteydet ja yhteystarpeet kaikki liikennemuodot huomioiden. Liikenneyhteydet satamista valtakunnan verkkoihin ovat edellytys tavaraliikenteen tuonnille ja viennille sekä säännöllisille henkilöliikenteen yhteyksille ja palveluille. Valtakunnallisesti merkittävä tieverkko rajautuu Kehä III:een ja maakunnallisesti merkittävä tieverkko Kehä I:een. Kehä I:n sisäpuolelle jatkuvat sisääntulotiet on merkitty tavara- ja linja-autoliikenteen yhteystarvenuolilla. Eritasoliittymiä ei esitetä, vaan liittymien toteuttamista ohjataan sannaallisilla määräyksillä. Kaavakartalla on osoitettu rautatiet ja metro sekä niiden laajennukset, Helsingissä merkittävimpiä Östersundomin metro, Pissararata ja Lentorata sekä Tallinnan tunneli. Liikenneverkko perustuu MAL-suunnitelmassa muodostettuun liikenneverkkoon, jota on täydennetty vuoden 2030 jälkeen toteutettavilla ja valtakunnallisesti merkittäville liikennehankkeilla. Esimerkiksi pikaraitioteitä tai pyöräilyä

runkoyhteyksiä ei ole esitetty kaavakartalla, mikä on kaavan strategisuus huomioon ottaen perusteltua.

Kaupan osalta seudun ydinkeskustan ja muiden keskusta-alueiden sijainti ja rajaukset ovat olennaisia. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin voimassa olevassa maakuntakaavassa, sillä Viikki, Kontula ja Vuosaari ja Östersundomin osalta Sakarinmäki on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi. Seudullisesti merkittävää kauppaa voidaan sijoittaa keskustatoimintojen alueille ilman mitoitusta tai laadun rajoitusta.

Tarkennustarpeet maakuntakaavan sisältöön

On erittäin tärkeää, että maakuntakaavan merkinnät eivät ole ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan tai Östersundomin yhteisen yleiskaavaluonnoksen merkintöjen kanssa. Maakuntakaavan merkintöjen tulee mahdollistaa edellä mainittujen yleiskaavojen mukaisen maankäytön toteuttaminen.

Yleisten suunnittelumääräysten maininta siitä, että maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä on erityisen tärkeä. Alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Lukuohjetta tulisi täydentää seuraavasti: "Päällekkäisten ja rinnakkaisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot sovittaa yhteen siten, että merkintöjen osoittamat alueiden käytön periaatteet voivat toteutua kuntakaavoituksessa."

Tarkkojen aluevarausmerkintöjen siirtäminen strategiseen Uusimaakaavaan sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole johdonmukaista ottaen huomioon kaavan strategisuudelle asetetut tavoitteet. Helsingin uuden yleiskaavan tavoite kantakaupungin laajentamisesta edellyttää maakuntakaavaan merkityn keskustatoimintojen alueen laajentamista yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti nyt esitettyä ulommaksi aina Kehä I:lle saakka.

Liikenne

Maakuntakaavan liikenteellinen ratkaisu on perusteltu ja hyvä. Esitystapa antaa hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen tähtäävälle jatkosuunnittelulle.

Kaavan keskeisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen lento- ja meriliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä turvaamalla Helsinki-Vantaan lentoaseman ja kansainvälisesti merkittävien satamien sekä logistiikka-alueiden yhteydet ja alueidenkäytölliset tarpeet. Helsinki varmistaa tarkemmassa suunnittelussa satamien toimivat yhteydet sekä tie-

että katuverkolla, ja Helsingissä on tätä varten tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin sataman ja muiden kaupungin toimijoiden kesken.

Aikaisemmissa maakuntakaavoissa osa joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja liityntäpysäköintipaikoista esitettiin oikeusvaikutteisina pääkartalla; nyt ne on merkitty erillisellä liitekartalla. Liitekartasta L2 puuttuvat seuraavat joukkoliikenteen vaihtopaikkamerkinnot, jotka tulee täydentää karttaan:

- Vuosaaren keskus (Jokeri 2/Vuosaaren metro)
- Mellunmäki (Vantaan ratikka/metro)
- Pisara -radan asemat Hakaniemi ja Töölö

Helsingissä on osoitettu liityntäpysäköintiä oikeusvaikutteisella liitekartalla Sakarinmäkeen, Itäkeskukseen, Puotilaan, Mellunmäkeen, Puistolaan sekä Valimoon. Selostuksen mukaan liityntäpysäköintiä on osoitettu sellaisille pysäkeille ja asemille, joita ympäröivä maankäyttö ei luo edellytyksiä tiheästi liikennöitävälle joukkoliikenteelle tai pääosa asutuksesta ei sijaitse kävelyetäisyydellä. Tältä osin liitekartta ei perustellultaan ole Helsingissä ristiriidaton. Pikemminkin liityntäpysäköintipaikojen oikeusvaikutteisuukselle Helsingissä ei vaikuta olevan riittäviä perusteluja.

Uuden Porvoontien nykyinen linjaus on osoitettu kaavaluonnoksessa maakunnallisen tien merkinnällä. Tie tulee esittää kuten Östersundomin maakuntakaavassa, jossa se on merkitty seututieksi, sen sijainti on pohjoisempänä ja se on sijainniltaan ohjeellinen. Myös Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ”seudullisen tieyhteyden osana toimiva pääkatu” on linjattu uuteen paikkaan. Uusi pääkatu ja nykyinen Uusi Porvoontie on jatkossa tarkoitus toteuttaa rakennettavan kaupunkiympäristön osana ja sitä palvelevana pääkatuna. Östersundomin alueella maakunnallisen tien määräykset rajoittavat tarpeettomasti toimivan kaupunkimaisen ympäristön toteutumismahdollisuuksia.

Liikennetunneli: Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen linjauksen. Lentoradan merkintä tulisi muuttaa liikennetunnelista liikenneväylän katkoviivamerkintään, joka osoittaa ohjeellisen linjauksen. Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan liikenneväylän ohjeellinen linjaus silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.

Liikennealue, satama / Liikennealue, lentoasema: Suunnittelumääräykset koskien sataman ja lentoaseman toiminta-/kehittämisedellytysten turvaamista sekä toisaalta toiminnan suunnittelua siten, että melu- ja muut ympäristöhäiriöt olisivat mahdollisimman vähäiset, tulisi käsitellä yhtenäisesti ja molemmat näkökohdat huomioon ottaen kummankin alueen osalta.

Tallinnan tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus: Kuvauksen mukaan Tallinna-tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus kuvaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tallinnan lentoaseman välisen tunnelin vaihtoehtoisia ohjeellisia linjauksia. Määräyksen mukaan tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavan ohjaavuuden kannalta on keskeistä, että osoitetut kaava-merkinnät ja -määräykset ovat yksiselitteisiä. Kaavaan ei ole perusteltua esittää useampaa vaihtoehtoista linjausta, jotka edellyttävät varautumisen esimerkiksi kolmeen maanalaiseen linjaukseen Helsingin alueella. Erityisen tärkeää on osoittaa tunnelin tarkoituksenmukainen kytkeytyminen valtakunnalliseen ja seudulliseen järjestelmään. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla. Useamman tunnelilinjauksen merkitseminen maakuntakaavaan heikentää tunnelihankkeen uskottavuutta myös kansainvälisestä näkökulmasta ja voi vaikeuttaa rahoituksen saamista hankkeelle.

Tallinnan tunnelin valitulla linjauksella on vaikutuksia maankäytön ja toimintojen kehittämiseen sekä aluetalouteen. Tunnelin strateginen merkitys ei kohdistu vain pääkaupunkiseudulle, vaan koskee koko Suomea. Tunnelin merkitys osana kansainvälistä yhteysverkostoa on keskeinen, ja se tulee kytkeä seudun olemassa olevan liikennejärjestelmän solmupisteisiin (Helsingin päärautatieasema, Pasila, Lentoasema). Näin voidaan varmistaa hyvät vaihtoyhteydet olemassa oleviin ja suunniteltuihin ratoihin (metro, rantarata, päärata, Pisara, Lentorata, raitiotiet). Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan kautta kulkevasta linjauksesta on tehty riittävät selvitykset kaikilla suunnittelutasoilla, jotta linjausvaihtoehto maakuntakaavaehdotukseen voidaan tehdä (TEN-T, kansallinen, seudullinen ja paikallinen). Jos uusi yhteys ei tavoita olemassa olevia liikennejärjestelmän solmupisteitä, myös sen hyödynnettävyys koko Suomen kannalta jää kyseenalaiseksi. Lisäksi Helsinki–Tallinna -kaksoispääkaupunkitoiminnallisuus jää saavuttamatta, esimerkiksi matkailupotentiaalin hyödyntämisen näkökulmasta. Myös agglomeraatio- eli kasautumisetujen hyödyntämisen näkökulmasta on olennaista, että tunneli kulkee Suomen merkittävimpien työpaikkakeskittymien eli Helsingin keskustan ja Pasilan kautta.

Luonnoksessa esitetyn kaltaiset vaihtoehtoiset tunnelilinjaukset edellyttäisivät Helsingin alueella varautumista kolmeen maanalaiseen rata-tunneliin, mikä ei käytännössä ole mahdollista. Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja kaupungin kasvaessa uuden rakentamisen myötä syntyy tarve sijoittaa maan alle lisää toimintoja. Näiden tilavarausten toteuttamisen mahdollistamiseksi on Helsingissä tehty pitkäjänteistä maanalaisen tilojen tilavaraussuunnittelua. Helsinkiin on laadittu maanalainen yleiskaava ja uusi maanalainen yleiskaava on valmisteilla. Radan suju-

va liikennöinti edellyttää jouhevaa ratageometriaa. Optimaalisen rata-tunneligeometrian etsiminen edellyttää mm. olemassa olevien maanalaisten tilojen ja tiedossa olevien maanalaisten tilavarausten huomioimista.

Tilanteessa, jossa uusia maanalaisia tilavarauksia tulee jatkuvasti Helsingin alueelle, joudutaan käytännössä tekemään ratatunnelia varten tiettyyn sijaintiin ja korkotasoihin sidottu varaus, mikäli hyvin liikennöitävän ratalinjan toteutettavuus tulevaisuudessa halutaan varmistaa. Jos Helsingissä jouduttaisiin varautumaan johonkin muuhun kuin keskustan kautta kulkevaan ratatunneliinjoukseen, syntyisi merkittäviä ristiriitoja muiden maanalaisten tilatarpeiden kanssa. Yksi ristiriita syntyy Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen tarvittavan maanalaisen laajennuksen kanssa. Myös mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa maakuntakaavaehdotukseen sisällytettäisiin kuitenkin kolme eri linjausta, estäisivät ne voimassaoloaikanaan muun maanalaisen rakentamisen niiden läheisyydessä. Edellä mainituista syistä useiden vaihtoehtoisten linjausten esittäminen kaavakartalla ei ole mahdollista. Vaihtoehtoiset linjat tulee poistaa kaavakartalta ja merkitä maakuntakaavaehdotukseen vain yksi Helsingin keskustan ja Pasilan kautta kulkeva linjaus.

Kauppa

Kaupan näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin seudun vaihekaavassa Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset kaupan alueet. Östersundomin Sakarinmäen aluetta lukuun ottamatta näitä ei ole kaavaluonnoksessa enää rajattu tilaa vaativan kaupan toimialoille, kuten aikaisemmin, vaan niillä sallitaan kaikkia kaupan laatuja. Seudullisesta näkökulmasta nämä alueet sijaitsevat keskeisillä alueilla ja ovat seudullisessa mittakaavassa hyvin saavutettavissa.

Alueille osoitettuja vähittäiskaupan ylärajoja on nostettu johtuen muutoksesta sallia näillä alueilla myös keskustamaista kauppaa. Tämä muutos merkitsee, että kuntakaavoituksessa on olennaista arvioida näitä keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita arkiasioinnin osalta paikallisen kävelysaavutettavuuden näkökulmasta sekä lähialueen asukkaiden luoman kysynnän näkökulmasta. Samoin keskustamaisen kaupan sijoittumisen osalta on kuntakaavoituksessa arvioitava näiden alueiden kehittämisen vaikutuksia erityisesti lähikeskustoihin, vaikka maakuntakaavatyössä seudullisesti merkittävien keskustojen näkökulma on keskeisin. Maakuntakaavan vaikutusarvioinnissa on huomioitu keskustojen ulkopuolisten kaupan alueiden muutoksia vain seudullisesti merkittäviin keskuksiin, ei pienempiin keskustoihin tai asuinalueiden palveluihin.

Maakuntakaavassa on tärkeää huolehtia, että kaupan ratkaisu ei heikennä mahdollisuuksia kaavan tavoitteiden toteuttamiseen, ja varmis-

taa, että mahdollisesti lisääntyvän liikenteen negatiiviset ulkoisvaikutukset on mahdollista kompensoida muilla toimenpiteillä. Kaupan ratkaisun tulee mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukaisen sekoittuneen kaupunkirakenteen toteuttaminen Helsingissä. Kaavassa laaturajoittamattoman kaupan alueelle esitetty rakennuksen koon rajoittaminen (max. 30 000 k-m²) tulisi poistaa, sillä kaupunkirakenteen näkökulmasta rakennuksen kerrosalamäärä ei ole keskeisin tekijä, vaan se, minkälaista kaupunkia rakennus ympärilleen synnyttää.

Seudun ydinkeskustan rajausta noudatetaan Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteita. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa kaavassa. Viikki, Kontula ja Vuosaari on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi.

Viherrakenne

Kaavaluonnoksessa on hyvin tunnistettu viherrakenteen jatkuvuuden tarve. Koska maakuntakaavaluonnoksen ja Helsingin yleiskaavan tavoitevuodet ovat samat, ei maakuntakaavan viherrakennetta tule osoittaa Helsingin alueella tarkemmin kuin Helsingin uusi yleiskaava osoittaa. Helsingin yleiskaavan toteuttaminen edellyttää kaupunkirakenteen ja viherrakenteen yhteensovittamista. Maakuntakaavan tavoitteet on otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan viherrakenteessa. Viheraluemerkintöjen siirtäminen sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole perusteltua eikä linjassa kaavan strategisuudelle asetettujen tavoitteiden kanssa. Merkintöjen siirtäminen sellaisenaan Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavasta ei myöskään ole perusteltua johtuen kaavojen erilaisesta aikajänteestä. Tämä koskee erityisesti Sipoonkorven ja Mustavuoren välistä viheryhteyttä, jossa maakuntakaavan tulisi noudattaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisua. Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitustarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Seudun viherkehän tavoitteet ovat perusteltuja. Erityisesti virkistysverkon seudullista jatkuvuutta on koko seudun vetovoiman kannalta tärkeänä.

Arvokkaiden ominaispiirteiden, luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristöjen huomioon ottamisesta määrätään kaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä. Tämä on hyvä asia, koska Helsingin alueella on runsaasti pienialaisia arvokkaita kohteita. Lisäksi määrätään, että riittävät virkistysmahdollisuudet sekä yhteydet seudullisille virkistysalueille on

turvattava. Seudulle jatkuva viher- ja virkistysverkosto on tärkeä tiivistävässä kaupunkirakenteessa. Paikallisten virkistysalueiden ja rantojen kytkeytyminen laajempiin kokonaisuuksiin määrätään taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksissä, mitä pidetään hyvänä.

Virkistyskäytön kohdealueet: Maakuntakaavaan nostetut virkistyskohdealueet (Pikku Niinisaari, Seurasaaari, Mustikkamaa, Korkeasaari, Iso-Leikosaari, Vasikkasaari, Itäinen ja Läntinen Pihlajasaari, Rastila-Ramsinniemi, Harakka ja Mustasaari) ovat Helsingin yleiskaavan mukaisia merellisen virkistys- ja matkailun alueita, mutta Helsingin saariston virkistyskäytön painopisteet ovat Helsingin yleiskaavan ja merellisen strategian mukaan seuraavissa kohteissa: Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Vasikkasaari, Suomenlinna ja Pihlajasaari. Villinki ja Itä-Villinki ovat myös jatkossa kehittämiskohteita. Koska kaavan aikajänne on pitkä, uusien kohteiden esittäminen nykytilanteen lisäksi on perusteltua. Rastila-Ramsinniemi ei ole kohdealueen määritelmän mukainen muista erillään sijaitseva alue. Alueella riittää viheryhteysmerkintä.

Viheryhteystarve osoittaa maakunnallisesta ekologisesta ja virkistysverkostosta ne yhteystarpeet, jotka edellyttävät muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Kaavassa seudulle jatkuvaksi osoitetut viheryhteystarpeet ovat hyviä ja ne on otettu huomioon Helsingin yleiskaavassa. Östersundomin viheryhteyksiä on tarkistettava Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisiksi ja mahdollistettava yleiskaavan mukaisen maankäytön toteutuminen.

Saariston ja merellisen alueen kehittämistä ohjaavat määräykset sisältyvät maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin ja joitakin saaria on osoitettu virkistyskohdealueiksi. Lisäksi on osoitettu veneilyn runkoväylä ja laivaväylät. Merellisen alueen kehittämisen tavoitteet eivät ilmene tarpeeksi kaavakartalla eikä aineistosta. Merellisyyden korostaminen ja Helsingin edustan saariston avaaminen virkistyskäyttöön on osa Helsingin strategiaa. Helsingin saariston kehittämisen painopisteet ovat Helsingin edustan saaristossa ja Itäisessä saaristossa. Merelliset kohteet tulisi päivittää vastaamaan Helsingin yleiskaavaa myös puolustusvoimien saarten osalta. Puolustusvoimien saarten osalla on käynnissä jo asemakaavoitus. Esim. Isosaaren EP/U-merkintä tulisi muuttaa vastaamaan Helsingin yleiskaavan merkintää.

Maakuntakaavan suojelalueet: Maakuntakaavan ekologinen verkosto on osoitettu viheryhteysmerkinnällä ja yli 5 hehtaarin laajuiset suojelalueet on osoitettu kaavassa tarkasti. Helsingin yleiskaavan osalta on osoitettu nykyiset luonnonsuojelualueet ja Helsingin luonnonsuojeluoh-

jelman ja yleiskaavan suojeltavaksi tarkoitettut alueet. Natura-alueita koskeva määräys sisältyy yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Kuninkaansaari ja Vallisaari Helsingin edustalla on osoitettu maakunta-kaavaluonnoksessa samalla suojelumerkinnällä kuin luonnonsuojelua-alueet. Helsingin yleiskaavassa ne ovat merellisen virkistys- ja matkailun alueita. Nämä kohteet olisi perusteltua merkitä myös virkistyskäytön kohdealueiksi, sillä ne ovat avautumassa virkistyskäytön saariksi ja niissä on asemakaavoitus vireillä. Asemakaavoituksessa ja sen kanssa rinnan edenneessä luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspää-
töksen valmistelussa on huomioitu alueen luontoarvot ja alueelle esitetään merkittävän virkistyskäytön mahdollistavia luonnonsuojelualuerajauksia.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelua-alueita jo tehtyjen päätösten ja Uudenmaan liiton luontoselvitysten pohjalta. Östersundomiin on ehdotettu yhtä uutta suojelua-alueita, Immersbackan läntistä metsää. Alue on Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa pääosin virkistys-alueita, mikä merkitsee mahdollisuutta sekä ulkoilu- että liikunta- ja puistoalueeksi. Osa rajatusta metsäalueesta on merkitty rakentamista sallivilla merkinnöillä. Helsingissä sijaitsevien ja Helsingin kaupungin omistamien muiden kuntien alueella sijaitsevien alueiden osalta on hyvä käydä neuvottelut kaavatilanteesta ja maanomistajan tavoitteista.

Helsingin ulkokunnissa sijaitsevista alueista merkittävin uusi luonnonsuojelua-alue-ehdotus on Kauhalan ulkoilualueelle sijoittuva 204 hehtaarin alue Kauhalan metsät ja suot. Outamon alueen rajaukset ja kaavamerkinnot tulee tarkistaa yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue: Tuulivoiman osalta kaavassa esitetään maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman alueet. Selostuksessa mainitaan myös kokoluokaltaan pienemmät, alle 10 tuulivoimalan kokonaisuudet merkittäväksi keinoksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. Energiantuotannon muutostarpeen näkökulmasta olisi perusteltua, että maakuntakaava toimisi tuulivoimarakentamisen suhteen entistä proaktiivisemmin.

Östersundom

On tärkeää, että maakuntakaava mahdollistaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan toteuttamisen.

Ottaen huomioon Östersundomin maakuntakaavan (2035) ja Uusimaa 2050-kaavan eri tavoitevuodet tulee virkistysalueiden rajaukset Länsisalmen ympärillä sekä Länsisalmen taajama-alueella muuttaa Östersundomin yleiskaavan mukaisiksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ja Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavassa esitetyt työpaikka-alueet tulee voida toteuttaa raideyhteydestä (metro) riippumatta. Uudenmaan maakuntakaavaluonnoksessa alueet on osoitettu uuteen raideliikenteeseen tukeutuvina taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeinä, joiden toteuttaminen on sidottu uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Länsisalmen elinkeinotoiminnan alue on ilman merkintää valkoisena.

Luonnoksessa on Östersundomin maakuntakaavasta poiketen esitetty valkoisella yleiskaavan keskeisiä rakentamisalueita aivan Östersundomiin suunnitellun metroaseman eteläpuolella. Östersundomin maakuntakaavaan verrattuna myös Landbon ja Puroniityn alueiden pohjoisissa on muutettu taajama-alueen rajausta jättämällä osia valkoiseksi. Taajama-alueet tulee esittää niin kuin ne ovat Östersundomin maakuntakaavassa.

Viheryhteystarve-merkintä tulee jättää pois Uuden Porvoontien suuntaiselta osuudelta.

Maakuntakaavaratkaisun tulee mahdollistaa maa-aineksen otto- ja käsittelyalue Östersundomin Hältinbergetiin.

Tekninen huolto

Suunniteltu voimajohto: Helsingin kaupungin, Fingrid Oyj:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on parhaillaan käynnissä Länsimäki-Viihkinmäki 400 kV:n sähkömaakaapelin yhteissuunnittelu. Johtokäytävälle on vielä useita vaihtoehtoja, ja parhaillaan selvitetään, millaisilla suunnitelmilla, viranomaispäätöksillä, vaikutusarvioinneilla ja vuorovaikutuksella johtokäytävä voidaan sijoittaa herkkään ympäristöönsä. Suunnittelumääräys tulisi muuttaa muotoon: Voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Maakaasun runkoputki: Helsingin kaupungin ja Gasum Oy:n kesken on suunniteltu Helsinkiä halkovan korkeapaineisen kaasuputken siirtämistä Malmilla ja Oulunkylässä. Tarkoituksena on vapauttaa putken varaama maapinta-alaa Helsingin uuden yleiskaavan osoittamaan kaupunkirakentamiseen. Vastaavia tarpeita kaasuputken siirtämiseen voi olla tulossa myös jatkossa. Maakuntakaavan suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Korkeapaineisen maakaasun siirto-putken sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Raakavesitunneli: Pitkälän ja Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitosten välinen, seudullista vedenhankintaa ja -jakelua tulevaisuudessa palveleva vesitunneli tulisi osoittaa Helsingin alueella olevalla v-merkinnällä. Merkinnän kuvausta tulisi täydentää kyseisen johtovälin nimellä, sillä se ei ole osa Päijänne-tunnelia. Tunnelille ei toistaiseksi ole määritetty suunnittelumääräyksessä kerrottua, Päijänne-tunnelin tyypistä suojavyöhykettä.

Runkovesijohto: Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu viivamerkinnällä runkovesijohto Helsingistä Porvooseen. Vaihtoehtoisia sijainteja ja siirtovesijohdolle on useita, ml. meren kautta kulkeva linjaus. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa Helsinki-Porvoo siirtovesijohto on osoitettu yhteystarvemerikinnällä. Maakuntakaavassa merkintä tulee muuttaa siirtovesijohdon yhteystarpeeksi.

Jätevesitunneli: Purkutunnelin merkintää kartalla ehdotetaan tarkistettavaksi. Todellisuudessa olemassa oleva tunneli jatkuu nyt esitettyä etelämmäksi. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu Östersundomin jätevedenpuhdistamon tulo- ja purkutunneleita, joiden osoittamista tulisi harkita.

Teknisen huollon tunneli: Suunniteltavat uudet ylikunnalliset merkittävät maanalaiset teknisen huollon tunnelit tulisi merkitä karttaan. Tunnelien toteutettavuuden varmistaminen edellyttää kuntarajat ylittävää pitkäjänteistä maanalaisten tilojen tilavaraussuunnittelua.

Yhdyskuntateknisen huollon alue: ET-merkinnän piiriin tulisi ottaa myös Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen suunnitellun maanalaisen ja seutua palvelevan laajennuksen merkintä. Maanalaisen vedenpuhdistuslaitoksen sijoituspaikkaan vaikuttavat mm. korkeustasot, alueen kallioolosuhteet ja laitoksen tarvitsemat yhteydet. Merkinnän kuvaus tulisi päivittää koskemaan myös tätä laitosta. Suunnittelumääräys voi pysyä ennallaan. Kaavaluonnoksessa Östersundomin jätevedenpuhdistamo osoitetaan ET-kohdemerkinnällä Porvoonväylän pohjoispuolelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa jätevedenpuhdistamo on osoitettu aluevarauksena kallioalueelle, joka sijoittuu Porvoonväylän pohjois- ja eteläpuolelle. Maakuntakaavan kaavamerkinnän tulee mahdollistaa toteuttaminen väylän molemmille puolille.

Puolustusvoimien melualue, lentomelualueet ja lentoliikenteen laskeutumisyvyöhyke: Melualueiden osalta tulisi tehdä informaatiotyyppinen merkintä, johon ei sisälly ehdottomia rakentamisrajoituksia eikä epäselviä jatkosuunnittelumääräyksiä. Kaavan laatimisajankohtana käytettävissä olevat melualueet voidaan esittää lähdeviitteineen osana kaavan selvitysaineistoa.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

20.05.2019

03.12.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Poistetaan kohdan Viherrakenne ensimmäisestä kappaleesta kaksi viimeistä virkettä: "Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 5

Paavo Arhinmäki, Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 5.

26.11.2018 Pöydälle

16.04.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

09.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 06.03.2017 § 13

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimesta vastaava apulaiskaupunginjohtaja päätti antaa Uudenmaan maakuntaliitolle seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava laaditaan koko maakunnan alueelle ja sen aikatahtain on 2050. Maakuntakaava muodostuu strategisesta pitkän aikavälin rakennekaavasta ja kolmesta sitä tarkentavasta, seuduittain laadittavasta vaihekaavasta. Helsinkiä koskisi Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka laaditaan 14 kunnan alueelle. Kaavaprosessin aikataulu on kunnianhimoinen. Valmis maakuntakaava pyritään saamaan hyväksytyksi maakuntavaltuustossa jo vuoden 2018 kuluessa. On tärkeä varmistaa, ettei kiireinen aikataulu aseta haasteita kaavan huolelliselle valmistelulle. Oikeusvaikutuksia omaavien kaavamerkintöjen muuttaminen tai kokonaan kumoaminen edellyttää hyvää tietoa muutoksen vaikutuksista yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Myös ehdotettu joidenkin edellisten vaihemaakuntakaavojen tarkkojen rajausten siirtäminen sellaisinaan strategisempaan kaavaan on asia, jonka vaikutukset tulee selvittää tarkasti. Koska aikatahtain on tulevaisuudessa, on vaurauduttava joustavuuteen. Yhteensovittaminen tulee tehdä kaavaluonnosvaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa.

Tavoitteena on kehittää maakuntakaavasta entistä strategisempi muuttuvaan toimintaympäristöön soveltuva työkalu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että maakuntakaavassa tullaan vetämään suuret linjat maakunnan kehitykselle, eikä siinä käsitellä kuntien sisäisiä alueidenkäytön kysymyksiä. Tämä on hyvä lähtökohta. Nykyinen monista päällekkäisistä vaihekaavoista koostuva maakuntakaavojen kokonaisuus on vaikeasti hahmotettava ja usein jopa kuntien omia yleiskaavoja yksityiskohtaisempi. Uusimaa-kaava 2050 koostuu rakennekaavan lisäksi seuduittain laadittavista vaihekaavoista, joita voitaisiin päivittää joustavasti. Myös vaihekaavoissa tulee pysyä riittävän yleisellä tasolla, että ne eivät muodostu ristiriitaisiksi kuntien omien yleiskaavojen kanssa. Voisikin olla perusteltua kohdistaa oikeusvaikutukset vain rakennekaavaan ja siinä esitettyihin tavoitteisiin, joita sitten havainnollistetaan tarkemmilla alueittaisilla tarkasteluilla.

Helsingin uusi yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa syksyllä 2016. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu ja rakentaa Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunki. Helsingin yleiskaava on Uusimaa-kaava 2050:n tavoitteiden mukainen, joten on tärkeää, että uusi maakuntakaava ei ole ristiriidassa sen kanssa. Tämä voisi hidastaa asemakaavoitusta ja vaarantaa seudullisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen, mikä olisi haitallista koko maakunnalle. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnustettu ahdas ja kallis asuminen ongelmaksi erityisesti pääkaupunkiseudulla ja että tilanne vaikuttaa koko maakunnan – ja sitä kautta koko Suomen – kilpailuky-

20.05.2019

kykyyn. Maakuntakaavassa tuleekin varmistaa riittävät kaavalliset edellytykset asuntotuotannon lisäämiselle erityisesti seudun ydinalueella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on nostettu esiin Uudenmaan maakunnan suuri merkitys koko valtakunnan taloudelle ja vaikutusten arvioinnin tärkeys. Tämä on tärkeä näkökulma. Maakuntakaavan strategisempi ote mahdollistaa valtakunnallisen ja ylimaakunnallisen näkökulman huomioimisen entistä paremmin, minkä myös tulisi olla tällä suunnittelutasolla keskiössä. Strateginen lähestymistapa antaa hyvät lähtökohdat myös valtioiden rajat ylittäville tarkasteluille.

On tärkeää, että uudesta maakuntakaavasta muodostuu joustava työkalu, joka pystyy ottamaan huomioon nopeatkin muutokset toimintaympäristössä. Kaavan tavoitteiden taustalla olevat muutostekijät on tunnistettu, mutta kaavan lähtökohdat vaikuttavat melko perinteisiltä. Kysymykseksi nousee, otetaanko esimerkiksi elinkeinoelämän tarpeet liittyen urbaanin toimintaympäristön kehittämiseen riittävällä tasolla huomioon. Lähtökohtana tulee olla tiivistyvä yhdyskuntarakenne ja raideliikenteeseen tukeutuva verkostokaupunki sekä keskuksien ja kantakaupungin roolin vahvistaminen.

Vuorovaikutus kaavaprosessin alussa on ollut monipuolista ja hyvää. Helsinki toivoo, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. On myös huolehdittava toimivasta yhteistyöstä seudun MAL-suunnittelun kanssa. Tehtävät suunnitelmat eivät saa olla keskenään ristiriitaisia tai poiketa esimerkiksi alueiden toteuttamisjärjestyksen suhteen.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 23.2.2017

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Uudenmaan maakuntaliitto pyytää lausuntoa Uusimaa-kaava 2050:n osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Uusimaa-kaava laaditaan koko maakunnan alueelle ja sen aikatahtain on 2050. Maakuntakaava muodostuu strategisesta pitkän aikavälin rakennekaavasta ja kolmesta sitä tarkentavasta, seuduittain laadittavasta vaihekaavasta. Helsinkiä koskisi Helsingin seudun vaihekaava, joka laaditaan 14 kunnan alueelle. Kaavaprosessin aikataulu on kunnianhimoisen. Valmis maakuntakaava pyritään saamaan hyväksy-

tyksi maakuntavaltuustossa jo vuoden 2018 kuluessa. On tärkeä varmistaa, ettei kiireinen aikataulu aseta haasteita kaavan huolelliselle valmistelulle. Oikeusvaikutuksia omaavien kaavamerkintöjen muuttaminen tai kokonaan kumoaminen edellyttää hyvää tietoa muutoksen vaikutuksista yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Myös ehdotettu joidenkin edellisten vaihemaakuntakaavojen tarkkojen rajausten siirtäminen sellaisinaan strategisempaan kaavaan on asia, jonka vaikutukset tulee selvittää tarkasti. Koska aikatahtain on tulevaisuudessa, on vaurauduttava joustavuuteen. Yhteensovittaminen tulee tehdä kaavaluonnosvaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa.

Tavoitteena on kehittää maakuntakaavasta entistä strategisempi muuttuvaan toimintaympäristöön soveltuva työkalu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että maakuntakaavassa tullaan vetämään suuret linjat maakunnan kehitykselle, eikä siinä käsitellä kuntien sisäisiä alueidenkäytön kysymyksiä. Tämä on hyvä lähtökohta. Nykyinen monista päällekkäisistä vaihekaavoista koostuva maakuntakaavojen kokonaisuus on vaikeasti hahmotettava ja usein jopa kuntien omia yleiskaavoja yksityiskohtaisempi. Uusimaa-kaava 2050 koostuu rakennekaavan lisäksi seuduittain laadittavista vaihekaavoista, joita voitaisiin päivittää joustavasti. Myös vaihekaavoissa tulee pysyä riittävän yleisellä tasolla, että ne eivät muodostu ristiriitaisiksi kuntien omien yleiskaavojen kanssa. Voisikin olla perusteltua kohdistaa oikeusvaikutukset vain rakennekaavaan ja siinä esitettyihin tavoitteisiin, joita sitten havainnollistetaan tarkemmilla alueittaisilla tarkasteluilla.

Helsingin uusi yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa syksyllä 2016. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu ja rakentaa Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunki. Helsingin yleiskaava on Uusimaa-kaava 2050:n tavoitteiden mukainen, joten on tärkeää, että uusi maakuntakaava ei ole ristiriidassa sen kanssa. Tämä voisi hidastaa asemakaavoitusta ja vaarantaa seudullisten asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen, mikä olisi haitallista koko maakunnalle. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnustettu ahdas ja kallis asuminen ongelmaksi erityisesti pääkaupunkiseudulla ja että tilanne vaikuttaa koko maakunnan – ja sitä kautta koko Suomen – kilpailukykyyn. Maakuntakaavassa tuleekin varmistaa riittävät kaavalliset edellytykset asuntotuotannon lisäämiselle erityisesti seudun ydinalueella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on nostettu esiin Uudenmaan maakunnan suuri merkitys koko valtakunnan taloudelle ja vaikutusten arvioinnin tärkeys. Tämä on tärkeä näkökulma. Maakuntakaavan strategisempi ote mahdollistaa valtakunnallisen ja ylimaakunnallisen näkökulman huomioimisen entistä paremmin, minkä myös tulisi olla tällä suunnittelutasolla keskiössä. Strateginen lähestymistapa antaa hyvät lähtökohdat myös valtioiden rajat ylittävälle tarkasteluille.

20.05.2019

On tärkeää, että uudesta maakuntakaavasta muodostuu joustava työkalu, joka pystyy ottamaan huomioon nopeatkin muutokset toimintaympäristössä. Kaavan tavoitteiden taustalla olevat muutostekijät on tunnistettu, mutta kaavan lähtökohdat vaikuttavat melko perinteisiltä. Kysymykseksi nousee, otetaanko esimerkiksi elinkeinoelämän tarpeet liittyen urbaanin toimintaympäristön kehittämiseen riittävällä tasolla huomioon. Lähtökohdana tulee olla tiivistyvä yhdyskuntarakenne ja raideliikenteeseen tukeutuva verkostokaupunki sekä keskuksien ja kantakaupungin roolin vahvistaminen.

Vuorovaikutus kaavaprosessin alussa on ollut monipuolista ja hyvää. Helsinki toivoo, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. On myös huolehdittava toimivasta yhteistyöstä seudun MAL-suunnittelun kanssa. Tehtävät suunnitelmat eivät saa olla keskenään ristiriitaisia tai poiketa esimerkiksi alueiden toteuttamisjärjestyksen suhteen.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastoa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 24.2.2017 mennessä.

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 377

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponsi kasvavien turistivirtojen vastaanottamisesta

HEL 2018-007303 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 20.6.2018 hyväksymän toivomusponnen (Sirpa Asko-Seljavaara) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jukka Punamäki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23252
jukka.punamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Asko-Seljavaara Sirpa, toivomusponsi, Kvsto 20.6.2018 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 20.6.2018 Helsingin kaupungin vuoden 2017 tilinpäätöksen kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Valtuusto esittää toivomuksena, että kaupunkiympäristötoimiala, yhdessä kaupungin yritysalamän kanssa, valmistautuu paremmin vastaanottamaan kasvavat turistivirrat." (Sirpa Asko-Seljavaara)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen on hyväksytystä toivomusponnesta toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpi-

teistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston (11.6.2018, 38 §) hyväksymä Helsingin matkailun tiekartta 2018–2021 ohjaa kaupungin toimintaa matkailualan kehittämiseksi. Tiekartan mukaan kaupunki tavoittelee matkailun kasvua. Tiekartassa nostetaan esille kahdeksan toimenpidettä, joita toteutetaan tulevien vuosien aikana. Toimenpidekokonaisuudet liittyvät muun muassa hotelli-investointeihin, kestävään matkailuun, elinkeinoyhteistyön kehittämiseen, digitaalisuuteen ja tutkimukseen. Matkailun tiekartta pohjautuu Helsingin kaupunkistrategiaan 2017–2021 ja Helsingin elinkeinopolitiikan painopisteisiin 2018–2021. Lisäksi matkailun tiekartta ottaa huomioon Helsingin kansainvälisen elinkeinomarkkinoinnin tiekartan 2018–2021. Elinkeino-osasto vastaa matkailun tiekartan edistämisestä ja raportoi sen edistymisestä elinkeinojaostolle. Matkailun kehittämiseen osallistuvat kaikki kaupungin toimialat.

Rekisteröidyt yöpymiset ovat kasvaneet tällä vuosikymmenellä yli miljoonalla vuosittaisella yöpymisellä ollen jo yli neljä miljoonaa. Kansainvälisten risteilyvieraiden määrä on noussut vuosikymmenen alun 140 000 vieraasta 2018 vuoden 520 000 vieraaseen. Helsingin satama on kasvanut yhdeksi maailman vilkkaimmin liikennöidyistä matkustajastamista ja Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärät ovat runsaassa kasvussa ollen jo yli 20 miljoonaa.

Helsingin hotellien käyttöaste on korkea ja Helsinkiin onkin rakenteilla tai suunnitteilla jopa 30 uutta hotellia. Lisäksi Airbnb-tyyppinen majoitus on ollut voimakkaassa kasvussa. Helsinki Business Hub on palkannut syksyllä 2018 uuden henkilön, jonka vastuualueena on hotelli-investointien houkuttelu pääkaupunkiseudulle. Keväällä 2019 valmistui ensimmäinen Hotel Investment Guide, joka edesauttaa hotelli-investorin sijoittumista Helsinkiin.

Matkailun kestävyys on nostettu keskeiseen asemaan Helsingin matkailun tiekartassa ja elinkeinopolitiikan painopistealueissa. Vuonna 2019 tehdään kestävä matkailun ohjelma. Ohjelman sisältöön vaikuttavat muun muassa UNWTO Lisbon Declaration on Cities for all -deklaraatio, johon Helsinki sitoutui huhtikuussa 2019. Helsinki on myös mukana Business Finlandin Sustainable Finland -pilotissa. Kestävä matkailun ohjelmassa huomioidaan myös YK:n kestävä kehityksen tavoitteet ja Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteet ja toimenpiteet.

Helsinki Marketing Oy lanseeraa kesällä 2019 Think Sustainably -palvelun, jonka avulla kuluttajat voivat etsiä vastuullisia palveluita, kuten ravintoloita, majoitusta, aktiviteetteja ja tapahtumia kaupungin laajasta

tarjonnasta. Palvelu perustuu Helsingille räätälöityihin vastuullisuuskriteereihin, jotka on kehitetty yhdessä paikallisten sidosryhmien ja vastuullisuusasiantuntijoiden kanssa.

Helmikuussa 2019 pormestari asetti matkailuinfran kehittämissuunnitelman, jonka tehtävänä on kehittää matkailuinfraan liittyviä asioita. Ensimmäiset kehittämiskohteet ovat matkailubussiliikenteen haasteet, vessojen määrä sekä opasteiden puute ja sekavuus.

Käymälöiden määrä suosittujen matkailukohteiden lähistöllä on nykyisin pieni suhteessa matkailijoiden määrään. City-wc verkostoa ollaan kehittämässä ja vuonna 2019 on tavoitteena saada 10 uutta city-wc:tä kaupunkiin. Opastuksen kehittäminen on alkanut digitaalisten opastuspalveluiden kokeilulla ja opastamisen tietojärjestelmien kehittämisellä. Opastamisen mobiilipalveluita kokeillaan Kauppatorin ympäristössä ja saariston vesiliikennereiteillä kesällä 2019.

Matkailun kasvu ja tapahtumat lisäävät roskaantumista ja puhtaanapitotarvetta. Näihin kustannuksiin tulee varautua nykyistä paremmin. Tälläkin hetkellä puhtaanapidon taso on matkailualueilla kaupungin korkein. Keskeisimmillä matkailualueilla, kuten kantakaupungissa, katujen puhtaanapitovastuu on kiinteistöillä. Kaupunki pyrkii saamaan myös kantakaupungin tulevaisuudessa kokonaisvastuuhoidon piiriin.

Helsingin kaupungin merellisessä strategiassa ja toimintaohjelmassa (kaupunginhallitus 11.3.2019, 188 §) kehitetään muun muassa palveluiden digitalisaatiota, vesiliikennettä, merellisiä palveluja sekä esteettömyyttä. Tekeillä olevassa Helsingin keskustavisio-työssä käsitellään vetovoimaista kaupunkiympäristöä myös matkailun näkökulmasta. Eriyisinä kohteina keskustavision kehittämisessä matkailun tiekartta nostaa esiin mm. Teurastamon alueen sekä Kauppatorin.

Matkailun kehittämisen kannalta tärkeänä nähdään yhteistyö matkailuelinkeinon kanssa. Helsinki Marketing Oy:n ylläpitämässä Helsingin tekijät -verkostossa tehdään laajaa yritysyritysyhteistyötä. Lisäksi yhteistyötä tehdään tapauskohtaisesti eri yhteistyöryhmissä, joissa keskitytään matkailuun liittyviin aiheisiin. Lisäksi Helsinki on palkannut kolme yritysluotsia vuonna 2018 lisäämään yritysten kanssa toteutuvaa vuorovaikutusta.

Matkailun tiekartassa on nostettu esille matkailun digitaalinen ekosysteemi, jossa tarkastellaan matkailutuotteiden ostettavuutta ja sen kehittämistä kaupungin näkökulmasta. Kaupungin avoin data ja rajapinnat ovat kehittämisen keskiössä. Lisäksi erittäin merkittäviä kehittämiskohteita ovat matkailun tutkimus ja tilastointi, jotka vaativat kaupungilta vielä isoja kehittämistoimenpiteitä, jotta matkailua voidaan mitata ja ym-

20.05.2019

märtää oikein, ja siten myös valmistautua paremmin kasvaviin matkailijavirtoihin.

Jotta kaupunki voi tulevaisuudessa vastaanottaa yhä enemmän matkailijoita, tulee sillä olla selkeä kestävä matkailun ohjelma. Tehtävien toimenpiteiden pitää olla sellaisia, että matkailusta saatava hyöty kasvaa ilman, että se aiheuttaa ympäristölle, asukkaille tai muille sidosryhmille haittaa. Digitaalisuuden edistäminen yhdessä elinkeinon kanssa on avainasemassa, jotta Helsinki on myös jatkossa kilpailukykyinen kansainvälisessä kilpailussa.

Esittelijä viittaa päätöshistoriassa olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon 23.10.2018.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jukka Punamäki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23252
jukka.punamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Asko-Seljavaara Sirpa, toivomusponsi, Kvsto 20.6.2018 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.10.2018 § 500

HEL 2018-007303 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on olla kansainvälinen, kiehtova ja elävä kaupunki, joka houkuttelee yrityksiä, investointeja ja matkailijoita. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu matkailun kehittä-

miseen muun muassa suunnittelemalla, toteuttamalla ja hoitamalla julkisia alueita ja kulttuuriympäristöjä, virkistysverkostoa ja sen palveluita, liikkumista ja opastamista sekä kaavoituksen keinoin.

Matkailun kehittämiseen liittyy majoittumisen, viihtyisyyden, liikkumisen, palveluiden, nähtävyyksien ja tapahtumien näkökulmia. Meren ja kaupunkiluonnon läheisyys ovat Helsingin kohokohtia ja erottavat Helsingin muista kaupungeista. Kehittämällä kaupungin sisäisten toimijoiden välistä sekä yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä voidaan löytää tuoreita ratkaisuja palvelutarjonnan parantamiseen.

Kaupunkitilan käytössä tulee sovittaa yhteen eri käyttäjäryhmien tarpeet. Matkailua palvelevat toimenpiteet – esimerkiksi julkisten alueiden hoitotason nostaminen ja palveluverkon parantaminen – edistävät samanaikaisesti asukkaiden viihtyvyyttä. Mikäli yleisten alueiden palvelut, rakenteet ja ylläpidon taso halutaan pitää lisääntyvää käyttöä vastaavalla tasolla, tähän tulee panostaa.

Matkailun kehitys Helsingissä

Vuosi 2017 oli Helsingissä ennätysellinen matkailuvuosi. Yöpymisiä rekisteröitiin yhteensä 4,2 miljoonaa. Kasvua edellisvuoteen oli noin 17 %. Ulkomaisten yöpymisten osuus oli yli puolet kaikista Helsingissä tapahtuneista yöpymisistä vuonna 2017.

Helsingin matkailusäätiön mukaan matkailun olisi mahdollista kaksinkertaistua nykyisestä tasosta. Helsingillä on hyvä maine, mutta kriittisissä puheenvuoroissa nousevat esiin palveluiden ja majoituksen rajallinen saatavuus.

Matkailun tiekartan mukaan Helsingin hotellien käyttöaste on korkea verrattuna muihin eurooppalaisiin kaupunkeihin. Kapasiteetista on käytössä keskimäärin 73 %, heinäkuussa jopa 85 %. AirBnb-majoitus täydentää majoituskapasiteettia: yöpymisiä oli vuonna 2017 noin miljoona.

Kestävä matkailu ja majoittumispalvelut

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 nostetaan esiin sekä matkailun edistäminen että kaupungin kokonaisvaltaisen kestävyysvarmistaminen. Kaupungin kehittämistä ei voida tehdä ainoastaan matkailun näkökulmasta, vaikka turismin taloudellinen merkitys tunnistetaan. Kaupunkitilan käytössä tulee sovittaa tasapainoisesti yhteen eri toimijoiden tarpeet niin katutilassa, puistoissa kuin korttelirakenteessakin. Hyvä saavutettavuus, toimiva julkinen liikenne ja esimerkiksi kaupunkipyörät edistävät kestävä matkailua.

Helsingissä on suunnitteilla lähivuosille noin 30 uutta hotellihanketta ja noin 4000–5000 huonetta. Lisäksi kysyntää on yksilöllisesti räätälöidyille majoituspalveluille sekä hostellitason majoitukselle. Majoituskapasiteettia on tulossa lisää sekä uudisrakennushankkeiden myötä että muokkaamalla olemassa olevia rakennuksia. Helsingin kaupunginkanslia on parhaillaan laatimassa AirBnb-majoitusta koskevaa ohjeistusta.

Turistit haluavat kokea kaupunkielämää, joka mahdollistaa vuorovaikutuksen paikallisten kanssa. Kaupungin edun mukaista ei ole esimerkiksi muuttaa kaikkia toimitiloja hotelleiksi tai sallia laajasti AirBnb:n kaltaista kaupallista toimintaa asuinrakennuksissa. Tavoitteena on, ettei majoituspalveluiden lisääntyminen suosituilla alueilla nosta asumisen hintoja asukkaiden ulottumattomiin.

Vihreä ja merellinen Helsinki

Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämisen periaatteet (VISTRA II) hyväksyttiin 8.11.2016 kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Periaatteiden mukaisesti viher- ja virkistysverkoston osia, sinikämmentä ja vihersormia, voidaan kehittää palvelemaan myös kasvavaa matkailua. Helsingin erityispiirteenä on luonnonmaiseman ja korkealaatuisen arkkitehtuurin sekä kaupunkielämän yhdistelmä, jonka kiinnostavuutta voidaan edelleen lisätä uudella arkkitehtuurilla ja maisema-arkkitehtuurilla. Metsän ja meren läheisyys tarjoaa Helsingissä mahdollisuuksia luontokokemuksista nauttimiseen. Palvelutarjonnan ja luontalueiden saavutettavuuden kehittäminen ovat merkittäviä vetovoimatekijöitä. Metsäalueista etenkin Keskuspuisto on helposti saavutettavissa kantakaupungista käsin, mutta tällä hetkellä sen palvelut turisteille ja asukkaille ovat riittämättömät. Työ palveluiden parantamiseksi on jo käynnissä. Vuonna 2017 luotiin EU avustuksen avulla Citynature Helsinki -verkkosivusto, jolla jaetaan turisteille tietoa Helsingin luontokohteista.

Merellisyys on Helsingille matkailuvaltti, jota ei ole vielä hyödynnetty riittävästi. Merellisten alueiden kehittämisen tavoitteena on helpompi pääsy rannoille ja saarille sekä niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien, palveluiden, huollon ja vesiliikenneyhteyksien parantaminen. Saaristoon ja rannoille luodaan mahdollisuuksia myös ympärivuotiselle matkailulle.

Matkailupotentiaali muodostuu sekä kaupunkilaisten lähimatkailusta että kansainvälisesti kiinnostavista vierailukohteista. Helsingin kaupungin merellisessä strategiassa kehitetään muun muassa palveluiden digitalisaatiota, vesiliikennettä, merellisiä palveluja sekä esteettömyyttä. Näiden edistämisestä hyötyvät sekä paikalliset että matkailijat. Paikallinen kysyntä takaa jatkuvan käytön rantojen palveluille.

20.05.2019

Saaristo ja ranta-alueet tarjoavat mahdollisuuksia merellisten tapahtumien järjestämiseen. Kesällä 2020 ensimmäisen kerran järjestettävä Helsinki Biennaali on kansainvälinen nykytaiteen tapahtuma saaristos- ja rannoilla. Toistuva tapahtuma nostaa saariston ja ranta-alueiden kansainvälistä profiilia ja kiinnostavuutta.

Julkinen kaupunkitila

Tekeillä olevassa Helsingin Keskustavisio -työssä käsitellään vetovoimaista kaupunkiympäristöä myös matkailun, kaupunkikulttuurin ja tapahtumien näkökulmista. Helsingin brändin mukainen luova ilmapiiri ja vahva kokeilukulttuuri tekevät kaupungista erottuvan ja omaperäisen. Erityisinä kohteita Helsingin Matkailun tiekartta nostaa esiin Teurastamon alueen, Kauppatorin, ranta-alueet, Töölönlahden ja Suvilahden. Uudet kohteet, kuten keskustakirjasto Oodi sekä Amos Rex -taidemu- seo, lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Arkkitehtuuri on yksi Helsingin vetovoimatekijöistä. Rakennukset ja julkiset tilat sekä maisema ovat läsnä jokaiselle kaupunkilaiselle ja turistille. Kaupunkistrategian mukaan "arkkitehtuuri on mielenkiintoista, monipuolista ja korkeatasoista, ja rakentamisen korkea laatu luo kaupungille vahvan identiteetin ja imagon".

Helsingin arkkitehtuuripoliittinen ohjelma 2020 toimenpideohjelmineen on parhaillaan valmisteilla. Ohjelman tavoitteena on tehdä Helsingistä entistä tunnistettavampi kaupunki ja sen arkkitehtuurista voimavara kansainvälisessä kilpailussa. Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma vie kohti kaupunkistrategian kontrastien Helsinkiä: kehitetään historiallisia paikkoja niiden ominaisuuksista käsin sekä luodaan Helsinkiin uusia, yllättäviä paikkoja arkkitehtuurin keinoin. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman tulee näkyä myös muissa kaupunkiympäristön strategiaohjelmissa, kuten kiinteistöstrategiassa, maapolitiikassa ja kaupunkitilaohjeessa.

Helsingin identiteettiä voidaan korostaa edelleen kehittämällä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä, kuten kartanoita, huviloita sekä niitä ympäröiviä puutarhoja, kaupungin turismia palveleviksi kohokohdiksi. Maise- makulttuurin ja historian esiin nostaminen tekevät osaltaan Helsingistä omaleimaisen ja kiinnostavan matkustuskohteen, jolla on tarina kerrot- tavanaan. Kirsikkapuisto ja japanilaistyylinen puutarha Roihuvuoressa sekä Alppiruusu- puisto Haagassa ovat jo nyt matkailukohteita. Helsingistä löytyy myös kolme arboretumia ja kaksi kasvitieteellistä puutarhaa sekä Talvipuutarha Töölönlahden pohjoisrannalta. Käytännössä viher- alueiden ja kulttuuriympäristöjen kehitys voi vastaisuudessa tarkoittaa esimerkiksi sopivien toimijaverkoston löytämistä ja yritysyhteistyötä.

Kaupunkitilaan sijoittuvat avoimet palvelut edistävät niin turistien kuin kaupungin asukkaidenkin viihtyvyyttä. Kantakaupungissa julkinen tila ja

sen laatu ovat merkittävässä roolissa Helsinki-kuvan välittäjinä. Viheralueet, kadut ja aukiot toimivat arjen näyttämönä ja tapahtumapaikkana. Kahviloiden, ravintoloiden ja palvelu- tai opastuspisteiden lisäksi turistien kaipaamien palveluiden kärkeen sijoittuvat julkiset käymälät. Käymälöiden määrä suosittujen turistikohteiden lähistöllä on nykyisin pieni suhteessa turistien määrään. Käymäläverkostoa on kehitetty Helsingissä pitkään, mutta julkisilla käymälöillä ei pystytä täysin vastaamaan tarpeeseen. Yksinkertainen ratkaisu käymäläverkoston laajentamiseen olisi maksaa sopivaa tukea palveluyrityksille, jotka avaavat wc-tilansa kaupunkilaisten käyttöön. Helsingin suosituimmille luontoalueille kehitetään parhaillaan kuivakäymäläverkostoa.

Turismin kasvu ja tapahtumat lisäävät roskaantumista ja puhtaanapitotarvetta. Näihin kustannuksiin tulee varautua nykyistä paremmin. Tälläkin hetkellä puhtaanapidon taso on turistialueilla kaupungin korkein.

Keskeisimmillä turistialueilla, kuten kantakaupungissa, katujen puhtaanapitovastuu on kiinteistöillä. Tämä tarkoittaa sitä, että kiinteistöt vastaavat esimerkiksi roska-astioiden tyhjentämisestä. Kaupunki pyrkii saamaan myös kantakaupungin tulevaisuudessa kokonaisvastuuhoidon piiriin, jolloin kaikki yleisten alueiden ylläpitoon liittyvät työt kuuluisivat kaupungille.

Opastus ja informaatio

Opastaminen on keskeinen osa viihtyisää kaupunkiympäristöä. Palveluyritysten, kulttuurilaitosten tarjonnan ja kaupunkiympäristön kohteiden näkyvyyttä ja saavutettavuutta parantaa tehokkaampi opastaminen ja ohjaaminen, joka on rakennettu käyttäjäprofiilien perusteella. Keskustan opastamisen kehittämisestä on opastuskonsepti sekä hankeohjelma, jonka kaupunginjohtaja antoi kaupunkiympäristön toimialan toteuttavaksi vuonna 2016.

Opastuksen kehittäminen on alkanut digitaalisten opastuspalveluiden kokeilulla ja opastamisen tietojärjestelmien kehittämisellä. Opastamisen mobiilipalveluita kokeillaan Kauppatorin ympäristössä ja saariston vesiliikennereiteillä kesällä 2019. Kokeilut toteutetaan kaksivuotisella 6Aika-rahoituksella. Laadukkaan ja onnistuneen opastusjärjestelmän ylläpitoon tarvittavan liikenneohjauslaitteiden omaisuudenhallintarekisterin kehittäminen on myös tekeillä.

Yritysyhteistyön lisääminen

Lisääntyvä matkailu on elinehto monien palvelu- ja majoitusyritysten toiminnalle. Helsingin seudun kauppakamarilta pyydytyissä kommentissa nostettiin esiin erityisesti liikkumisen sujuvoittaminen, majoituskapasiteetti sekä lupabyrokratian keventäminen esimerkiksi tapahtu-

mien, kävelykatujen viihtyisyyden ja terassien osalta. Myös Helsingissä pysähtyvien matkustajien houkuttelemisen nähtiin tärkeänä, sillä Stopover-lentomatrustajat tai risteilymatkustajat toisivat lisää asiakkaita Helsingin majoitus- ja ravintolapalveluille. Yhteydet Helsingin risteilystamiin ja satamaympäristöjen kohentaminen ympäristörakentamisen ja palveluiden suhteen lisäisivät matkustajien viihtyvyyttä. Näiden alueiden palveluita tulee kehittää yhdessä kaupallisten yritysten kanssa.

Kauppakamari yrityssektorin edustajana piti suosittujen turistikohteiden saavutettavuutta tärkeänä. Tähän liittyy muun muassa kysymys turistibussien pysäköinnistä kohteiden lähistöllä. Asiassa tasapainoillaan kohteiden saavutettavuuden ja niiden näytävyyden välillä. Ei ole tarkoituksenmukaista, että turistibussien pysäköinti peittää kaupunkitilassa tärkeiden maamerkkikohteiden näkyvyyttä.

Helsinki on palkannut kolme yritysluotsia vuonna 2018. Vuorovaikutuksen lisääminen yksityisten palveluntarjoajien kanssa, ideoiden ja ehdotusten kartoittaminen ja avoin suhtautuminen lennokkaisiin ideoihin auttaa kaupunkia kehittymään. Kaupungin tarjoama avoin data antaa palveluiden tarjoajille ja kehittäjille paremmat mahdollisuudet luoda uusia palveluita.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Riikka Äärelä, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 21234
riikka.aarela(a)hel.fi

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Katriina Arrakoski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

Kerttu Kurki-Issakainen, arkkitehti, puhelin: 310 37349
kerttu.kurki-issakainen(a)hel.fi

Meri Louekari, arkkitehti, puhelin: 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Elina Nummi, projektipäällikkö, puhelin: 310 38475
elina.nummi(a)hel.fi

Henna Helander, johtava asiantuntija, puhelin: 310 26448
henna.helander(a)hel.fi

§ 378

Valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponsi palkkorjausmallin käyttöönottamisesta naisvaltaisilla matalapalkka-aloilla

HEL 2018-007313 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Silja Borgarsdottir Sandelinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, va. henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 20.6.2018 hyväksymän toivomusponnen (Eva Biaudet) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään arviointikertomuksen 20.6.2018 kaupunginvaltuusto edellytti hyväksymässään toivomusponnessa, että kaupunki kiireisesti selvittää miten voidaan kaupungilla ottaa käyttöön palkkorjausmalli naisvaltaisilla matalapalkka-aloilla Vantaan esimerkin mukaisesti sekä millaisia taloudellisia ja muita vaikutuksia tällä olisi kaupungin talousarvioon ja palvelutasoon. Ponnessa viitattiin Vantaan kaupungin palkkorjausmalliin naisvaltaisilla matalapalkka-aloilla. Vantaan mallissa vuoden 2019 järjestelyerien yhteydessä palkankorotuksissa painotettiin perustason lastentarhanopettajien tehtävien sekä sosiaaliohjauksen tehtävien palkankorotuksia.

Helsingissä tehtiin vuonna 2019 palkkaratkaisuja järjestelyeristä ja lisäksi palkkoja korotettiin kaupungin palkkakehityssuunnitelman mukai-

20.05.2019

sesti. Vuoden 2019 aikana kaupunki on kohdentanut sekä järjestelyeriä että palkkakehityssuunnitelmasta merkittäviä osia naisvaltaisiin matalapalkka-aloihin.

Vuoden 2019 järjestelyeriä ja vuoden 2019 aikana toteutettavan palkkakehityssuunnitelman mukaisia palkankorotuksia suunnattiin naisvaltaisille aloille, kuten lastentarhanopettajille, lastenhoitajille, perhepäivähoitajille, varhaiskasvatuksen esimiehille sekä kotihoidon ja sosiaalityön erilaisiin tehtäviin. Korotukset perustuvat toimialoilla ja liikelaitoksissa tehtyihin tarvekartoituksiin. Järjestelyerissä on lisäksi huomioitu henkilöstöjärjestöjen näkemykset.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että kun palkkakehityssuunnitelman toteuttamista jatketaan myös tulevana vuosina, luo se hyvät edellytykset arvioida palkankorotustarpeita eri perusteilla, kuten palkkakilpailukyvyn ja osaavan henkilöstön saatavuuden näkökulmasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, va. henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 379

Valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponsi päivystystoimintojen siirron vaikutuksen seurannasta ja raportoinnista

HEL 2018-011712 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuusto 7.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Anna Vuorjoki) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 7.11.2018 Helsingin kaupungin päivystystoimintojen siirtämistä liikkeenluovutuksena Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta

- raportoida seurantatietoja siirron vaikutuksesta sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle vuoden 2020 alussa

- ottaa seurannassa huomioon myös siirron vaikutukset kaupungille jäävien palvelujen kuten terveysasemien ja kotihoidon toimintaan sekä psykiatrian palvelujen saatavuuteen." (Anna Vuorjoki)

Kaupunginvaltuusto päätti 7.11.2018 § 348 siirtää Helsingin kaupungin päivystystoiminnot liikkeenluovutuksena Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymälle (HUS) 7.1.2019 alkaen. Järjestely perustuu valtioneuvoston asetukseen kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (583/2017).

Asetuksen mukaan kunnan tai kuntayhtymän on huolehdittava siitä, että terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:ssä tarkoitettua kiireellistä hoitoa on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina joko kiireettömän hoidon yhteydessä tai erillisessä päivystyksen toteuttamista varten suunnitellussa ympäri vuorokauden toimivassa päivystyksyksikössä. Ympäri-vuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä, ellei saavutettavuus- ja potilas-turvallisuusnäkökohdista muuta johdu.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2018 talousarvion ja HUSin hallituksen joulukuussa 2017 tekemän linjauksen mukaisesti kaupungin päivystystoiminnan (mukaan lukien virka-ajan ulkopuolinen suun terveydenhuollon päivystys) siirto HUSille valmisteltiin toteutettavaksi vuoden 2019 alussa.

Integraatiossa Haartmanin ja Malmin päivystyspoliklinikat sekä päivystys- ja valvontaosastot siirtyivät HYKS Akuutti -tulosyksikköön ja päivystystä tukevat osastot HYKS Sisätaudit ja kuntoutus -tulosyksikköön. HUS Psykiatria -tulosyksikkö tuottaa virka-aikaisen psykiatristen ja päihdepotilaiden päivystyksen ja psykiatrikonsultaatiot. Helsinki tuottaa lääkitöiminnan virka-ajan ulkopuolisen psykiatrian päivystyspisteisiin. Suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolinen päivystys siirtyi HYKS Pää- ja kaulakeskus -tulosyksikköön. Helsinki jatkaa suun terveydenhuollon virka-ajan päivystystä. Lasten virka-ajan ulkopuolinen terveyskeskuspäivystys siirtyi HYKS Lasten ja nuorten sairaudet -tulosyksikköön.

Sosiaali- ja kriisipäivystys säilyi Helsingin järjestämänä ja se liitettiin osaksi Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluja. Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystys tuottaa erillisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Haartmanin ja Malmin päivystyspoliklinikoiden sekä päivystys- ja valvontaosastojen sosiaalityön palvelut.

Menojen osalta siirrettävä budjetti oli noin 79 miljoonaa euroa. HUSille siirtyvien toimipisteiden tuotteistus sekä tuote- ja suoritehinnoittelu toteutuvat HUSin mallin mukaisesti. Erikoissairaanhoidon laskutus ja raportointi hoidetaan osana palvelusopimukseen perustuvaa jäsenkunta-

laskutusta. Perusterveydenhuollon laskutus toteutetaan osana palvelusopimuksen ulkopuolista erillislaskutusta.

Integraation tavoitteena on yhtenäinen, laadukas ja kustannustehokas päivystyspalvelu, jossa palvelun saatavuus, tuottavuus, vaikuttavuus sekä asiakas- ja henkilöstökokemus paranevat.

HYKS-Helsinki päivystystoimintojen integraation loppuraportissa asetettiin seuraavat strategiset tavoitteet ja näihin liittyvät mittarit:

1. Potilastyytyväisyys paranee; mittareina potilaskyselyt ja -palautteet sekä viranomaisten huomautukset
2. Potilasturvallisuus paranee; mittareina vakavien haittatapahtumien määrä sekä sairaala- ja 30-päivän kuolleisuus
3. Oikea potilas oikean aikaan oikeassa paikassa; mittarina siirrot päivystyspoliklinikoiden välillä
4. Sujuva päivystyspalvelu; mittareina päivystysten läpimenoajat, hoitajaksojen kesto, pääsy päivystyspoliklinikoilta päivystystä tukeville vuodeosastoille ja valvontoihin sairaalasta toiseen, pääsy Meilahdesta jatkohoitoon Haartmanin ja Malmin päivystystä tukeville osastoille, pääsy päivystysyksiköistä (päivystyspoliklinikat, osastot) Helsingin sairaalan osastoille, kriisipaikalle, kotihoitoon ja psykiatrian osalta Auroran sairaalaan sekä sujuva jatkohoidon järjestäminen myös terveys- ja hyvinvointikeskusten ja psykiatrisen avohoidon kanssa sekä
5. Henkilöstön osaaminen ja tyytyväisyys; mittareina koulutusten määrä, osaamisen mittaaminen ja työolobarometri.

Merkittävimiksi riskeiksi arvioitiin tietojärjestelmiin, talouteen, laskutukseen ja henkilöstöön liittyvät asiat.

Yhteistyötä ja integraation tavoitteiden seuranta varten on perustettu HUSin ja Helsingin yhteinen seurantaryhmä. Seurantaryhmä sopii integraation toteutumisen raportoinnista ja seurannasta. Ryhmä kokoontuu tänä vuonna 2–3 kuukauden välein. Seurantaryhmässä voidaan erikseen sopia toiminnan seurannan mittareista.

Seurantaryhmässä todettiin, että integraation jälkeen potilasmäärät ovat olleet odotettua suurempia, mikä on kuormittanut sekä päivityksen että vuodeosastojen henkilökuntaa. Alkuvaiheessa tietotekniikassa sekä Helsingin kaupungin ja HUSin välisessä tiedonkulussa ilmeni integraation haasteita, mitkä osaltaan hidastivat toimintaa käynnistämävaiheessa. Kokonaisuudessaan integraation todettiin kuitenkin sujuneen hyvin ja potilaiden saaneen tarvitsemaansa hoitoa.

Integraation yhteistyösopimuksessa on todettu, että lääkäripalvelujen turvaamiseksi on tarpeen ostaa ulkopuolista työvoimaa sekä yksityisiltä palveluntuottajilta että Helsingin kaupungilta. Toiminta tukeutuu merkittävästi ulkopuolisiin päivystäjiin ja näiden saatavuudessa on ongelmia.

Kahden viikon seurannassa tammi-helmikuussa Malmille sisäänkirjattiin 2 685 potilasta ja Haartmaniin 2 593. Vastaava vertailuluku Jorvin yhteispäivystyksessä oli 2 333. Kotiutettujen osuus kaikissa kolmessa päivystyksessä oli suunnilleen sama (72–77 %). Uloskirjattujen keski- viipymä oli sisätautipäivystyksessä Malmilla noin 9 tuntia 40 minuuttia ja Haartmanissa 9 tuntia 45 minuuttia (Jorvi 5 tuntia 45 minuuttia). Psykiatristen potilaiden keski- viipymä oli Helsingin päivystyksissä noin 2 tuntia 30 minuuttia (Jorvi 6 tuntia). Yleislääketieteen potilailla vastaavat ajat olivat Helsingissä noin 3 tuntia 15 minuuttia (Jorvi 2 tuntia 15 minuuttia).

Potilastyytyväisyyden tulokset, palautteet ja muistutukset raportoidaan seurantaryhmän kokouksissa. Ensimmäisessä raportoinnissa todettiin palautteiden olevan pääsääntöisesti hyviä eivätkä toiminnan alussa ilmenneet haasteet olleet suuremmassa määrin vaikuttaneet potilaiden kokemuksiin. Kriittiset palautteet huomioidaan toiminnan kehittämisessä.

Seurantaryhmän johdolla jatketaan integraation projektisuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumisen mittareiden kehittämistä.

Helsingin sairaalan yhteistyö HUSin kanssa on alkuvaikeuksien jälkeen sujunut pääasiassa hyvin. Erilliset tietojärjestelmät hankaloittavat jos- sakin määrin jatkohoidon järjestämistä, sillä tietoja joudutaan välittä- mään paperilla. Päivystyksestä Helsingin sairaalaan jatkohoitoon lähet- täminen tapahtuu sähköisesti Navitas-siirtoportaalin välityksellä. Hel- singin sairaalan arvion mukaan potilaiden siirtyminen päivystyksestä sairaalaan jatkohoitoon ei ole hidastunut aiempaan verrattuna lukuun ottamatta alkuvuoden suurista potilasmääristä johtunutta päivystyksen ruuhkautumista.

Yhteisen tietojärjestelmän puute on vaikeuttanut ennen liikkeenluovu- tusta Helsingin vastuulla olleesta hoidosta tulleisiin muistutuksiin, kan- teluihin ja potilasvahinkoilmoituksiin vastaamista. Helsinki huolehtii näistä vastauksista ja rekisterinpitäjänä näihin liittyvistä asiakirjaluvu- tuksista.

Mittariston mukaisia seurantatietoja ei vielä ole kattavasti saatavissa. Vuoden 2020 alkupuolella raportointi onnistuu. Tuolloin on mahdolli- suus raportoida yksityiskohtaisesti toiminnan ja talouden tunnusluvuis- ta, kuten päivystyksen käyntimääristä, läpimenoajoista, jatkohoitoon Helsingin sairaalaan ja psykiatrisen avo- tai sairaalahoitoon lähetetyistä

sekä päivystyksen kuntalaskutuksesta. Lisäksi tarvitaan tietoa mm. päivystyksestä tai puhelinneuvonnasta terveysasemille ohjattujen potilaiden määristä ja näiden potilaiden diagnoosiryhmistä (erityisesti keskitettyllä murtumapoliklinikalla nykyisin hoidettavat sekä tietyt pienkirurgiset toimenpiteet).

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.04.2019 § 79

HEL 2018-011712 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Anna Vuorjoen toivomusponnosta koskien kaupungin päivystystoimintojen siirron vaikutusten seurantaa ja raportointia:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

"Helsingin kaupungin tuottamien päivystyspalvelujen integraatio Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) toteutui 7.1.2019 vuonna 2016 alkaneen valmistelun jälkeen. Yhdistymisen taustalla oli valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (583/2017).

Asetuksen mukaan kunnan tai kuntayhtymän on huolehdittava siitä, että terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitettua kiireellistä hoitoa on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina joko kiireettömän hoidon yhteydessä tai erillisessä päivystyksen toteuttamista varten suunnitellussa ympäri vuorokauden toimivassa päivystysyksikössä. Ympäri vuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä, ellei saavutettavuus- ja potilasturvallisuusnäkökohdista muuta johdu.

Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn vuoden 2018 talousarvion ja HUSin hallituksen joulukuussa 2017 tekemän linjauksen mukaisesti kaupungin päivystystoiminnan (mukaan lukien virka-ajan ulkopuolinen suun terveydenhuollon päivystys) siirto HUSille päätettiin valmistella siten, että siirto toteutuu vuoden 2019 alussa.

Integraatiossa Haartmanin ja Malmin päivystyspoliklinikat sekä päivystys- ja valvontaosastot siirtyivät HYKS Akuutti -tulosyksikköön ja päivystystä tukevat osastot HYKS Sisätaudit ja kuntoutus -tulosyksikköön. Virka-aikaisen psykiatristen ja päihdepotilaiden päivystyksen ja psykiatrikonsultaatiot tuottaa HUS Psykiatria -tulosyksikkö. Virka-ajan ulkopuolisen psykiatrian lääkäritoiminnan päivystyspisteisiin tuottaa Helsinki. Suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolinen päivystys siirtyi HYKS Pää- ja kaulakeskus -tulosyksikköön. Helsinki jatkaa suun terveydenhuollon virka-ajan päivystystä. Lasten virka-ajan ulkopuolinen terveyskeskuspäivystys siirtyi HYKS Lasten ja nuorten sairaudet -tulosyksikköön.

Sosiaali- ja kriisipäivystys säilyi Helsingin järjestämänä ja se liitettiin osaksi Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluja. Haartmanin ja Malmin päivystyspoliklinikoiden sekä päivystys- ja valvontaosastojen sosiaalityön palvelut tuottaa edelleen Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystys erillisen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Menojen osalta siirrettävä budjetti oli noin 79 miljoonaa euroa. HUSille siirtyvien toimipisteiden tuotteistus sekä tuote- ja suoritehinnoittelu toteutuvat HUSin olemassa olevan mallin mukaisesti. Erikoissairaanhoidon laskutus ja raportointi hoidetaan osana palvelusopimukseen perustuvaa jäsenkuntalaskutusta. Perusterveydenhuollon laskutus toteutetaan osana palvelusopimuksen ulkopuolista erillislaskutusta.

Integraatiolla tavoitellaan yhtenäisen, laadukkaan ja kustannustehokkaan päivystyspalvelun tuottamista siten, että palvelun saatavuus, tuottavuus, vaikuttavuus sekä asiakas- ja henkilöstökokemus paranevat.

HYKS-Helsinki päivystystoimintojen integraatio -loppuraportissa projektille asetettiin seuraavat strategiset tavoitteet ja näihin liittyvät mittarit:

1. Potilastyytyväisyys paranee; mittareina potilaskyselyt ja -palautteet sekä viranomaisten huomautukset
2. Potilasturvallisuus paranee; mittareina vakavien haittatapahtumien määrä sekä sairaala- ja 30-päivän kuolleisuus
3. Oikea potilas oikean aikaan oikeassa paikassa; mittarina siirrot päivystyspoliklinikoiden välillä
4. Sujuva päivystyspalvelu; mittareina päivystysten läpimenoajat, hoitajaksojen kesto, pääsy päivystyspoliklinikoilta päivystystä tukeville vuodeosastoille ja valvontoihin sairaalasta toiseen, pääsy Meilahdesta jatkohoitoon Haartmanin ja Malmin päivystystä tukeville osastoille, pääsy päivystysyksiköistä (päivystyspoliklinikat, osastot) Helsingin sairaalan osastoille, kriisipaikalle, kotihoitoon ja psykiatrian osalta Auroran sairaalaan sekä sujuva jatkohoidon järjestäminen myös terveys- ja hyvinvointikeskusten ja psykiatrisen avohoidon kanssa sekä
5. Henkilöstön osaaminen ja tyytyväisyys; mittareina koulutusten määrä, osaamisen mittaaminen ja työolobarometri.

Projektin merkittävimmiksi riskeiksi arvioitiin tietojärjestelmiin, talouteen, laskutukseen ja henkilöstöön liittyvät asiat.

Yhteistyötä ja integraation tavoitteiden seuranta varten on perustettu HUSin ja Helsingin yhteinen seurantaryhmä, joka on kokoontunut keran. Seurantaryhmä sopii integraation toteutumisen raportoinnista ja seurannasta. Ryhmä kokoontuu tänä vuonna 2–3 kuukauden välein. Seurantaryhmässä voidaan erikseen sopia toiminnan seurannan mittareista.

Seurantaryhmässä todettiin, että integraation jälkeen ovat potilasmäärät olleet odotettua suurempia, mikä on kuormittanut sekä päivivityksen että vuodeosastojen henkilökuntaa. Lisäksi tietotekniikassa sekä Helsingin kaupungin ja HUSin välisessä tiedonkulussa ilmeni integraation alkuvaiheessa haasteita, mitkä osaltaan hidastivat toimintaa sen käynnistämävaiheessa. Kokonaisuudessaan integraation todettiin kuitenkin sujuneen hyvin ja potilaiden saaneen tarvitsemaansa hoitoa.

Integraation yhteistyösopimuksessa on todettu, että lääkäripalveluiden turvaamiseksi on tarpeen ostaa ulkopuolista työvoimaa sekä yksityisiltä palveluntuottajilta että Helsingin kaupungilta. Toiminta tukeutuu merkittävästi ulkopuolisiin päivystäjiin ja näiden saatavuudessa on ongelmia.

Kahden viikon seurannassa tammi-helmikuussa Malmille sisäänkirjattiin 2 685 potilasta ja Haartmaniin 2 593. Vastaava vertailuluku Jorvin yhteispäivystyksessä oli 2 333. Kotiutettujen osuus kaikissa em. kolmessa päivystyksessä oli suunnilleen sama (72–77 %). Uloskirjattujen keskiviipymä oli sisätautipäivystyksessä Malmilla noin 9 tuntia 40 minuuttia ja Haartmanissa 9 tuntia 45 minuuttia (Jorvi 5 tuntia 45 minuuttia). Psykiatristen potilaiden keskiviipymä oli Helsingin päivystyksissä noin 2 tuntia 30 minuuttia (Jorvi 6 tuntia). Yleislääketieteen potilailla vastaavat ajat olivat Helsingissä noin 3 tuntia 15 minuuttia (Jorvi 2 tuntia 15 minuuttia).

Potilastyytyväisyyden tulokset, palautteet ja muistutukset raportoidaan seurantaryhmän kokouksissa. Ensimmäisessä raportoinnissa todettiin palautteiden olevan pääsääntöisesti hyviä eivätkä toiminnan alussa ilmenneet haasteet olleet näin suuremmassa määrin vaikuttaneet potilaiden kokemuksiin. Kriittiset palautteet huomioidaan toiminnan kehittämisessä.

Seurantaryhmän johdolla jatketaan integraation projektisuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumisen mittareiden kehittämistä.

Helsingin sairaalan yhteistyö HUSin kanssa on alkuvaikeuksien jälkeen sujunut pääasiassa hyvin. Erilliset tietojärjestelmät hankaloittavat josain määrin jatkohoidon järjestämistä, sillä tietoja joudutaan välittämään paperilla. Päivystyksestä Helsingin sairaalaan jatkohoitoon lähettäminen tapahtuu sähköisesti Navitas-siirtoportaalin välityksellä. Helsingin sairaalan arvion mukaan potilaiden jatkohoitoon siirtyminen päivystyksestä sairaalaan ei ole hidastunut aiempaan verrattuna lukuun ottamatta alkuvuoden suurista potilasmääristä johtunutta päivystyksen ruuhkautumista.

Yhteisen tietojärjestelmän puute on vaikeuttanut myös ennen liikkeenluovutuksen toteutumista tapahtuneesta Helsingin vastuulla olleesta hoidosta tulleisiin muistutuksiin, kanteluihin ja potilasvahinkoilmoituksiin vastaamisesta. Helsinki huolehtii näistä vastauksista ja rekisterinpitäjänä näihin liittyvistä asiakirjaluovutuksista, mutta tarvitsee edelleen selviytyksiä Helsingin järjestämisvastuun aikaisilta toimijoilta, jotka nyt ovat HUSin palveluksessa.

Aiemmin mainitun mittariston mukaisia seurantatietoja ei vielä ole kattavasti saatavissa, mutta vuoden 2020 alkupuolella raportointi onnistuu. Tuolloin on mahdollisuus raportoida yksityiskohtaisesti toiminnan ja ta-

20.05.2019

louden tunnusluvuista, kuten päivystyksen käyntimääristä, läpimenoa-joista, jatkohoitoon Helsingin sairaalaan ja psykiatrian avo- tai sairaala- hoitoon lähetetyistä sekä päivystyksen kuntalaskutuksesta. Lisäksi tarvitaan tietoa mm. päivystyksestä tai puhelinneuvonnasta terveysasemille ohjattujen potilaiden määristä ja näiden potilaiden diagnoosiryhmistä (erityisesti keskitetyllä murtumapoliklinikalla nykyisin hoidettavat sekä tietyt pienkirurgiset toimenpiteet).

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Hyvin sujuvalla ja laadukkaalla päivystyksellä on merkittävä helsinkiläisten terveyttä ja hyvinvointia edistävä vaikutus."

Käsittely

23.04.2019 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia toivomusponnen hengen mukaisesti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että seurantaan sisältyy myös tieto päivystyssiirron vaikutuksesta kaupungille jäävien palveluiden saatavuuteen."

Vastaehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

09.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 380

Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksesta

HEL 2018-004974 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksen kohdista 1.2–9.3 seuraavan lausunnon:

1.2 Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten seuranta

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että tilintarkastajan antamien suositusten mukaisesti toimenpiteisiin ryhdytään viivyttämättä havaittujen epäkohtien poistamiseksi.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että tilintarkastajan antaminen suositusten mukaisesti toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi ryhdytään viivyttämättä. Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että arviointikertomuksessa mainitut puutteet koskien mm. muistiotositteita, tase-erittelyjä ja irtaimiston seurantaa ovat vähentyneet.

2.1 Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että sitovan tavoitteen mittari vastaa asetettua sitovaa tavoitetta.
- tavoitetta asetettaessa määritellä, mihin suunnitelmaan toteumaa verrataan, kun sitovaksi tavoitteeksi määritellään suunnitelman mukainen toteutus.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2019 talousarvioon sitovien toiminnan tavoitteiden mittareita on uudistettu laajalti. Lauta- ja johtokunnat ovat esittäneet talousarvioehdotuksissaan 2019 toiminnan tavoitteita ja niiden mittareita uudelta pohjalta. Talousarviovalmistelun yhteensovitusvaiheessa tavoitteita ja mittareita on kehitetty toimialojen ja keskushallinnon kesken yhteisvalmisteluna sekä pyritty kehittämään sisältöjä. Myös kaupunginkanslian omia toiminnan tavoitteita ja niiden mittareita on kehitetty ja tarkennettu.

Koskien tytäryhteisöjen tavoitteiden asetantaa toteaa kaupunginhallitus lisäksi, että kaupungin talousarvioissa on viime vuosina asetettu yksit-

täisille tytäryhteisöille tavoitteita, joissa edellytetään tiettyjen hankkeiden toteuttamista suunnitelmien mukaan. Suunnitelmien mukainen toteutus tarkoittaa sekä aikataulua että kustannuksia. Talousarviossa ei kuitenkaan ole edellytetty nimenomaan hankesuunnitelmien mukaista toteutusta. Suurissa, pitkäkestoisissa hankkeissa on tavanomaista, että hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen tehdään vielä tarkempaa suunnittelua ja kustannuslaskentaa ennen hankkeen rakennustöiden käynnistämistä. Esimerkiksi hankesuunnittelun aikana määritetty toteutusaikataulu on arvio, johon vaikuttavat myös muun muassa markkinatilanne ja sen vaikutus työvoiman sekä rakennusmateriaalien saatavuuteen. Näissä tilanteissa hankkeen talousarviotavoitteeksi asetettua suunnitelman mukaista toteutusta on tarkoituksenmukaista arvioida hankesuunnitelmaa pidemmälle vietyjen ja tarkempien toteutussuunnitelmien perusteella.

3.2 Talouden tunnuslukujen kehitys

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- ilmoittaa talousarviossa todelliset menokasvutavoitteen laskennassa käytettävät oletukset ja esittää tilinpäätöksessä tavoitteen toteutumisen perusteet nykyistä läpinäkyvämmiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että sekä vuoden 2018 että vuoden 2019 talousarviossa on todettu, että toimintamenoihin liittyvä kaupunkistrategian tavoite lasketaan siten, että huomioidaan kaupungin väestöennusteen mukainen vuosittainen väestönkasvu ja peruspalveluiden hintaindeksin mukainen kustannustason muutos vähennettynä kokonaistuotavuuden vuotuisella 0,5 % nousulla. Tavoitteen laskentaperusteita tulaa entisestään selkiyttämään sekä talousarviossa että toteutumisen seurannassa tilinpäätöksessä.

3.3 Tontinluovutuksen taloudelliset vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- parantaa tonttien hinnoittelun ja laskentaperiaatteiden avoimuutta ja selkeyttä edelleen uusien tontinluovutuslinjausten hyväksymisen jälkeen. Myös myynnin ja vuokraamisen vertailun laskentaperiaatteita tulee selkeyttää.
- varmistaa uusien tontinluovutuslinjausten toteutus siten, että sekä kaupungin taloudellinen etu että asuntotuotannon tavoitteet tulevat otetuksi huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.4.2019. Hyväksytyjen linjausten keskeisiä toiminnal-

lisia vaikutuksia ovat muun muassa tontinluovutustoiminnan avoimuuden lisääntyminen sekä tonttihinnoittelun reagoitakyvyn paraneminen. Taloudellisten vaikutusten osalta linjausten arvioidaan nopeuttavan kaupungin maanvuokratulojen kehitystä, mutta samalla tonttien luovuttaminen nykyistä laajemmin vuokraamalla vähentää vuosittain luovutetuista tonteista saatavia maanmyyntituloja. Hyväksytyillä linjauksilla on arvioitu olevan pitkällä tähtäimellä positiivinen vaikutus rakennusalan kilpailun edistämiseksi, jonka ainakin välillisesti on arvioitu edistävän myös asuntotuotannon määrällisten tavoitteiden toteutumista.

4.1 Palkitsemisen yhdenmukaisuus ja tasa-arvoisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- varmistaa, että henkilöstöhallinnon järjestelmät ja aineistot mahdollistavat perusteettomien palkkaerojen havaitsemisen ja tukevat yhdenmukaista tehtävien vaativuuden arviointityötä.
- luoda esihenkilöille ja henkilöstölle läpinäkyvä kriteeristö sille, mikä on olennainen tehtävien vaativuuden muutos, jolla on palkkavaikutuksia.
- varmistaa, että toimialat ja liikelaitokset konkretisoivat työsuorituksen arviointitekijät yhteistoiminnassa henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.
- seurata säännöllisesti sitä, myönnetäänkö henkilökohtaisia lisiä ja kertapalkkioita yhdenmukaisella ja tasa-arvoisella tavalla eri toimialoilla ja liikelaitoksissa.

Nykyisessä palkanlaskentajärjestelmässä ei yhdisty tehtävänkuvaukset, tehtävien vaativuusluokittelu ja palkkatieto, vaan yhdistely tehdään ns. TVA-arviointikartoissa manuaalisena työnä. Nykyisen manuaalisen toimintatavan haasteet on tunnustettu, mistä syystä kehitteillä olevaan hr-tietojärjestelmään ollaan luomassa tehtävien vaativuuden arvioinnille tukea. Järjestelmätuella saadaan luotettavampi tieto palkkauksen nykytilasta ja mahdollista kehittämistarpeista. Järjestelmätukea saadaan aikaisintaan vuonna 2020.

Tehtävien vaativuuden arviointityössä esihenkilöillä on tärkeä rooli. Arviointi perustuu aina tehtävänkuvaukseen, joka laaditaan esihenkilöiden toimesta. Vaativuusluokittelun tueksi on laadittu kaupunkiyhtenäisiä mallituksia. Tarkoituksena on edelleen kehittää kuvauksia ja konkretisointia siitä, minkälaisista olennaisista tehtävä- ja vaativuusmuutoksista voi seurata palkkavaikutuksia.

Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia tehdään tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Mikäli henkilökohtaisia lisiä myönnetään, tulee niiden perustua työsuorituksen arviointiin. Kaupungin ohjeistus si-

sältää pääkriteerit hyvälle työsuoritukselle. On tarkoitettu, että nämä kriteerit avataan ja niistä keskustellaan toimialoilla ja liikelaitoksissa. Tällä tavoin varmistetaan läpinäkyvyyttä ja asian ymmärrettävyyttä. Työ on kesken ja sitä jatketaan kaupungilla.

Palkkaraportointia kehitetään tasa-arvon näkökulmasta. Tasa-arvotoimikunnan suositusten mukaisesti palkkauksen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä tullaan myös edistämään. Palkitsemisen periaatteet ja kriteerit ovat kaikille samat sukupuolesta riippumatta. Säännöllisellä palkkauksen raportoinnilla varmistetaan tasa-arvon toteutuminen. Seurannasta tehdään systemaattinen toimintatapa, jolloin palkitsemisen toteutumista tehdään vuosikellon mukaan henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa toimialoilla ja liikelaitoksissa.

5.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille ja niiden johdolle

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginkanslian tulee

- kiirehtiä omistajastrategioiden valmistelua konsernijaostolle, jotta kaupunginhallitus voi nimetä markkinaehtoisesti toimivat yhtiöt ja päättää niiden omistajastrategiasta.
- sopia yhteistyössä valtuustoryhmien kanssa ennen seuraavia kuntavaaleja, miten erityisesti markkinaehtoisesti toimivissa yhtiöissä turvataan hallitustyöskentelyn riittävä jatkuvuus.
- määritellä yhteistyössä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa, mitä kustannuksia ylläpitokustannuksiin sisällytetään, jotta tavoite ei ole ristiriidassa asuntokannan korjaustarpeiden kanssa.

kaupunginkanslian yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin Satama Oy:n kanssa tulee

- sujuvoittaa Jätkäsaaren liikennettä kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkikonserniin kuuluu noin 80 tytäryhteisöä, joiden tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden valmistelu on meneillään kaupunginkansliassa. Tarkoituksena on valmistella ensimmäisenä kokonaisuutena nimenomaan markkinaehtoisesti toimiviksi luettavien tytäryhteisöjen omistajastrategiat kaupunginhallituksen päätettäväksi. Toiminnan markkinaehtoisuuden arvioinnissa käytettävät kriteerit on määritelty kaupunginvaltuuston 17.5.2017, § 241 hyväksymässä konserniohjeessa.

Siihen asti, että tytäryhteisökohtaisista omistajastrategioista on päätetty, noudatetaan kaupunginhallituksen 26.4.2011 päättämiä ja myö-

hemmin soveltuvien osin yksittäisten yhteisöjen osalta päivitettyjä omistajapoliittisia linjauksia. Omistajapoliittisissa linjauksissa on otettu kantaa myös muun muassa silloin liikelaitosmuodossa toimineiden Helsingin Energian, Helsingin Sataman sekä Palmian omistamiseen.

Hallituksen jäsenten nimeämisen osalta kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa erityisesti viitatus Helen Oy:n osalta hallituksen luottamushenkilötaustaisia jäseniä on toistaiseksi vaihdettu vain kerran yhtiön olemassa olon aikana, vuoden 2017 kunnallisvaalien jälkeen. Muilta osin Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n hallitusten valintaa koskevia ehdotuksia valmistellaan yhtiöihin perustettujen osakkeenomistajan nimitystoimikuntien toimesta.

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitukseen nimettävien luottamushenkilötaustaisten jäsenten nimeämisprosessia tullaan kehittämään yhteistyössä eri valtuustoryhmien kanssa ennen vuonna 2021 järjestettäviä kunnallisvaaleja ja niihin perustuvia hallitusnimeämisä.

Kaupunginhallitus toteaa vuonna 2012 varsinaisen toimintansa aloittaneelle Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin liittyen, että yhtiölle on asetettu vuosien 2013–2019 talousarvioissa tavoite ylläpitokustannusten maltilliseen kehitykseen liittyen. Tavoite liittyy kaupungin suurempaan tavoitteeseen kohtuuhintaisen asumisen tarjoamisesta asukkaille. Yhtiötä ja muita tytäryhtiöitä, joille on asetettu vastaava talousarviotavoite, on ohjeistettu tavoitteen täyttymisestä raportoimisen osalta.

Vuodelle 2019 asetetussa talousarviotavoitteessa verrataan Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kiinteistöjen ylläpitokustannusten keskimääräistä kehitystä kolmen vuoden aikajaksolla siihen, miten Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi on kehittynyt samalla aikajaksolla. Tavoite ottaa huomioon sen, että Helsingin kaupungin asunnot Oy tekee vuosittain merkittävän määrän peruskorjauksia ja muita asuntokantaan liittyviä korjauksia. Vain yhtiön aiemmasta korjaustasosta olennaisesti poikkeavat vuodet vaikuttavat merkittävästi yhtiön ylläpitokustannusten kehitykseen suhteessa kustannusindeksiin. Korjauskustannusten vuosivaihtelun vaikutusta tasoittaa edelleen se, että ylläpitokustannuksia arvioidaan kolmen vuoden aikajakson keskiarvona.

Vuonna 2018 Helsingin kaupungin asunnot saavutti asetetun ylläpitokustannuksia koskevan talousarviotavoitteen. Samoin tavoite on toteutunut aiempina vuosina vuosia 2015 ja 2016 lukuun ottamatta.

Kaupunginhallitus toteaa, että satamaliikenteestä johtuvien Jätkäsaaren ruuhkapiikkien sekä kantakaupungin työmatkaliikenteen sujuvoittamiseksi on käynnistetty Länsilinkin ympäristön yleissuunnitelman laa-

timinen kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä kaupunginkanslian ja Helsingin Satama Oy:n kanssa. Yleissuunnitelma viedään päätöksentekoon kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2019 aikana. Lisäksi vuonna 2018 toteutettiin Länsisatamankadulle ja Salmisaarenkadulle kaistajärjestelyiden muutos, joilla Länsisatamasta ja Jätkäsaaresta pois päin suuntautuvan liikenteen kapasiteettia lisättiin. Kaupunginhallitus toteaa myös, että Satama on tämän vuoden alusta ottanut käyttöön hintaohjauksen, jolla rekkaliikenteen kasvua pyritään ohjaamaan Vuosaareen. Ensimmäinen uusi laiva Vuosaaren reitille aloittaa liikennöinnin kesäkuussa.

6.1 Ulkomaisten investointien, yritysten ja osajien houkuttelu

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginhallituksen tulee

- edistää pääkaupunkiseudun yhtenäisen brändin luomista markkinoinnin edistämiseksi ja kansainvälisen tunnettuuden lisäämiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- lisätä englanninkielistä viestintää kaupungin toiminnasta ja palveluista.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- seurata englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kysyntää, jotta aloituspaikkoja voidaan tarvittaessa lisätä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslian uudella viestintäosastolla ja kaupungin omistamalla markkinointiyhtiöllä Helsinki Marketing Oy:llä ja Helsingin seudun elinkeino-yhtiöllä Helsinki Business Hubilla on hyvät edellytykset edistää sitä, että kansainvälisen tunnettuuden lisäämisessä tehdään hyvää yhteistyötä pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa. Helsinki tarjoaa jatkossakin muille pääkaupunkiseudun kaupungeille mahdollisuuden kiinnittyä Helsingin kansainväliseen markkinointiin ja yhtenäiseen Helsinki-brändiin.

Kaupunginkanslian viestintäosastolla on käynnissä koko kaupungin toimintojen ja palveluiden englanninkielisen viestinnän kehittämisprojekti, josta syntyy toimenpidesuunnitelma sekä lyhyen että pidemmän aikavälin parannuksista. Kaupunginkanslian viestintäosastolla on tunnistettu tarve vahvistaa osaston natiivitasoista englannin osaamista, jotta englanninkielisen viestinnän määrää saadaan lisättyä ja laatua saadaan kehitettyä ottamaan paremmin huomioon vastaanottajien kulttuurinen viitekehys.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti ensimmäisen vieraan kielen opetus aloitetaan ensimmäiseltä luokalta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla luodaan monipuolisia kielenoppimisen polkuja varhaiskasvatuksesta jatko-opintoihin ja työelämään.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että englanninkielisen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen paikkoja on lisätty. Laajamittaista suomi-englanti esiopetusta on käynnistetty syksystä 2018 uusissa ryhmissä. Lisäksi kolmessa peruskoulussa on aloitettu syksystä 2018 lähtien ensimmäiseltä luokalta alkava laajamittainen kaksikielinen suomi-englanti opetus (Malmin, Vesalan ja Laajasalon peruskoulut). Kielirikasteinen esiopetus on jatkunut syksystä 2018 alkaen neljällä alueella ja neljällä kielellä: englanti, venäjä, ranska ja espanja. Lisäksi kielirikasteinen englannin kielen opetus on aloitettu neljässä koulussa (Taivallahden ja Jätkäsaaren peruskoulut, Ruoholahden ja Kaisaniemen ala-asteen koulut). Vuonna 2019 kielirikasteinen englannin kielen opetus laajenee vielä neljään kouluun. (Itäkeskuksen, Meilahden ja Kannelmäen peruskoulut ja Siltämäen ala-asteen koulu).

7.1 Perusopetuksen alueellinen tasa-arvoisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- varmistaa, että erityisopettajien määrä vastaa tukea tarvitsevien oppilaiden kasvavaa määrää, esimerkiksi tukemalla opettajien jatkotai täydennyskoulutautumista erityisopettajiksi.
- selvittää, miten positiivisen diskriminaation määrärahojen jaossa voidaan ottaa huomioon oppilaiden tarvitsema tehostettu ja erityinen tuki.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että on ensisijaisen tärkeää, että myönteisen erityiskohtelun määrärahan kohdentamisessa huomioidaan myös erityisen tuen ja tehostetun tuen piirissä olevat oppilaat. Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen tulosbudjetissa 2019 on varattu 1,1 miljoonan euron lisämääräraha esi- ja perusopetuksen laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen. Tavoitteena on, että joustavilla opetusjärjestelyillä ja ryhmittelyllä sekä yhteisopettajuudella voidaan toteuttaa yksilöllisiä oppimispolkuja ja vastata oppilaiden erityisen tuen tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että eriarvoistumiseen pyritään vaikuttamaan takaamalla tasa-arvoiset koulutusmahdollisuudet jokaiselle helsinkiläiselle oppilaalle. Keskeistä eriarvoistumisen vähentämisessä on, että varhaiskasvatus ja perusopetus ja ruotsinkieliset palvelut ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Tavoitteena on oppilas saa tarvitsemansa

erityisen tuen omassa lähikoulussa ja opiskelee lähialueensa muiden oppilaiden kanssa.

Lasten ja nuorten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla heidän kiinnittymistään yhteiskuntaan ja kulttuuriin monihallintokuntaisena yhteistyönä. Varhaiskasvatustyksiköitä ja kouluja vahvistetaan erityisesti niillä alueilla ja niissä toiminnoissa, joissa nuorten yhdenvertaisen aseman varmistaminen sitä edellyttää. Tätä tukee myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jatkuminen vuonna 2019 ja sen lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti maltillisesti. Määrärahalta tuetaan tasa-arvoisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Määrärahalta tuetaan lasten ja oppilaiden oppimista ja kasvua, koulunkäyntiä sekä varmistetaan erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden osalta peruskoulun päättäminen ja toiselle asteelle siirtyminen. Määräraha kohdentuu juuri kouluille, jotka tarvitsevat sitä oppilaiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

7.2 Tasavertaiset opiskelumahdollisuudet kaupungin lukioissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä positiivisen diskriminaation määrärahoja niille lukioille, joissa on tavallista enemmän tarvetta tukitoimille ja opiskelun ohjaukselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusi lukiolaki astui voimaan 1.1.2019. Lain tavoitteena on edistää lukiolaisten hyvinvointia, tukea opiskelijoita heidän opinnoissaan sekä sujuvoittaa siirtymistä jatko-opintoihin. Keskeistä on henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen ja oppimisen tuen laajentaminen.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että myönteisen erityiskohtelun rahoitus jatkuu vuonna 2019 ja sitä lisätään kaupunkistrategian mukaisesti maltillisesti. Myönteisen erityiskohtelun määräraha tukee uuden lukiolain kärkitavoitteita. Myönteisen erityiskohtelun määräraha on toimiva keino kohdentaa opetuksen resursseja alueellisesti tasa-arvoa lisäävällä tavalla ja määräraha kohdentuu juuri oppilaitoksiin, jotka tarvitsevat sitä opiskelijoiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

7.3 Toimeentulotuen siirto Kelaan

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa työnjaon selkeys Kelan kanssa.
- varmistaa, että asiakkaan kohtaamiseen sosiaalityössä on riittävästi aikaa Kela-siirron alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti.

- pitää toimeentulotuen omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurata sen toteutumista säännöllisesti sosiaalihuoltolain 47 §:n mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseututasolla on työryhmiä Kelan kanssa, joiden tavoitteena on kehittää Kelan ja pääkaupunkiseudun kuntien välistä yhteistyötä tunnistamalla asiakastarpeet ja selvittämällä asiakasohjausta ja -prosesseja sekä käydä läpi asiakastyön ongelmakohtia. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee yhteistyötä Kelan kanssa ja rakentaa yhteistyökäytäntöjä toimeentulotuen myöntämisessä. Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että sosiaali- ja terveystoimiala edistää aktiivisesti työnjaon selkeyttämistä Kelan kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala toteuttaa kaupunkistrategiaa parantamalla palvelujen saatavuutta kaikissa toiminnoissaan, aikuissosiaalityössä asiakkaaksi tulon prosessia kehittää, jotta asiakas pääsee palvelun piiriin mahdollisimman nopeasti. Sosiaali- ja terveystoimiala kohdistaa toimenpiteitä asiakaskokemuksen parantamiseksi muun muassa onnistuneiden vuorovaikutustilanteiden parantamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että sosiaali- ja terveystoimiala varmistaa omavalvonnan avulla muun muassa palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden, muun laadun, palvelujen saatavuuden sekä palveluja käyttävien henkilöiden yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien toteutumisen. Toimiala käy läpi ja analysoi poikkeamat, jakaa hyviä käytänteitä ja nostaa havaitut kehittämiskohteet omavalvontasuunnitelmaan. Kaupunginhallitus tuo esille, että toimeentulotuen 1.3.2019 valmistunut omavalvontasuunnitelma on nähtävillä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen internetsivuilla muiden palvelujen omavalvontasuunnitelmien tavoin.

8.1 Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- olemassa olevia toimintoja järjestämällä ja tarvittaessa resursointia lisäämällä perustaa lasten ja nuorten lieviä ja keskivaikeita mielenterveysongelmia arvioiva ja hoitava yksikkö, joka lisäksi toimii jatko-hoitopaikkana erikoissairaanhoidolle.
- tehdä yhteistyötä lääkärin rekrytointiongelmiin helpottamiseksi lasten- ja nuortenpsykiatriassa. Lääkäripulasta tulee aktiivisesti viestittää sosiaali- ja terveystoimialaan lääkärin koulutusmäärien lisäämiseksi ja lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäreiden saatavuuden varmistamiseksi jatkossa.

- tehdä yhteistyötä HUSin lasten- ja nuortenpsykiatrian kanssa lähetekäytännön sujuvoittamiseksi lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa, jotta hoitoon pääsy nopeutuu.
- tehdä yhteistyötä HUSin nuortenpsykiatrian kanssa työnjaon selkiyttämiseksi erityisesti nuorten mielenterveyspalveluissa.
- kehittää lastensuojelun palveluja yhteistyössä HUSin nuortenpsykiatrian kanssa siten, että apua tarvitseville nuorille voidaan tarjota hoitoa viipymättä eikä heitä jouduta tarpeettomasti sijoittamaan hoidon puutteen takia.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä oppilas- ja opiskeluhuollon psykologipalvelujen saatavuutta.

sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- selvittää mahdollisuus parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatrisia sairaanhoitajia.
- viimeistään psykiatrista hoitoa edellyttävissä tilanteissa yhteistyössä nimetä lapselle tai nuorelle lääkäri ja vastuuhenkilö, joka koordinoi palveluja ja vastaa tiedonkulusta.

Kaupunginhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolet nuorten pääsystä mielenterveyspalvelujen piiriin ja pirstaleisesta palvelujärjestelmästä. Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on kehitetty toimintaa vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin, mutta muutos vaatii aikaa. Toimiala kehittää lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien hoidon palvelu- ja prosessiketjua kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa sekä tekee aktiivisesti yhteistyötä HUSin kanssa prosessien sujuvoittamiseksi ja työnjaon selkiyttämiseksi. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lääkäripulasta tulee aktiivisesti viestiä sosiaali- ja terveysministeriöön, jotta lapset ja nuoret pääsevät sujuvasti mielenterveyspalvelujen piiriin.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden saatavuus tulee taata. Palveluiden jatkuvuuden kannalta tulee tunnistaa kriittiset asiakasryhmät. Palveluihin tulee päästä joustavasti ja palveluiden jatkuvuus tulee turvata henkilöstön työtapoja uudistamalla ja henkilöstöä kouluttamalla. Tavoitteena on oppilaiden ja opiskelijoiden yhdenvertaisuus panostamalla ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin mitoitusosuudesta (800 oppilasta/opiskelijaa/kuraattori ja 1 000 oppilasta/opiskelijaa/psykologi)

on arvioitava uudelleen ennen 2020 talousarvion vahvistamista osana lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjujen parantamista, mitä sosiaali- ja terveystoimiala sekä HUS parhaillaan tekevät.

8.2 Lasten ja nuorten pääsy kuntoutusterapioiden piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- vahvistaa lasten ja nuorten kuntoutuspalvelua vastaamaan kysyntää kaupungin eri alueilla.
- perustaa monialainen kuntoutusryhmä lasten ja nuorten kuntoutuksen suunnittelua ja toteutusta varten.
- vahvistaa neuropsykologista kuntoutusosaamista lasten ja nuorten palveluissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala uudistaa toimintaansa perhekeskus-toimintamallin mukaisesti ja toimintaa toteutetaan verkostomaisena koko kaupungissa. Asiakkaaksi tulemistä helpotetaan yhden luukun periaatteella. Lisäksi rakennetaan esimies- ja ammattilaisverkostot perhekeskus -toimintamalliin johtamisen tueksi. Lapsiperheiden palveluihin otetaan käyttöön myönteisen erityiskohtelun (PD) -indikaattorit ja niiden ohjaamina tehdään palvelujen ja voimavarojen vaikuttavaa lisäämistä ja kohdentamista. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveystoimiala jatkaa aktiivista palvelujen kehittämistä ja parantaa palvelujen saatavuutta.

8.3 Omaishoitoa tukevien palveluiden laatu ja riittävyys

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- parantaa yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna.
- laajentaa kotiavustajapalvelu iltai- aikaan tai kehittää uusia kotiin annettavan palvelun muotoja.
- parantaa omaishoidon palveluiden saavutettavuutta järjestämällä kuljetus palvelun piiriin esimerkiksi taksisetelin avulla.
- tiedottaa entistä laajemmin omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista, erityisesti työssäkäyville.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala on kehittänyt palveluita toimivimmiksi ja asiakkaiden toiveita ja tarpeita vastaaviksi. Omaishoitajien asemaa ja jaksamista tuetaan monipuolisilla ja yksilöllisillä jatkuvasti kehittyvillä palveluilla. Omaishoidon tuen myöntämisperusteita ja tuen lomituksen tuntimäärää on uudistettu. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista tiedotetaan entistä laajemmin.

8.4 Ostopalvelujen laatu ja sopimusten hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginkanslian tulee

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa

- järjestää potentiaalisille tuottajille tarvittaessa mahdollisuus tutustua palveluun etukäteen siten, että tuottajat kykenevät tekemään realistisen tarjouksen.

sosiaali- ja terveystoimialan tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa

- varmistaa, että sopimuksen seuranta on järjestetty siten, että tilaaja, tuottaja ja asiakkaat tuntevat laadunvalvontaprosessin.

Kaupunginhallitus toteaa, että lokakuussa 2018 asetettu (kansliapäällikkö 17.10.2018 § 212) ruokapalvelukonseptityöryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella kaupungin ruokapalvelukonseptin linjaukset ja määrittellä minkälainen ja -suuruinen keskuskeittiöratkaisu on tarpeen kaupungin ruokahuollon järjestämisessä, jätti loppuraporttinsa 5.3.2019.

Tulevaa keskuskeittiöratkaisua selvitettäessä ruokatehtaan ylikapasiteetin välttämiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Kaupunginvaltuuston päättämän ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamisen lisäksi tarvittavaan kapasiteettiin vaikuttavat mm. kaupungin asukasmäärän kasvu sekä koulujen ja päiväkotien olemassa olevien keittiöiden valmisuusmahdollisuuksien optimaalinen hyödyntäminen.

Ruokapalvelukonseptityöryhmän raportin jatkotoimenpiteenä kaupungin johtoryhmä kehotti 8.4.2019 kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa selvittämään toimialan ruokapalvelujen tarpeen ja määrittelemään keskuskeittiöltä tai vastaavalta toimijalta hankittavan ateriamäärän. Palvelukeskuksen tulee määrittellä tämän ateriamäärän tarkoituksenmukaisin tuotantoteknologia ja aterioiden tuotantoprosessivaihtoehdot sekä laatia selvitys kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeisiin sopivimmasta tuottamistavasta. Selvitykset liitetään osaksi keskuskeittiön tarveselvitystä.

Kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa kuvatut kuntalaisille suunnatut asiakaspalvelut on kilpailutettu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sekä sosiaali- ja terveystoimialalla. Kilpailutettaviin palveluihin tutustumisen mahdollistava markkinavuoropuhelu ja laadun-

valvontaprosessin asianosaisille tahoille avaava sopimusten seuranta ovat osa hyvin toteutettua hankintaa. Näihin käytäntöihin kannustetaan kaupungin hankintojen ohjauksessa ja koordinoinnissa.

9.1 Uudisrakentaminen ja laadunvalvonta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- kehittää rakennushankkeille mittareita, joilla voidaan seurata rakentamisen laadun kehittymistä.
- edellyttää kaikkien hankkeiden urakoitsijoilta rakentamisen aikataulutuksen ja laaturiskien hyvää hallintaa esimerkiksi urakkaohjelmaan kirjatulla vaatimuksilla.
- parantaa ja yhtenäistää rakennushankkeiden vastaanottoprosesseja esimerkiksi malliasiakirjojen ja ohjeiden avulla.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2017 - 2021 edellytetty kiinteistöstrategia ja sisäilmaohjelma sekä niiden yhteinen toteutusohjelma tullaan käsittelemään kaupunginhallituksessa kevään 2019 aikana. Kiinteistöstrategian ja sisäilmaohjelman lähtökohtaisina tavoitteina ovat kiinteistökannan laadun parantaminen, laaturiskien hallinnan parantaminen sekä sisäilmaongelmien vähentäminen.

9.2 Päästövähennysten toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- edistää liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamista aiempaa vaikuttavammilla keinoilla.
- edistää sähköisen liikenteen työryhmän suosituksia.
- lisätä yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden kanssa päästövähennysten toteuttamiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- kiinnittää huomiota tytäryhteisöjen tavoitteiden valmistelussa siihen, että Helen Oy:n sitova talousarviotavoite olisi nykyistä ohjaavampi, esimerkiksi asettamalla vuositavoitteita hiilidioksidipäästöjen vähennyksille.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Helsingissä toteutettavat liikenehankkeet tukevat päästövähennystavoitteita sekä tekevät liikkumisesta sujuvaa ja kaupungista elävää ja viihtyisää. Liikenteen kehittämisessä priorisoidaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on laatinut sähköisen liikenteen työryhmän suositusten mukaisesti yleisille alueille toteutettavien sähköautojen latauspisteiden yleissuunnitelman. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on kilpailuttanut yleisille alueille toteutettavien sähköautojen latauspisteiden tuottamisen kantakaupungin alueelle.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä ja kannatettavana, että päästövähennysten toteuttamiseksi lisätään yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden kanssa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy:n kaupunginvaltuustolle raportoitavana talousarviovavoitteena on kaupunginvaltuuston 2.12.2015 hyväksymän Helenin kehitysohjelman toteuttaminen. Markkinaehtoisesti toimivana tytäryhteisönä Helen Oy ja yhtiön hallitus vastaavat kehitysohjelman vaatimista operatiivisista toimenpiteistä.

9.3 Luonnonsuojeluohjelman toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- huolehtia siitä, että luonnonsuojelun tavoitteiden toteuttamiseen kohdennetaan riittävät resurssit.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimialalla on nykyisillä resursseilla ja niitä tarvittaessa uudelleen kohdentamalla edellytykset edistää luonnonsuojeluohjelman toteuttamista asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Muutetaan kohdan 5.1 "Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille ja niiden johdolle" viimeinen kappale:

Uusi muotoilu:

"Kaupunginhallitus toteaa, että Satama on tämän vuoden alusta ottanut käyttöön hintaohjauksen, jolla rekkaliikenteen kasvua pyritään ohjaamaan Vuosaaren. Ensimmäinen uusi laiva Vuosaaren reitille aloittaa liikennöinnin kesäkuussa. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala yhteistyössä kaupunginkanslian ja Helsingin Satama Oy:n kanssa on käynnistänyt Länsilinkin ympäristön yleissuunnitelman laatimisen. Yleissuunnitelma viedään päätöksentekoon kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2019 aikana. Lisäksi vuonna 2018 toteutettiin Länsisatamankadulle ja Salmisaarenkadulle kaistajärjestelyiden muutos, joilla Länsisatamasta ja Jätkäsaaresta poispäin suuntautuvan liikenteen kapasiteettia lisättiin."

20.05.2019

pohjaehdotus (korvattava teksti):

Kaupunginhallitus toteaa, että satamaliikenteestä johtuvien Jätkäsaaren ruuhkapiikkien sekä kantakaupungin työmatkaliikenteen sujuvoittamiseksi on käynnistetty Länsilinkin ympäristön yleissuunnitelman laa-
timinen kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä kaupunginkanslian ja Helsingin Satama Oy:n kanssa. Yleissuunnitelma viedään päätök-
sentekoon kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2019 aikana. Lisäk-
si vuonna 2018 toteutettiin Länsisatamankadulle ja Salmisaarenkadulle
kaistajärjestelyiden muutos, joilla Länsisatamasta ja Jätkäsaaresta
poispäin suuntautuvan liikenteen kapasiteettia lisättiin.

Perustelu: merkittävää Jätkäsaaren ruuhkiin vaikuttavaa toimenpidettä ei mainittu ollenkaan.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Muutetaan kohdan 8.1 "Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin" viimeinen virke:

Uusi muotoilu:

"Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin mitoitussuositusta (800 oppilasta/opiskelijaa/kuraattori ja 1 000 oppilasta/opiskelijaa/psykologi) on arvioitava uudelleen ennen 2020 talousarvion vahvistamista osana lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjujen parantamista, mitä sosiaali- ja terveystoimiala sekä HUS parhaillaan tekevät."

pohjaehdotus (korvattava teksti):

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että Helsingin kaupungin mitoitussuositus (800 oppilasta/opiskelijaa/kuraattori ja 1 000 oppilasta/opiskelijaa/psykologi) on tarkoituksenmukainen ja riittävällä tasolla ja kohdentuu oppilaisiin ja opiskelijoihin, jotka tarvitsevat lisätukea opintojen ja opiskelun loppuun saattamiseksi.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Kohtaan 9.2 "Päästövähennysten toteuttaminen" lisätään uusi neljäs kappale:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Helsingissä toteutettavat liikennehankkeet tukevat päästövähennystavoitteita sekä tekevät liikkumisesta sujuvaa ja kaupungista elävää ja viihtyisää. Liikenteen kehittämisessä priorisoidaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämistä."

20.05.2019

Perustelu: nyt vastauksessa ei vastata oikeastaan mitenkään tarkastuslautakunnan ensimmäiseen vaatimukseen: "edistää liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamista aiempaa vaikuttavammilla keinoilla"

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan kohdan 5.1 "Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille ja niiden johdolle" viimeinen kappale:

"Kaupunginhallitus toteaa, että satamaliikenteestä johtuvien Jätkäsaaren ruuhkapiikkien sekä kantakaupungin työmatkaliikenteen sujuvoittamiseksi on käynnistetty Länsilinkin ympäristön yleissuunnitelman laattiminen kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä kaupunginkanslian ja Helsingin Satama Oy:n kanssa. Yleissuunnitelma viedään päätöksentekoon kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2019 aikana. Lisäksi vuonna 2018 toteutettiin Länsisatamankadulle ja Salmisaarenkadulle kaistajärjestelyiden muutos, joilla Länsisatamasta ja Jätkäsaaresta poispäin suuntautuvan liikenteen kapasiteettia lisättiin. Kaupunginhallitus toteaa myös, että Satama on tämän vuoden alusta ottanut käyttöön hintaohjauksen, jolla rekkaliikenteen kasvua pyritään ohjaamaan Vuosaareen. Ensimmäinen uusi laiva Vuosaaren reitille aloittaa liikennöinnin kesäkuussa."

Kannattaja: Wille Rydman

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kohtaan 9.2 "Päästövähennysten toteuttaminen" lisätään uusi neljäs kappale:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että liikenteen päästövähennystavoitteet huomioidaan Helsingissä toteutettavissa liikennehankkeissa ja kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käytön edistämistä jatketaan."

Kannattaja: Terhi Koulumies

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan kohdan 8.1 "Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin" viimeinen virke:

Uusi muotoilu:

"Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että Helsingin kaupungin mitoitussuositus (800 oppilasta/opiskelijaa/kuraattori ja 1 000 oppilasta/opiskelijaa/psykologi) on lainsäädännön mukainen ja kohdentuu oppilaisiin ja opiskelijoihin, jotka tarvitsevat lisätukea opintojen ja opiskelun loppuun saattamiseksi. Kaupunginhallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että tarkas-

tuslautakunnan toteaman mukaisesti toimialat arvioivat keinoja parantaa oppilas- ja opiskeluhuollon psykologipalveluiden saatavuutta."

Kannattaja: Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin kohtaa 5.1 "Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille ja niiden johdolle" koskevan vastaehdotuksen.

Kaisa Hernbergin ja Daniel Sazonovin kohtia 8.1 "Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin" ja 9.2 "Päästövähennysten toteuttaminen" koskevista vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittaneet ehdotukset äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys, kohta 8.1 "Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin"

JAA-ehdotus: Kaisa Hernbergin vastaehdotus

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Kaisa Hernberg, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Juha Hakola, Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen äänin 9 - 6.

2 äänestys, kohta 8.1 "Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin"

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Kaisa Hernberg, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1
Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

3 äänestys, kohta 9.2 "Päästövähennysten toteuttaminen"

JAA-ehdotus: Kaisa Hernbergin vastaehdotus
EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 8

Kaisa Hernberg, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevan-
der, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Juha Hakola, Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Da-
niel Sazonov, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 1
Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen äänin 8 - 6 (1 tyhjä).

4 äänestys, kohta 9.2 "Päästövähennysten toteuttaminen"

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Da-
niel Sazonov, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 8

Kaisa Hernberg, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevan-
der, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1
Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 8 (1 tyhjä).

Neljän suoritettua äänestystä jälkeen kaupunginhallitus hyväksyi Kai-
sa Hernbergin kohtia 8.1 "Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalve-
lujen piiriin" ja 9.2 "Päästövähennysten toteuttaminen" koskevien vas-
taehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus
- 2 Arviointikertomus 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 arviointikertomuksen kohdista 1.2–9.3 seuraavan lausunnon:

Esittelijän perustelut

1.2 Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten seuranta

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että tilintarkastajan antamien suositusten mukaisesti toimenpiteisiin ryhdytään viivyttämättä havaittujen epäkohtien poistamiseksi.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että tilintarkastajan antaminen suositusten mukaisesti toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi ryhdytään viivyttämättä. Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että arviointikertomuksessa mainitut puutteet koskien mm. muistiotositteita, tase-erittelyjä ja irtaimiston seurantaa ovat vähentyneet.

2.1 Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että sitovan tavoitteen mittari vastaa asetettua sitovaa tavoitetta.
- tavoitetta asetettaessa määritellä, mihin suunnitelmaan toteumaa verrataan, kun sitovaksi tavoitteeksi määritellään suunnitelman mukainen toteutus.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2019 talousarvioon sitovien toiminnan tavoitteiden mittareita on uudistettu laajalti. Lauta- ja johtokun-

nat ovat esittäneet talousarvioehdotuksissaan 2019 toiminnan tavoitteita ja niiden mittareita uudelta pohjalta. Talousarviovalmistelun yhteensovitusvaiheessa tavoitteita ja mittareita on kehitetty toimialojen ja keskushallinnon kesken yhteisvalmisteluna sekä pyritty kehittämään sisältöjä. Myös kaupunginkanslian omia toiminnan tavoitteita ja niiden mittareita on kehitetty ja tarkennettu.

Koskien tytäryhteisöjen tavoitteiden asetantaa toteaa kaupunginhallitus lisäksi, että kaupungin talousarvioissa on viime vuosina asetettu yksittäisille tytäryhteisöille tavoitteita, joissa edellytetään tiettyjen hankkeiden toteuttamista suunnitelmien mukaan. Suunnitelmien mukainen toteutus tarkoittaa sekä aikataulua että kustannuksia. Talousarviossa ei kuitenkaan ole edellytetty nimenomaan hankesuunnitelmien mukaista toteutusta. Suurissa, pitkäkestoisissa hankkeissa on tavanomaista, että hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen tehdään vielä tarkempaa suunnittelua ja kustannuslaskentaa ennen hankkeen rakennustöiden käynnistämistä. Esimerkiksi hankesuunnittelun aikana määritetty toteutusaikataulu on arvio, johon vaikuttavat myös muun muassa markkinatilanne ja sen vaikutus työvoiman sekä rakennusmateriaalien saatavuuteen. Näissä tilanteissa hankkeen talousarviotavoitteeksi asetettua suunnitelman mukaista toteutusta on tarkoituksenmukaista arvioida hankesuunnitelmaa pidemmälle vietyjen ja tarkempien toteutussuunnitelmien perusteella.

3.2 Talouden tunnuslukujen kehitys

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- ilmoittaa talousarviossa todelliset menokasvutavoitteen laskennassa käytettävät oletukset ja esittää tilinpäätöksessä tavoitteen toteutumisen perusteet nykyistä läpinäkyvämmiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että sekä vuoden 2018 että vuoden 2019 talousarviossa on todettu, että toimintamenoihin liittyvä kaupunkistrategian tavoite lasketaan siten, että huomioidaan kaupungin väestöennusteen mukainen vuosittainen väestönkasvu ja peruspalveluiden hintaindeksin mukainen kustannustason muutos vähennettynä kokonaistuotavuuden vuotuisella 0,5 % nousulla. Tavoitteen laskentaperusteita tullaan entisestään selkiyttämään sekä talousarviossa että toteutumisen seurannassa tilinpäätöksessä.

3.3 Tontinluovutuksen taloudelliset vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- parantaa tonttien hinnoittelun ja laskentaperiaatteiden avoimuutta ja selkeyttä edelleen uusien tontinluovutuslinjausten hyväksymisen

jälkeen. Myös myynnin ja vuokraamisen vertailun laskentaperiaatteita tulee selkeyttää.

- varmistaa uusien tontinluovutuslinjausten toteutus siten, että sekä kaupungin taloudellinen etu että asuntotuotannon tavoitteet tulevat otetuksi huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.4.2019. Hyväksytyjen linjausten keskeisiä toiminnallisia vaikutuksia ovat muun muassa tontinluovutustoiminnan avoimuuden lisääntyminen sekä tonttihinnoittelun reagointikyvyn paraneminen. Taloudellisten vaikutusten osalta linjausten arvioidaan nopeuttavan kaupungin maanvuokratulojen kehitystä, mutta samalla tonttien luovuttaminen nykyistä laajemmin vuokraamalla vähentää vuosittain luovutetuista tonteista saatavia maanmyyntituloja. Hyväksytyillä linjauksilla on arvioitu olevan pitkällä tähtäimellä positiivinen vaikutus rakennusalan kilpailun edistämisessä, jonka ainakin välillisesti on arvioitu edistävän myös asuntotuotannon määrällisten tavoitteiden toteutumista.

4.1 Palkitsemisen yhdenmukaisuus ja tasa-arvoisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- varmistaa, että henkilöstöhallinnon järjestelmät ja aineistot mahdollistavat perusteettomien palkkaerojen havaitsemisen ja tukevat yhdenmukaista tehtävien vaatavuuden arviointityötä.
- luoda esihenkilöille ja henkilöstölle läpinäkyvä kriteeristö sille, mikä on olennainen tehtävien vaatavuuden muutos, jolla on palkkavaikutuksia.
- varmistaa, että toimialat ja liikelaitokset konkretisoivat työsuorituksen arviointitekijät yhteistoiminnassa henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.
- seurata säännöllisesti sitä, myönnetäänkö henkilökohtaisia lisiä ja kertapalkkioita yhdenmukaisella ja tasa-arvoisella tavalla eri toimialoilla ja liikelaitoksissa.

Nykyisessä palkanlaskentajärjestelmässä ei yhdisty tehtävänkuvaukset, tehtävien vaatavuusluokittelu ja palkkatieto, vaan yhdistely tehdään ns. TVA-arviointikartoissa manuaalisena työnä. Nykyisen manuaalisen toimintatavan haasteet on tunnustettu, mistä syystä kehitteillä olevaan hr-tietojärjestelmään ollaan luomassa tehtävien vaatavuuden arvioinnille tukea. Järjestelmätuella saadaan luotettavampi tieto palkkauksen nykytilasta ja mahdollista kehittämistarpeista. Järjestelmätukea saadaan aikaisintaan vuonna 2020.

Tehtävien vaativuuden arviointityössä esihenkilöillä on tärkeä rooli. Arviointi perustuu aina tehtävänkuvaukseen, joka laaditaan esihenkilöiden toimesta. Vaativuusluokittelun tueksi on laadittu kaupunkiyhtenäisiä mallituksia. Tarkoituksena on edelleen kehittää kuvauksia ja konkretisointia siitä, minkälaisista olennaisista tehtävä- ja vaativuusmuutoksista voi seurata palkkavaikutuksia.

Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia tehdään tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Mikäli henkilökohtaisia lisiä myönnetään, tulee niiden perustua työsuorituksen arviointiin. Kaupungin ohjeistus sisältää pääkriteerit hyvälle työsuoritukselle. On tarkoitettu, että nämä kriteerit avataan ja niistä keskustellaan toimialoilla ja liikelaitoksissa. Tällä tavoin varmistetaan läpinäkyvyyttä ja asian ymmärrettävyyttä. Työ on kesken ja sitä jatketaan kaupungilla.

Palkkaraportointia kehitetään tasa-arvon näkökulmasta. Tasa-arvotoinninnan suositusten mukaisesti palkkauksen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä tullaan myös edistämään. Palkitsemisen periaatteet ja kriteerit ovat kaikille samat sukupuolesta riippumatta. Säännöllisellä palkkauksen raportoinnilla varmistetaan tasa-arvon toteutuminen. Seurannasta tehdään systemaattinen toimintatapa, jolloin palkitsemisen toteutumista tehdään vuosikellon mukaan henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa toimialoilla ja liikelaitoksissa.

5.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille ja niiden johdolle

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginkanslian tulee

- kiirehtiä omistajastrategioiden valmistelua konsernijaostolle, jotta kaupunginhallitus voi nimetä markkinaehtoisesti toimivat yhtiöt ja päättää niiden omistajastrategiasta.
- sopia yhteistyössä valtuustoryhmien kanssa ennen seuraavia kuntavaaleja, miten erityisesti markkinaehtoisesti toimivissa yhtiöissä turvataan hallitustyöskentelyn riittävä jatkuvuus.
- määritellä yhteistyössä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa, mitä kustannuksia ylläpitokustannuksiin sisällytetään, jotta tavoite ei ole ristiriidassa asuntokannan korjaustarpeiden kanssa.

kaupunginkanslian yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin Satama Oy:n kanssa tulee

- sujuvoittaa Jätkäsaaren liikennettä kaupunkikonsernin kokonaistodun mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkikonserniin kuuluu noin 80 tytäryhteisöä, joiden tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden valmistelu on meneillään kaupunginkansliassa. Tarkoituksena on valmistella ensimmäisenä kokonaisuutena nimenomaan markkinaehtoisesti toimiviksi luettavien tytäryhteisöjen omistajastrategiat kaupunginhallituksen päätettäväksi. Toiminnan markkinaehtoisuuden arvioinnissa käytettävät kriteerit on määritelty kaupunginvaltuuston 17.5.2017, § 241 hyväksymässä konserniohjeessa.

Siihen asti, että tytäryhteisökohtaisista omistajastrategioista on päätetty, noudatetaan kaupunginhallituksen 26.4.2011 päättämiä ja myöhemmin soveltuvien osin yksittäisten yhteisöjen osalta päivitettyjä omistajapolitiittisia linjauksia. Omistajapolitiittisissa linjauksissa on otettu kantaa myös muun muassa silloin liikelaitosmuodossa toimineiden Helsingin Energian, Helsingin Sataman sekä Palmian omistamiseen.

Hallituksen jäsenten nimeämisen osalta kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa erityisesti viitatus Helen Oy:n osalta hallituksen luottamushenkilötaustaisia jäseniä on toistaiseksi vaihdettu vain kerran yhtiön olemassa olon aikana, vuoden 2017 kunnallisvaalien jälkeen. Muilta osin Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n hallitusten valintaa koskevia ehdotuksia valmistellaan yhtiöihin perustettujen osakkeenomistajan nimitystoimikuntien toimesta.

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitukseen nimettävien luottamushenkilötaustaisten jäsenten nimeämisprosessia tullaan kehittämään yhteistyössä eri valtuustoryhmien kanssa ennen vuonna 2021 järjestettäviä kunnallisvaaleja ja niihin perustuvia hallitusnimeämiä.

Kaupunginhallitus toteaa vuonna 2012 varsinaisen toimintansa aloittaneelle Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin liittyen, että yhtiölle on asetettu vuosien 2013–2019 talousarvioissa tavoite ylläpitokustannusten maltilliseen kehitykseen liittyen. Tavoite liittyy kaupungin suurempaan tavoitteeseen kohtuuhintaisen asumisen tarjoamisesta asukkaille. Yhtiötä ja muita tytäryhtiöitä, joille on asetettu vastaava talousarviotavoite, on ohjeistettu tavoitteen täyttymisestä raportoimisen osalta.

Vuodelle 2019 asetetussa talousarviotavoitteessa verrataan Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kiinteistöjen ylläpitokustannusten keskimääräistä kehitystä kolmen vuoden aikajaksolla siihen, miten Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi on kehittynyt samalla aikajaksolla. Tavoite ottaa huomioon sen, että Helsingin kaupungin asunnot Oy tekee vuosittain merkittävän määrän peruskorjauksia ja muita asuntokantaan liittyviä korjauksia. Vain yhtiön aiemmasta korjaustasosta olennaisesti poikkeavat vuodet vaikuttavat merkittävästi yh-

tiön ylläpitokustannusten kehitykseen suhteessa kustannusindeksiin. Korjauskustannusten vuosivaihtelun vaikutusta tasoittaa edelleen se, että ylläpitokustannuksia arvioidaan kolmen vuoden aikajakson keskiarvona.

Vuonna 2018 Helsingin kaupungin asunnot saavutti asetetun ylläpitokustannuksia koskevan talousarviovaitteen. Samoin tavoite on toteutunut aiempina vuosina vuosia 2015 ja 2016 lukuun ottamatta.

Kaupunginhallitus toteaa, että satamaliikenteestä johtuvien Jätkäsaaren ruuhkapiikkien sekä kantakaupungin työmatkaliikenteen sujuvoittamiseksi on käynnistetty Länsilinkin ympäristön yleissuunnitelman laattiminen kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä kaupunginkanslian ja Helsingin Satama Oy:n kanssa. Yleissuunnitelma viedään päätöksentekoon kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2019 aikana. Lisäksi vuonna 2018 toteutettiin Länsisatamankadulle ja Salmisaarenkadulle kaistajärjestelyiden muutos, joilla Länsisatamasta ja Jätkäsaaresta pois päin suuntautuvan liikenteen kapasiteettia lisättiin.

6.1 Ulkomaisten investointien, yritysten ja osaajien houkuttelu

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginhallituksen tulee

- edistää pääkaupunkiseudun yhtenäisen brändin luomista markkinoinnin edistämiseksi ja kansainvälisen tunnettuuden lisäämiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- lisätä englanninkielistä viestintää kaupungin toiminnasta ja palveluista.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- seurata englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kysyntää, jotta aloituspaikkoja voidaan tarvittaessa lisätä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslian uudella viestintäosastolla ja kaupungin omistamalla markkinointiyhtiöllä Helsinki Marketing Oy:llä ja Helsingin seudun elinkeinoyhtiöllä Helsinki Business Hubilla on hyvät edellytykset edistää sitä, että kansainvälisen tunnettuuden lisäämisessä tehdään hyvää yhteistyötä pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa. Helsinki tarjoaa jatkossakin muille pääkaupunkiseudun kaupungeille mahdollisuuden kiinnittyä Helsingin kansainväliseen markkinointiin ja yhtenäiseen Helsinki-brändiin.

Kaupunginkanslian viestintäosastolla on käynnissä koko kaupungin toimintojen ja palveluiden englanninkielisen viestinnän kehittämisprojekti, josta syntyy toimenpidesuunnitelma sekä lyhyen että pidemmän aikavälin parannuksista. Kaupunginkanslian viestintäosastolla on tunnistettu tarve vahvistaa osaston natiivitasoista englannin osaamista, jotta englanninkielisen viestinnän määrää saadaan lisättyä ja laatua saadaan kehitettyä ottamaan paremmin huomioon vastaanottajien kulttuurinen viitekehys.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti ensimmäisen vieraan kielen opetus aloitetaan ensimmäiseltä luokalta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla luodaan monipuolisia kielenoppimisen polkuja varhaiskasvatuksesta jatko-opintoihin ja työelämään.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että englanninkielisen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen paikkoja on lisätty. Laajamittaista suomi-englanti esiopetusta on käynnistetty syksystä 2018 uusissa ryhmissä. Lisäksi kolmessa peruskoulussa on aloitettu syksystä 2018 lähtien ensimmäiseltä luokalta alkava laajamittainen kaksikielinen suomi-englanti opetus (Malmin, Vesalan ja Laajasalon peruskoulut). Kielirikasteinen esiopetus on jatkunut syksystä 2018 alkaen neljällä alueella ja neljällä kielellä: englanti, venäjä, ranska ja espanja. Lisäksi kielirikasteinen englannin kielen opetus on aloitettu neljässä koulussa (Taivallahden ja Jätkäsaaren peruskoulut, Ruoholahden ja Kaisaniemen ala-asteen koulut). Vuonna 2019 kielirikasteinen englannin kielen opetus laajenee vielä neljään kouluun. (Itäkeskuksen, Meilahden ja Kannelmäen peruskoulut ja Siltämäen ala-asteen koulu).

7.1 Perusopetuksen alueellinen tasa-arvoisuus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- varmistaa, että erityisopettajien määrä vastaa tukea tarvitsevien oppilaiden kasvavaa määrää, esimerkiksi tukemalla opettajien jatko- tai täydennyskoulutusta erityisopettajiksi.
- selvittää, miten positiivisen diskriminaation määrärahojen jaossa voidaan ottaa huomioon oppilaiden tarvitsema tehostettu ja erityinen tuki.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että on ensisijaisen tärkeää, että myönteisen erityiskohtelun määrärahan kohdentamisessa huomioidaan myös erityisen tuen ja tehostetun tuen piirissä olevat oppilaat. Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen tulosbudjetissa 2019 on varattu 1,1 miljoonan euron lisämääräraha esi- ja perusopetuksen laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen. Tavoitteena on, että joustavilla opetusjärjestelyillä ja

ryhmittelyllä sekä yhteisopettajuudella voidaan toteuttaa yksilöllisiä oppimispolkuja ja vastata oppilaiden erityisen tuen tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että eriarvoistumiseen pyritään vaikuttamaan takaamalla tasa-arvoiset koulutusmahdollisuudet jokaiselle helsinkiläiselle oppilaalle. Keskeistä eriarvoistumisen vähentämisessä on, että varhaiskasvatus ja perusopetus ja ruotsinkieliset palvelut ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Tavoitteena on oppilas saa tarvitsemansa erityisen tuen omassa lähikoulussa ja opiskelee lähialueensa muiden oppilaiden kanssa.

Lasten ja nuorten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla heidän kiinnittymistään yhteiskuntaan ja kulttuuriin monihallintokuntaisena yhteistyönä. Varhaiskasvatusyksiköitä ja kouluja vahvistetaan erityisesti niillä alueilla ja niissä toiminnoissa, joissa nuorten yhdenvertaisen aseman varmistaminen sitä edellyttää. Tätä tukee myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jatkuminen vuonna 2019 ja sen lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti maltillisesti. Määrärahalla tuetaan tasa-arvoisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Määrärahalla tuetaan lasten ja oppilaiden oppimista ja kasvua, koulunkäyntiä sekä varmistetaan erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden osalta peruskoulun päättäminen ja toiselle asteelle siirtyminen. Määräraha kohdentuu juuri kouluille, jotka tarvitsevat sitä oppilaiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

7.2 Tasavertaiset opiskelumahdollisuudet kaupungin lukioissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä positiivisen diskriminaation määrärahoja niille lukioille, joissa on tavallista enemmän tarvetta tukitoimille ja opiskelun ohjaukselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusi lukiolaki astui voimaan 1.1.2019. Lain tavoitteena on edistää lukiolaisten hyvinvointia, tukea opiskelijoita heidän opinnoissaan sekä sujuvoittaa siirtymistä jatko-opintoihin. Keskeistä on henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen ja oppimisen tuen laajentaminen.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että myönteisen erityiskohtelun rahoitus jatkuu vuonna 2019 ja sitä lisätään kaupunkistrategian mukaisesti maltillisesti. Myönteisen erityiskohtelun määräraha tukee uuden lukiolain kärkitavoitteita. Myönteisen erityiskohtelun määräraha on toimiva keino kohdentaa opetuksen resursseja alueellisesti tasa-arvoa lisäävällä tavalla ja määräraha kohdentuu juuri oppilaitoksiin, jotka tarvitsevat sitä opiskelijoiden sosioekonomisen taustan vuoksi lisätukea.

7.3 Toimeentulotuen siirto Kelaan

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa työnjaon selkeys Kelan kanssa.
- varmistaa, että asiakkaan kohtaamiseen sosiaalityössä on riittävästi aikaa Kela-siirron alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti.
- pitää toimeentulotuen omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurata sen toteutumista säännöllisesti sosiaalihuoltolain 47 §:n mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseututasolla on työryhmiä Kelan kanssa, joiden tavoitteena on kehittää Kelan ja pääkaupunkiseudun kuntien välistä yhteistyötä tunnistamalla asiakastarpeet ja selvittämällä asiakasohjausta ja -prosesseja sekä käydä läpi asiakastyön ongelmakohtia. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee yhteistyötä Kelan kanssa ja rakentaa yhteistyökäytäntöjä toimeentulotuen myöntämisessä. Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että sosiaali- ja terveystoimiala edistää aktiivisesti työnjaon selkeyttämistä Kelan kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala toteuttaa kaupunkistrategiaa parantamalla palvelujen saatavuutta kaikissa toiminnoissaan, aikuissosiaalityössä asiakkaaksi tulon prosessia kehittäään, jotta asiakas pääsee palvelun piiriin mahdollisimman nopeasti. Sosiaali- ja terveystoimiala kohdistaa toimenpiteitä asiakaskokemuksen parantamiseksi muun muassa onnistuneiden vuorovaikutustilanteiden parantamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että sosiaali- ja terveystoimiala varmistaa omavalvonnan avulla muun muassa palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden, muun laadun, palvelujen saatavuuden sekä palveluja käyttävien henkilöiden yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien toteutumisen. Toimiala käy läpi ja analysoi poikkeamat, jakaa hyviä käytänteitä ja nostaa havaitut kehittämiskohteet omavalvontasuunnitelmaan. Kaupunginhallitus tuo esille, että toimeentulotuen 1.3.2019 valmistunut omavalvontasuunnitelma on nähtävillä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen internetsivuilla muiden palvelujen omavalvontasuunnitelmien tavoin.

8.1 Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- olemassa olevia toimintoja järjestämällä ja tarvittaessa resursointia lisäämällä perustaa lasten ja nuorten lieviä ja keskivaikeita mielen-

terveysongelmia arvioiva ja hoitava yksikkö, joka lisäksi toimii jatko-
hoitopaikkana erikoissairaanhoidolle.

- tehdä yhteistyötä lääkärien rekrytointiongelmien helpottamiseksi lasten- ja nuortenpsykiatriassa. Lääkäripulasta tulee aktiivisesti viestittää sosiaali- ja terveysministeriöön lääkärien koulutusmäärien lisäämiseksi ja lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäreiden saatavuuden varmistamiseksi jatkossa.
- tehdä yhteistyötä HUSin lasten- ja nuortenpsykiatrian kanssa lähetekäytännön sujuvoittamiseksi lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa, jotta hoitoon pääsy nopeutuu.
- tehdä yhteistyötä HUSin nuortenpsykiatrian kanssa työnjaon selkiyttämiseksi erityisesti nuorten mielenterveyspalveluissa.
- kehittää lastensuojelun palveluja yhteistyössä HUSin nuortenpsykiatrian kanssa siten, että apua tarvitseville nuorille voidaan tarjota hoitoa viipymättä eikä heitä jouduta tarpeettomasti sijoittamaan hoidon puutteen takia.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä oppilas- ja opiskeluhuollon psykologipalvelujen saatavuutta.

sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- selvittää mahdollisuus parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatrisia sairaanhoitajia.
- viimeistään psykiatrista hoitoa edellyttävissä tilanteissa yhteistyössä nimetä lapselle tai nuorelle lääkäri ja vastuuhenkilö, joka koordinoi palveluja ja vastaa tiedonkulusta.

Kaupunginhallitus jakaa tarkastuslautakunnan huolet nuorten pääsystä mielenterveyspalvelujen piiriin ja pirstaleisesta palvelujärjestelmästä. Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on kehitetty toimintaa vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin, mutta muutos vaatii aikaa. Toimiala kehittää lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien hoidon palvelu- ja prosessiketjua kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa sekä tekee aktiivisesti yhteistyötä HUSin kanssa prosessien sujuvoittamiseksi ja työnjaon selkiyttämiseksi. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lääkäripulasta tulee aktiivisesti viestiä sosiaali- ja terveysministeriöön, jotta lapset ja nuoret pääsevät sujuvasti mielenterveyspalvelujen piiriin.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden saatavuus tulee taata. Pal-

veluiden jatkuvuuden kannalta tulee tunnistaa kriittiset asiakasryhmät. Palveluihin tulee päästä joustavasti ja palveluiden jatkuvuus tulee turvata henkilöstön työtapoja uudistamalla ja henkilöstöä kouluttamalla. Tavoitteena on oppilaiden ja opiskelijoiden yhdenvertaisuus panostamalla ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että Helsingin kaupungin mitoitussuositus (800 oppilasta/opiskelijaa/kuraattori ja 1 000 oppilasta/opiskelijaa/psykologi) on tarkoituksenmukainen ja riittävällä tasolla ja kohdentuu oppilaisiin ja opiskelijoihin, jotka tarvitsevat lisätukea opintojen ja opiskelun loppuun saattamiseksi.

8.2 Lasten ja nuorten pääsy kuntoutusterapioiden piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- vahvistaa lasten ja nuorten kuntoutuspalvelua vastaamaan kysyntää kaupungin eri alueilla.
- perustaa monialainen kuntoutusryhmä lasten ja nuorten kuntoutuksen suunnittelua ja toteutusta varten.
- vahvistaa neuropsykologista kuntoutusosaamista lasten ja nuorten palveluissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala uudistaa toimintaansa perhekeskus-toimintamallin mukaisesti ja toimintaa toteutetaan verkostomaisena koko kaupungissa. Asiakkaaksi tulemistä helpotetaan yhden luukun periaatteella. Lisäksi rakennetaan esimies- ja ammattilaisverkostot perhekeskus -toimintamalliin johtamisen tueksi. Lapsiperheiden palveluihin otetaan käyttöön myönteisen erityiskohtelun (PD) -indikaattorit ja niiden ohjaamina tehdään palvelujen ja voimavarojen vaikuttavaa lisäämistä ja kohdentamista. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveystoimiala jatkaa aktiivista palvelujen kehittämistä ja parantaa palvelujen saatavuutta.

8.3 Omaishoitoa tukevien palveluiden laatu ja riittävyys

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- parantaa yli 64-vuotiaiden omaishoidettavien hoidon laatua omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana sekä ympärivuorokautisessa hoidossa että kotiin annettavana palveluna.
- laajentaa kotiavustajapalvelu iltai- aikaan tai kehittää uusia kotiin annettavan palvelun muotoja.
- parantaa omaishoidon palveluiden saavutettavuutta järjestämällä kuljetus palvelun piiriin esimerkiksi taksisetelin avulla.
- tiedottaa entistä laajemmin omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista, erityisesti työssäkäyville.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala on kehittänyt palveluita toimivimmiksi ja asiakkaiden toiveita ja tarpeita vastaaviksi. Omaishoitajien asemaa ja jaksamista tuetaan monipuolisin ja yksilöllisin jatkuvasti kehittyvin palveluin. Omaishoidon tuen myöntämisperusteita ja tuen lomituksen tuntimäärää on uudistettu. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että omaishoitajana toimimisen mahdollisuuksista tiedotetaan entistä laajemmin.

8.4 Ostopalvelujen laatu ja sopimusten hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunginkanslian tulee

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa

- järjestää potentiaalisille tuottajille tarvittaessa mahdollisuus tutustua palveluun etukäteen siten, että tuottajat kykenevät tekemään realistisen tarjouksen.

sosiaali- ja terveystoimialan tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa

- varmistaa, että sopimuksen seuranta on järjestetty siten, että tilaaja, tuottaja ja asiakkaat tuntevat laadunvalvontaprosessin.

Kaupunginhallitus toteaa, että lokakuussa 2018 asetettu (kansliapäällikkö 17.10.2018 § 212) ruokapalvelukonseptityöryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella kaupungin ruokapalvelukonseptin linjaukset ja määrittellä minkälainen ja -suuruinen keskuskeittiöratkaisu on tarpeen kaupungin ruokahuollon järjestämisessä, jätti loppuraporttinsa 5.3.2019.

Tulevaa keskuskeittiöratkaisua selvitettäessä ruokatehtaan ylikapasiteetin välttämiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Kaupunginvaltuuston päättämän ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamisen lisäksi tarvittavaan kapasiteettiin vaikuttavat mm. kaupungin asukasmäärän kasvu sekä koulujen ja päiväkotien olemassa olevien keittiöiden valmistusmahdollisuuksien optimaalinen hyödyntäminen.

Ruokapalvelukonseptityöryhmän raportin jatkotoimenpiteenä kaupungin johtoryhmä kehotti 8.4.2019 kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa selvittämään toimialan ruokapalvelujen tarpeen ja määrittelemään keskuskeittiöltä tai vastaavalta toimijalta hankittavan ateriamäärän. Palvelukeskuksen tulee määrittellä tämän ateriamäärän tarkoituksenmukaisin tuotantoteknologia ja aterioiden tuotantoprosessivaihtoehdot sekä laa-

tia selvitys kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeisiin sopivimmas-
ta tuottamistavasta. Selvitykset liitetään osaksi keskuskeittiön tarvesel-
vitystä.

Kaupunkihallitus toteaa, että arviointikertomuksessa kuvatut kuntalaisil-
le suunnatut asiakaspalvelut on kilpailutettu kasvatuksen ja koulutuk-
sen toimialalla sekä sosiaali- ja terveystoimialalla. Kilpailutettaviin pal-
veluihin tutustumisen mahdollistava markkinavuoropuhelu ja laadun-
valvontaprosessin asianosaisille tahoille avaava sopimusten seuranta
ovat osa hyvin toteutettua hankintaa. Näihin käytäntöihin kannustetaan
kaupungin hankintojen ohjauksessa ja koordinoinnissa.

9.1 Uudisrakentaminen ja laadunvalvonta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- kehittää rakennushankkeille mittareita, joilla voidaan seurata raken-
tamisen laadun kehittymistä.
- edellyttää kaikkien hankkeiden urakoitsijoilta rakentamisen aikatau-
lutuksen ja laaturiskien hyvää hallintaa esimerkiksi urakkaohjel-
maan kirjatulla vaatimuksilla.
- parantaa ja yhtenäistää rakennushankkeiden vastaanottoprosesse-
ja esimerkiksi malliasiakirjojen ja ohjeiden avulla.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2017 -
2021 edellytetty kiinteistöstrategia ja sisäilmaohjelma sekä niiden yh-
teinen toteutusohjelma tullaan käsittelemään kaupunginhallituksessa
kevään 2019 aikana. Kiinteistöstrategian ja sisäilmaohjelman lähtökoh-
taisina tavoitteina ovat kiinteistökannan laadun parantaminen, laaturis-
kien hallinnan parantaminen sekä sisäilmaongelmien vähentäminen.

9.2 Päästövähennysten toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- edistää liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamista aiem-
paa vaikuttavammilla keinoilla.
- edistää sähköisen liikenteen työryhmän suosituksia.
- lisätä yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden
kanssa päästövähennysten toteuttamiseksi.

kaupunginkanslian tulee

- kiinnittää huomiota tytäryhteisöjen tavoitteiden valmistelussa siihen,
että Helen Oy:n sitova talousarviotavoite olisi nykyistä ohjaavampi,

esimerkiksi asettamalla vuositavoitteita hiilidioksidipäästöjen vähennyksille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on laatinut sähköisen liikenteen työryhmän suositusten mukaisesti yleisille alueille toteutettavien sähköautojen latauspisteiden yleissuunnitelman. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on kilpailuttanut yleisille alueille toteutettavien sähköautojen latauspisteiden tuottamisen kantakaupungin alueelle.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä ja kannatettavana, että päästövähennysten toteuttamiseksi lisätään yhteistyötä yritysmaailman, kaupunkilaisten ja taloyhtiöiden kanssa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy:n kaupunginvaltuustolle raportoitavana talousarviovaihteenä on kaupunginvaltuuston 2.12.2015 hyväksymän Helenin kehitysohjelman toteuttaminen. Markkinaehtoisesti toimivana tytäryhteisönä Helen Oy ja yhtiön hallitus vastaavat kehitysohjelman vaatimista operatiivisista toimenpiteistä.

9.3 Luonnonsuojeluohjelman toteuttaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- huolehtia siitä, että luonnonsuojelun tavoitteiden toteuttamiseen kohdennetaan riittävät resurssit.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimialalla on nykyisillä resursseilla ja niitä tarvittaessa uudelleen kohdentamalla edellytykset edistää luonnonsuojeluohjelman toteuttamista asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus
- 2 Arviointikertomus 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

20.05.2019

Asia/18

Kaupunginkanslia
Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 352

HEL 2018-004974 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 07.05.2019 § 149

HEL 2018-004974 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssit tulee varmistaa budjetin laatimisen yhteydessä nykyistä paremmin. Tehostetun tuen oppilaiden määrän tulisi vaikuttaa koulun saamiin määrärahoihin ja opettajille tulee tarjota mahdollisuuksia saada uusia työkaluja ja osaamista erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden kohtaamiseen. Lisäksi tulee varmistaa riittävät resurssit siihen, että koulupsykologille pääsee aina lakisääteisessä määrääjassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

6.1. Ulkomaisten investointien, yritysten ja osajien houkuttelu

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurata englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kysyntää, jotta aloituspaikkoja voidaan tarvittaessa lisätä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan seuraa englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kysyntää. Seurantaa, englanninkielistä varhaiskasvatusta sekä opetuksen saavutettavuutta kehitetään edelleen.

Varhaiskasvatuksen osalta laajamittaista englanninkielistä toimintaa ei vielä ole ja sitä kehitetään esiopetuksesta saatujen kokemusten perusteella. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta kunnallisen varhaiskasvatuksen järjestäminen eri kielillä on vielä alussa.

Esiopetuksessa seurataan vuosittain hakijatilastoja laajamittaiseen kaksikieliseen suomi-englanti esiopetukseen hakijoista. Seurannan mukaan kaikki hakijat ovat saaneet paikan ryhmissä. Yksityisten palveluntuottajien hakijatilastot eivät ole toimialan saatavilla.

Perusopetuksessa 1. ja 7. luokkien hakijatilastoja seurataan vuosittain. Muille vuosiluokille hakevista tai kesken vuotta koulupaikkaa etsivistä ei ole tällä hetkellä kattavaa tietoa, sillä kyselyt paikoista ohjautuvat suoraan opetusta tarjoaville kouluille. Näiden tilastointiin etsitään ratkaisua.

Jotta tilastoinnissa pystyttäisiin huomioimaan kaikki englanninkielisiä palveluita tarvitsevat hakijat, tulisi hakeutuminen keskittää yhden toimijan koordinoitavaksi. Englanninkielisiä kasvatus- ja opetuspalveluita tuottaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisäksi useat yksityiset palveluntuottajat ja koulut.

Ensimmäisen luokalle englanninkieliseen opetukseen pyrkii vuosittain keskimäärin 100 lasta ja kaksikieliseen suomi-englanti opetukseen pyrkii vuosittain keskimäärin 200 lasta. Kaikki hakijat eivät saa paikkaa. Syitä tähän ovat:

- hakija ei ole suorittanut soveltuvuuskoetta hyväksytysti
- hakija ei asu Helsingissä
- hakija on suorittanut soveltuvuuskokeen hyväksytysti, mutta luokan enimmäisoppilasmäärä on täyttynyt hakijoista, joiden soveltuvuuskokeessa saama pistemäärä on korkeampi kuin hakijan.

Lukuvuodelle 2019-2020 ensimmäisen luokan aloituspaikkoja englanninkielisessä opetuksessa on 50 ja kaksikielisessä suomi-englanti – opetuksessa 100. Paikkamäärää laajennetaan siten, että lukuvuonna 2020-2021 aloittaville aloituspaikkoja on 100 englanninkielisessä opetuksessa ja kaksikielisessä suomi-englanti opetuksessa 100.

Kesken lukuvuotta Suomeen muuttavien hakijoiden osalta paikan saaminen riippuu siitä, onko 1. luokalta alkaneilla luokilla tilaa. Tämän osalta kehitetään oppilaaksiottoa siten, että luokille jäisi tilaa myös myöhemmin Suomeen muuttaneille. Tämä edellyttää oppilaaksiottokäytäntöiden uudelleen määrittelyä.

Lukiokoulutuksessa seurataan vuosittain hakijatilastoja, joista nähdään paljonko opiskelijoita jää IB-koulutuksen ulkopuolelle. IB-lukion aloituspaikkamäärä on kaksinkertaistettu. Helsingin kaupungilla on valmius aloittaa englanninkielinen lukiokoulutus. Koulutusta ei ole aloitettu, koska valtakunnallinen lainsäädäntöprosessi englanninkielisen ylioppilastutkinnon osalta on kesken.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on hakenut järjestämislupaa englanninkieliselle koulutukselle. 1.1.2019 alkaen englanninkielisen koulutuksen järjestämislupa myönnettiin matkailualan perustutkintoon, media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkintoon sekä ravintola- ja cateringalan perustutkintoon.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on käynnistetty englanninkielinen matkailualan perustutkinkoulutus. Koulutus on jatkuvassa haussa, mikä mahdollistaa joustavan koulutuksessa aloittamisen. Koulutustarvetta ja hakijoiden määrää seurataan osana normaalia hakeutumisvaiheen raportointia.

7.1. Perusopetuksen alueellinen tasa-arvoisuus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että erityisopettajien määrä vastaa tukea tarvitsevien oppilaiden kasvavaa määrää, esimerkiksi tukemalla opettajien jatko- tai täydennyskouluttautumista erityisopettajiksi.

Lukuvuonna 2018-2019 suomenkielisessä perusopetuksessa toimii 328 erityisluokanopettajaa ja 232 erityisopettajaa. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa toimii 18 erityisluokanopettajaa ja 22 erityisopettajaa. Kaupunginhallitukselle on esitetty perustettavaksi suomenkieliseen perusopetukseen 20 uutta erityisluokanopettajan virkaa ja 20 erityisopettajan virkaa. Ruotsinkieliseen perusopetukseen on esitetty perustettavaksi 2 uutta erityisopettajan virkaa.

Toimiala esittää tarpeen mukaan perustettavaksi uusia erityisluokanopettajan ja erityisopettajan virkoja. Opettajistotilanteen vakiinnuttamiseksi opettajia palkataan ensi sijassa virkoihin tuntiopeettajuuksien sijaan.

Toimiala on tukenut palveluksessa olevien opettajien pätevoitymistä erityisluokanopettajaksi maksamalla enintään neljän kuukauden ajalta täydet palkkaedut. Tämä on helpottanut kelpoisten erityisluokanopettajien saatavuutta, mutta heistä on edelleen pulaa. Toimiala tulee tehostamaan kouluttautumismahdollisuuksista tiedottamista seuraavien erityisopettajaopintojen hakuvaiheessa. Erityisopettajien kelpoisuus- ja saatavuustilanne on parempi kuin erityisluokanopettajien.

Erityisopetuksen tehtäviä on markkinoitu oppilaitoksissa ja kaupungin peruskouluihin on palkattu erityisopettajaopiskelijoita suorittamaan korkeakouluharjoittelua.

Kelpoisten opettajien saatavuuden edistämiseksi erityisluokanopettajien ja erityisopettajien tehtäväkohtaisia palkkoja on korotettu paikallisella järjestelyerällä.

Ruotsinkielisen perusopetuksen erityisenä haasteena on pula pätevistä luokanopettajista. Laaja opettajien jatko- ja täydennyskoulutus voisi aiheuttaa rekrytointipulaa luokanopettajissa. Ensisijaisena ratkaisuna ruotsinkielisten opettajien ja erityisopettajien saatavuuteen on Helsingissä tapahtuvan ruotsinkielisen opettajankoulutuksen kehittäminen ja laajentaminen. Toimiala tekee tiiviistä yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa ja vie aktiivisesti ajantasaista tietoa ruotsinkielisen opetushenkilöstön saatavuudesta opetus- ja kulttuuriministeriöön.

Koko henkilöstön erityisopetuksen osaamista on lisätty monipuolisella täydennyskoulutuksella, jota tullaan myös jatkossa järjestämään. Lisäksi erilaisten kehittämishankkeiden kautta on lisätty henkilöstön osaamista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, miten positiivisen diskriminaation määrärahojen jaossa voidaan ottaa huomioon oppilaiden tarvitsema tehostettu ja erityinen tuki.

Perusopetuksen rahoitusjärjestelmän mukaan yleisopetuksen oppilaat tuovat oppilaskohtaisen hinnan koululle. Erityisoppilaat (integraatiossa olevat ja luokkamuotoiset oppilaat) tuovat oppialaskohtaisen hinnan lisäksi kouluihin lisää (n. 3000 euroa/oppilas) määrärahaa. Tämä koskee kaikkia kouluja.

Positiivisen diskriminaation/ myönteisen erityiskohtelun määrärahaa jaetaan neljän indikaattorin mukaan, jotka ovat:

- ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten prosenttiosuus,
- keskimääräinen vuositulo asukasta kohden,
- vieraskielisten oppilaiden prosenttiosuus ja
- koulun oppilastase oppilaaksiottoalueella.

Koska erityisoppilaat huomioidaan jo koulujen perusrahoituksessa, ei heitä ole huomioitu positiivisen diskriminaation/ myönteisen erityiskohtelun määrärahassa.

Opetuslautakunta päätti 16.5.2017 peruskoulujen rahoitusperiaatteiden uudistamisesta. Samalla päätettiin, että rahoitusperiaatteiden toimivuus arvioidaan ja mahdolliset tarkistustarpeet tuodaan lautakunnan päätettäväksi vuoden 2019 lopulla. Tämän yhteydessä päivitetään positiivisen diskriminaation / myönteisen erityiskohtelun määrärahojen jakamisen kriteerit sekä selvitetään miten tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden määrä voitaisiin ottaa huomioon kriteereissä.

7.2 Tasavertaiset opiskelumahdollisuudet kaupungin lukioissa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee lisätä positiivisen diskriminaation määrärahoja niille lukioille, joissa on tavallista enemmän tarvetta tukitoimille ja opiskelun ohjaukselle.

Opetuslautakunta päätti 1.3.2016 lukioiden positiivisen diskriminaation määrärahasta. Jakoperusteena on lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä sekä peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo. Positiivisen diskriminaation / myönteisen erityiskohtelun määrärahaa on myönnetty kolmelle lukiolle.

Lisäksi suomenkieliseen lukiokoulutukseen on lisätty viisi uutta opinto-ohjaajaa syksystä 2019 alkaen. Virat on kohdennettu eniten tukitoimia ja opiskelun ohjausta tarvitseviin lukioihin.

Opiskelun tukea vahvistaa myös erityisopettajaresurssin lisäys. Jokaisessa lukiossa tulee olemaan oma erityisopettaja syksystä 2019 alkaen. Aikaisemmin yksi erityisopettaja saattoi vastata useamman lukion erityisopetuksesta.

8.1. Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee lisätä oppilas- ja opiskeluhuollon psykologipalvelujen saatavuutta.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki astui voimaan vuonna 2014. Tämän yhteydessä koulun psykologipalvelut vähenivät jonkin verran perusopetuksessa, mutta niitä lisättiin huomattavasti toisella asteella.

Vuoden 2018 alussa perusopetukseen palkattiin viisi uutta koulupsykologia positiivisen diskriminaation/ myönteisen erityiskohtelun määrärahoilla. Lisäksi vuoden 2019 alussa palkattiin neljä esiopetuksen koulupsykologia. Nykyisen psykologimitoituksen avulla pystytään hoitamaan psykologipalvelut tyydyttävän hyvin siinä laajuudessa, mitä oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa määritellään. Alueelliset erot psykologipalvelujen tarpeessa ovat kuitenkin suuria perusopetuksessa ja toisella asteella.

Psykologipalvelut kouluissa ja oppilaitoksissa ovat oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti ennaltaehkäiseviä matalan kynnyksen palveluja oppimisen ja opiskelun tukemiseksi. Psykologien tulisi lain mukaan olla keskeisesti mukana ennalta ehkäisevässä työssä koko koulun hyödyksi. Psykologipalveluihin kohdistuu paineita aiempaa hoidollisempaan lähestymistapaan esimerkiksi erikoissairaanhoidon taholta. Tämä muuttaisi toimenkuvaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain hengen vastaiseksi.

Mielenterveyspalvelujen toimivuus on pirstaleinen kokonaisuus, jonka saaminen paremmin toimivaksi edellyttää uudenlaisia yhteistyörakenteita. Tähän vastaa myös osaltaan Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden johtamisrakenne, jonka Hyvinvointisuunnitelman yhtenä keskeisenä teemana on mielenterveyspalvelujen kehittäminen.

8.4 Ostopalvelujen laatu ja sopimusten hallinta

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tulee kuntalaisille suunnattujen asiakaspalvelujen kilpailutuksissa järjestää potentiaalisille tuottajille tarvittaessa mahdollisuus tutustua palveluun etukäteen siten, että tuottajat kykenevät tekemään realistisen tarjouksen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ruoka-, siivous- ja käyttäjäpalveluita kilpailuttaessa velvoittanut tarjouskilpailusta kiinnostuneita palveluntuottajia tutustumaan kohteisiin ennen tarjouksensa jättämistä. Tutustumisella on haluttu varmistaa, että palveluntuottajat tietävät, mistä kohteesta ovat tekemässä tarjousta ja miten kohteen erityispiirteet vaikuttavat tarjottavan palvelun sisältöön.

Vuoden 2018 tarjouspyynnössä asia ohjeistettiin seuraavasti:

”Kilpailutettavat kohteet esitellään palveluntarjoajille ajalla 4.6. - 15.6. 2018 oheisen aikataulun mukaisesti. Tarjouksen jättäminen edellyttää kohteisiin tutustumista.”

Lisäksi tiedotettiin, että:

- tarjoajan edustajan tulee olla paikalla tutustumiskierroksen aloitusajankohdalla ja osallistua kohde-esittelyyn sen keston ajan
- tarjouksen jättäminen edellyttää kohteeseen tutustumista
- kohteen esittelyyn osallistuvien tulee kirjata tietonsa osallistujaluetteloon
- kiinteistöjen pohjakuvat jaetaan esittelyssä ja palveluntuottajia pyydettiin huolehtimaan pohjakuviin tehtävistä tarkennuksista.

Käsittely

07.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys ensimmäiseksi kolmeksi virkkeeksi:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssit tulee varmistaa budjetin laatimisen yhteydessä nykyistä paremmin. Tehostetun tuen oppilaiden määrän tulisi vaikuttaa koulun saamiin määrärahoihin ja opettajille tulee tarjota mahdollisuuksia saada uusia työkaluja ja osaamista erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden kohtaamiseen. Lisäksi tulee varmistaa riittävät resurssit siihen, että koulupsykologille pääsee aina lakisääteisessä määrääjassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Petra Malinin vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 09.04.2019 § 34

HEL 2018-004974 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2018 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 22.5.2019 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

02.04.2019 Ehdotuksen mukaan

08.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +310931036545
minna.tiili(a)hel.fi

§ 381

Lausunto eduskunnan oikeusasiamiehelle Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun sisäilmaongelmista tehdyn kantelun johdosta

HEL 2019-001267 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus antoi eduskunnan oikeusasiamiehelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki toteaa lausuntonaan, että kaupunki on käsitellyt Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen sisäilma-asiota vastuullisesti sekä huolehtinut asian riittävästä tiedottamisesta asianmukaisesti.

Koulurakennuksen terveellisuuden ja turvallisuuden varmistaminen

Helsingin kaupunki on hoitanut suunnitelmallisesti Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen ylläpidon ja kiinteistönhuollon toimet ja siten varmistanut sekä kiinteistön kunnan säilymisen että tilojen terveellisuuden ja turvallisuuden. Kaupungin saatua yhteydenoton, että koulussa on aihetta epäillä sisäilman laatua, on asiaan reagoitu asianmukaisesti.

Koulurakennuksessa on tehty useita tutkimuksia ja korjauksia sisäilman laadun parantamiseksi. Rakennuksesta suoritetuissa tutkimuksissa ei ole löytynyt laajoja mikrobivaurioita. Tutkimusten mukaan sisäilman laatuun ovat voineet vaikuttaa yksittäisistä tiloista löytyneet ikkunakarrieristeiden ja lattioiden eristemateriaalien paikalliset mikrobivauriot yhdistettynä heikkoon ilmanvaihtoon. Kyseiset vauriot on korjattu. Lisäksi sisäilman laatua on parannettu monin eri tavoin muun muassa uusimalla ikkunoita, tiivistämällä rakenteita, korjaamalla paikallisia kosteusvaurioita, asentamalla luokkakohtaisia ilmanvaihtokoneita, ummistamalla hormeja sekä uusimalla vanhaa irtaimistoa luokkatiloissa.

Kaupunki on teettänyt kesällä 2018 Vahanen Rakennusfysiikka Oy:llä rakennuksessa täydentävän sisäilmateknisen tutkimuksen, jonka avulla haluttiin varmistaa aiemmin tehtyjen tutkimusten ja korjausten riittävyys. Vahanen Rakennusfysiikka Oy ei ollut aiemmin tutkinut rakennusta, joten sen tuloksia voidaan pitää objektiivisina. Tutkimuksen mukaan korjaukset ja aiemmat tutkimukset ovat olleet riittäviä eikä rakennuksen luokkatiloista ole löytynyt mitään mikä estäisi niiden käytön.

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on vuosina 2013–2018 varmistanut koulurakennuksen terveellisuutta käsittelemällä toiminnanharjoittajan tekemiä terveydensuojelulain (763/1994) 4 luvun 13 §:n mukaisia

ilmoituksia tekemällä terveystarkastuksen tarkastuksia kohteessa (tarkastuskäynnit 6.11.2013 ja 21.11.2014) sekä seuraamalla tutkimustuloksia ja korjauksia aktiivisesti kaupungin sisäilmaryhmän ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmän kautta sekä kiinteistönomistajan lähettämien tiedotteiden ja tutkimusraporttien perusteella.

Sisäilmaongelmien tutkiminen ja korjaaminen

Kaupungilla on vakiintunut toimintamalli sisäilmaongelmien selvittämiseksi. Rakennusten sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi tehdään moniammatillista yhteistyötä. Sisäilmaongelmien selvittämisen eteneminen on kuvattu prosessikaaviossa, joka on löydettävissä kaupungin nettisivuilla osoitteessa <https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminenjaymparisto/tonnit/sisailma/sisailmatutkimukset/sisailmaongelman-selvitysprosessi>.

Kaupunki on selvittänyt Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen sisäilmaolosuhteita edellä mainitun toimintamallin mukaisesti. Kaikki selvitykset ja toimenpiteet ovat edenneet suunnitelmallisesti ja kaikki tarpeellisiksi katsotut toimenpiteet hyvien sisäilmaolosuhteiden varmistamiseksi on tehty. Vuonna 2013 tehdyissä tutkimuksissa on selvitetty kolmen luokkahuoneen sisäilman laatua. Tiloissa ei havaittu pintakosteudenilmaisimella kosteutta eikä aistinvaraisesti todettu kosteusvaurioita tai niihin viittavia merkkejä.

Tutkituissa tiloissa ilma oli käyttäjien kokemuksen mukaan tunkkainen ja raskas. Tiloissa oli tuolloin alkuperäinen painovoimainen poistoilmanvaihto. Sisäilman hiilidioksidipitoisuudet nousivat tutkituissa tiloissa korkeiksi, minkä vuoksi suositeltiin ikkunatuuletusta. Lisäksi sisäntulo-kerroksessa havaittiin opettajien suihkuutilassa kosteusvaurio, joka on korjattu. Iltapäiväkerhon tiloissa, joka toimii erillisessä rakennuksessa, todettiin kemikaalimaista hajua, jonka lähde oli todennäköisesti tiloissa olevat linoleumi-ilmoitustaulut. Vuosina 2015–2018 tehdyistä tutkimuksista ja korjauksista on annettu kattava selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018. Selvitys on lausunnon liitteenä.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristötoimialan ympäristö- ja lupajaosto toimii Helsingissä kunnan terveydensuojeluviranomaisena. Käytännön valvontatyöstä vastaavat ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin viranhaltijat. Terveydensuojelulain 5 luvun 27 §:n 2 momentin mukaan asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyvän terveyshaitan esiintyessä kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi. Ympäristöpalvelut on katsonut, että velvoitetta ei ole 25.11.2014 päivätyn tarkastuskertomuksen jälkeen ollut tarvetta asettaa, sillä kiinteistönomistaja

oli jo ryhtynyt selvitys- ja korjaustoimenpiteisiin puutteellisen ilmanvaihdon sekä kosteus- ja homevaurioiden johdosta.

Mahdollisen terveysthain selvittäminen ja arviointi

Ympäristöpalvelut on arvioinut mahdollista terveysthainta terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisilla tarkastuksilla 6.11.2013 ja 21.11.2014 sekä kiinteistönomistajan teettämien tutkimusraporttien mm. rakennetekninen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus, tutkimusraportti 19.7.2013 ja korjaustöiden laadunvarmistus, mittausraportti 12.9.2018 sekä kiinteistönomistajan laatimien tiedotteiden perusteella. Ympäristöpalvelut on vastaanottanut ajalla 30.3.2015–21.12.2018 yhteensä 26 Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun tutkimuksia ja korjauksia koskevaa tiedotetta.

Ympäristöpalvelut ei ole tehnyt vuoden 2014 jälkeen uutta tarkastusta terveysthain arvioimiseksi, vaikka sisäilmaongelmista on ilmoitettu oppilaiden huoltajien taholta vuonna 2017, sillä kiinteistönomistajalla on ollut vireillä toimenpiteitä kiinteistön kunnan tutkimiseksi ja korjaamiseksi, eikä ympäristöpalveluiden mahdollinen pääasiassa aistinvaraisiin havaintoihin perustuva tarkastus olisi tuonut lisäarvoa asiaan.

Yhteistyö eri toimijoiden, viranomaisten ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa

Kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajat ovat tehneet yhteistyötä Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennukseen liittyneiden ongelmien ratkaisemiseksi kaupungin olemassa olevien prosessien mukaisesti. Prosessissa ovat mukana muun muassa tilojen käyttäjät, työsuojelu, tilojen omistaja, työterveyshuolto ja kouluterveydenhuolto. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Osana edellä mainittua toimintamallia koulurakennuksen kuntoa ja sisäilmatilannetta on käsitelty muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmän kokouksissa. Moniammatillinen ryhmä koostuu noin kymmenen kertaa vuodessa ja huolehtii omalta osaltaan, että sovitut toimenpiteet etenevät ja että tarvittaessa reagoidaan muutuviin tilanteisiin mahdollisen uuden tiedon pohjalta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmään kuuluvat toimialan oman tilahallinnon ja työsuojelun edustajien lisäksi kiinteistön omistajan, työterveyshuollon, kouluterveydenhuollon sekä terveydensuojelun edustajat. Kaupunki teettää rakennusten kuntotutkimukset ulkopuolisilla tutkimuskonsulteilla. Omien sisäilma-asiantuntijoiden lisäksi kaupunki on käyttänyt Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun tutkimuksissa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Ympäristöpalvelut on tehnyt yhteistyötä eri toimijoiden kanssa muun muassa osallistamalla moniammatillisiin sisäilmaryhmiin. Ympäristöpalveluiden tekemälle tarkastukselle 6.11.2013 on osallistunut rehtori, johtava arkkitehti, kouluisäntä ja työsuojelupäällikkö sekä 21.11.2014 tehdylle tarkastukselle on osallistunut rehtori, tekninen isännöitsijä, kouluisäntä ja oppisopimusharjoittelija. Ympäristöpalvelut on saanut tiedoksi vuonna 2017 kiinteistönomistajan ja oppilaiden huoltajien välisistä sähköpostiviestintää, jossa on käsitelty tutkimuksia ja korjauksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun näkökulmasta toimenpiteitä on tehty varsin paljon. Tutkimuskonsulteilta, sisäilma-asiantuntijoilta, työterveyshuollolta ja kouluterveydenhuollolta saatujen tietojen perusteella työskentelyä on työsuojelun näkökulmasta voitu tiloissa jatkaa.

Käyttäjien kokemien oireiden selvittäminen ja tiedon välittäminen eri toimijoille

Kaupungin sisäilma-asiantuntija on katselmusten ja selvitysten yhteydessä kuullut käyttäjiä heidän kokemasta oireilusta. Asiasta on lisäksi keskusteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmässä.

Työntekijöiden oireilusta tiedot kokoaa työterveyshuolto, joka toimittaa ne kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmälle. Ennen vuotta 2018 koettu oireilu ei ole työterveyshuollon mukaan ollut tavanomaisesta poikkeavaa. Oppilaiden oireilutilanteen tietojen kerääminen kuuluu pääasiallisesti kouluterveydenhuoltoon, ei terveydensuojeluviranomaiselle. Mikäli oireilutietoja ilmoitetaan terveydensuojeluviranomaiselle, ohjataan ilmoittaja ottamaan yhteyttä terveydenhuoltoon.

Kaupungin toimintamallin mukaan kouluterveydenhoitaja täyttää ja lähettää terveydellisten olojen valvontalomakkeen kouluterveydenhuollon hallintoon ja koulun rehtorille, mikäli hän havaitsee terveystarpeita koululla. Lauttasaaren ala-asteen terveydenhoitaja on ilmoittanut havaitusta oireilusta koulun rehtorille terveydellisten olojen valvontalomakkeella kouluterveydenhuollon ohjeiden mukaisesti. Sisäilmaan liittyviä ilmoituksia on vuonna 2014 tehty yksi, vuonna 2017 kaksi, vuonna 2018 seitsemän ja vuonna 2019 yksi.

Tiedot oppilaiden oireilusta on toimitettu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmälle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on tehnyt kaikissa Helsingin kouluissa oppilaille suunnatun sisäilmakyselyn osana THL:n, Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston laajempaa hanketta. Kysely toteutettiin Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulussa vuonna 2016. Kyselyyn vastasivat sekä oppilaat että oppilaiden huoltajat. Oppilaiden vastausten perusteella sisäilmaongelmat eivät nousseet merkittävästi esille. Oppilaiden huoltajien huolestuneisuus oli tutkimuksessa erityisen yleistä, mutta huoltajien vastausprosentti kyse-

lyssä oli huomattavan matala, vain 36%. Kaupunki on tiedottanut kyselyn tuloksista oppilaiden huoltajia tiedotteella. Lisäksi Helsingin kaupungin Työterveyslaitos toteutti huhtikuussa 2018 kaikissa Helsingin peruskouluissa henkilökunnan sisäilmastokyselyn. Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulu kuului niiden 20 koulun joukkoon, joissa olosuhdehaittoja ja oireilua raportoitiin keskimäärin enemmän kuin muissa Helsingin kouluissa. Kyselyyn vastausprosentti oli 81%.

Yhteistyö asian selvittämiseksi koulun henkilöstön, oppilaiden sekä oppilaiden huoltajien kanssa

Kaupunki on järjestänyt henkilökunnalle ja huoltajille ainakin seuraavat tilaisuudet koulurakennuksen sisäilmatilanteesta:

1. Henkilökunnan tiedotustilaisuus 19.10.2015
2. Palautetilaisuus henkilökunnalle 17.11.2015
3. Koulun johtokunnan tapaaminen 23.11.2015
4. Vanhempien tiedotustilaisuus 27.10.2015
5. Vanhempien tiedotustilaisuus 16.5.2017
6. Henkilökunnan tiedotustilaisuus 20.4.2018
7. Tapaaminen yhden opettajan ja yhden vanhemman kanssa 3.5.2018
8. Avoin keskustelutilaisuus henkilökunnalle 3.5.2018 (sisäilma-asiantuntija paikalla oli paikalla tilaisuudessa)
9. Johtoryhmän tapaaminen 3.5.2018
10. Vanhempien tiedotustilaisuus 3.5.2018
11. Yksilötapaamiset 4 opettajan kanssa 28.1.2019, joista yksi tapaaminen peruuntui 28.1.2019

Lauttasaarenala-asteen Myllykallion koulun verkkosivuille on koottu keväällä 2018 tietoa sisäilmatilanteesta. Sivuille on viety tutkimusraportteja ja tiedotteita (<https://www.hel.fi/peruskoulut/fi/koulut/lauttasaaren-ala-aste/meidan-koulu/tietoa-koulurakennuksesta>). Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun oppilaiden huoltajilta ja opettajilta on tullut sähköpostitse, kaupungin kirjaamon sekä kaupungin palautejärjestelmän kautta vuosina 2016–2018 kymmeniä tietopyyntöjä, joissa on yleensä ollut useita eri kysymyksiä tutkimuksista ja korjauksista. Kaupungin eri asiantuntijat ovat pyrkineet vastaamaan yhteydenottoihin ja kysymyksiin aina enintään kahden viikon kuluessa.

Kaupungin eri toimialojen edustajat ovat olleet paikalla 1.6.2018, jolloin koulun oppilaiden huoltajat järjestivät mielenosoituksen koululla. Kaupungin edustajat vastasivat kyseisessä tilaisuudessa paikalla olleiden huoltajien esittämiin kysymyksiin.

Ympäristöpalvelut on tehnyt yhteistyötä oppilaiden huoltajien kanssa aina kun oppilaiden huoltajat ovat olleet yhteydessä ympäristöpalveluihin. Kolme yksityishenkilöä on kysynyt ympäristökeskukselta neuvoja vuonna 2017 muun muassa kuntokartoituksen perusteella tehtävistä

johtopäätöksistä ja opetustilojen käyttökelpoisuudesta. Tarkempi sisältö yksityishenkilöille annetuista vastauksista on esitetty liitteenä olevassa ympäristöpalveluiden vastineessa.

Ympäristöpalvelut on 17.4.2018 vastaanottanut vanhempainyhdistyksen hallituksen, Lauttasaari-Seuran, muutaman koulun johtokunnan jäsenen ja muutaman kaupungin valtuutetun vetoomuskirjeen koulun korjaamisen ym. toimenpiteiden puolesta. Lisäksi ympäristöpalvelut on omalta osaltaan osallistunut kiinteistönomistajan tiedotteen 31.5.2018 laatimiseen. Muita sisäilmaongelmia koskevia yksityishenkilöiden tai yhteisöjen yhteydenottoja ei ole tullut ympäristöpalveluihin vuosien 2013–2018 aikana.

Tiedottaminen asiassa

Helsingin kaupungilla on toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi ja vakiintuneet viestintäkäytännöt tilanteissa, joissa on tarpeen ryhtyä tutkimuksiin tiloissa koetun sisäilmaan mahdollisesti liittyvän oireilun johdosta. Näissä tapauksissa tiedotetaan sisäilmatutkimusten alkaessa, tutkimustulosten valmistuttua sekä korjauksiin ryhdyttäessä. Tiedotusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla, joka lähettää kaupungin palvelurakennusten käyttäjille vuosittain noin 300 tilojen kuntoa, tutkimuksia ja korjauksia koskevaa tiedotetta. Lisäksi sisäilmatiimi järjestää vuodessa useita sisäilmaan liittyviä tiedotustilaisuuksia muun muassa kouluissa ja päiväkodeissa sekä vastaa viikoittain kuntalaisten lähettämiin kaupungin tiloja koskeviin tieto- ja asiakirjapyyntöihin. Tutkimustulokset käydään pääsääntöisesti aina läpi koulujen rehtoreiden ja päiväkotien johtajien kanssa.

Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulun osalta tiedottaminen on ollut poikkeuksellisen runsasta verrattuna muihin kaupungin tiloihin. Kirjallisia asiakastiedotteita on lähetetty 2015–2018 yhteensä 26 kappaletta. Kaikissa kaupungin lähettämässä tiedotteissa on ollut lisätietojen antajien yhteystiedot. Kirjallisten tiedotteiden lisäksi on järjestetty useita tilaisuuksia sekä henkilökunnalle että oppilaiden huoltajille. Näissä tilaisuuksissa useat eri asiantuntijat ovat olleet kertomassa Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksessa tehdyistä tutkimuksista ja korjauksista ja samalla vastanneet heille esitettyihin kysymyksiin. Lisäksi on pidetty useita palavereja asiaan liittyen asiaan kuuluvien asianaisten kanssa.

Ympäristöpalvelut on tiedottanut vuosina 2013–2018 omasta toiminnastaan ja tekemistään havainnoistaan lähettämällä tarkastuskertomukset koulun, toiminnanharjoittajan ja kiinteistönomistajan lisäksi tiedoksi kouluterveydenhuoltoon, kiinteistön huollosta vastaavalle taholle ja rakennusvalvontavirastoon. Lisäksi terveydensuojelulain perusteella

tehdyt päätökset on toimitettu toiminnanharjoittajan lisäksi tiedoksi kiinteistönomistajalle, pelastuslaitokselle ja rakennusvalvontaviranomaiselle. Terveydensuojeluviranomaisen asiakirjat ovat pääasiallisesti julkisia, joten kuntalaisilla on ollut mahdollisuus tutustua niihin.

Sisäilmatilanne nyt ja opiskeluympäristön turvaaminen

Tehtyjen selvitysten ja korjausten perusteella koulussa on turvallista olla perusparannukseen asti.

Sisäilmatilannetta seurataan säännöllisesti. Koululla on kokoontunut seurantaryhmä, jonka palaveriin helmikuussa 2019 osallistui seuraavat tahot: rehtori, kouluterveydenhuollon ja työterveyshuollon edustajat, sisäilmaasiantuntija, isännöitsijä, työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö.

Mikäli sisäilmatilanteessa havaitaan muutoksia ja kiinteistössä tarvitaan korjaustoimenpiteitä, tehdään tarvittavat toimenpiteet viipymättä. Ympäristöpalveluiden mukaan sisäilmatilanteen selvittäminen ja terveellisten olosuhteiden järjestäminen ovat kiinteistön omistajan ja toiminnanharjoittajan vastuulla. Viimeisimmän ympäristöpalveluille toimitetun kiinteistönomistajan laatiman tiedotteen (21.12.2018) mukaan muun muassa luokkahuoneissa tehdyssä katselmuksessa sisäilman laatu todettiin tavanomaiseksi, eikä katselmuksessa todettu asumisterveysperusteisia jatkotutkimustarpeita, lattioiden eristetilassa ei todettu kohonnutta suhteellista kosteutta ja sisäilman laadun parantamiseksi koko koulurakennuksessa on tehty tehostettu siivous.

Koulun henkilökunnan oikeus kertoa omista terveystiedoistaan

Koulun opettajat ja muu henkilökunta ovat vapaita kertomaan omasta tahdostaan terveystiedoistaan oppilaiden huoltajille. Kaupunkiympäristön toimialan taon kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajat eivät ole kieltäneet opettajia kertomasta koulun sisäilmatilanteesta taikka opettajien omista terveystiedoista oppilaiden huoltajille. Rehtori on muistuttanut sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi laaditusta kaupungin toimintamallista, jota on käsitelty henkilöstön sisäilmatilaisuuksissa. Toimintamallin mukaan viestinnän vastuutaho on kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa kiinteistöjen tutkimiseen ja korjaamiseen liittyvän tiedon tuottamisesta sekä kyseisen kohteen esimies, joka tiedottaa henkilökunnalleen ja asiakkailleen sisäilma-ongelman selvitysprosessista sen eri vaiheissa.

Myöskään ympäristöpalvelut ei ole kieltänyt opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja omista terveystiedoistaan. Omalta osaltaan ympäristöpalvelut on pyrkinyt avoimesti vastaamaan sille esitettyihin kysymyksiin.

20.05.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto
- 2 Ympäristöpalveluiden vastine eduskunnan oikeusasiamiehelle
- 3 Sosiaali ja terveystoimialan lausunto
- 4 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018 annettu selvitys
- 5 Koulun ja oppilaitoksen terveydellisten olojen valvontaohje
- 6 Käyttäjätiedotteet 2013-2018
- 7 Rakennetekninen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus HKR-Rakennuttaja raportti 19.7.2013
- 8 Sisäilmatutkimus WSP Finland Oy raportti 9.9.2015
- 9 Täydentävät sisäilmatekniset selvitykset, Vahanen Rakennusfysiikka Oy, raportti 7.8
- 10 Toimintamalli
- 11 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 12 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k., JulkL 24 § 1 mom 3 k.)
- 13 Selvitys- ja lausuntopyyntö 25.1.2019, kanteluasia, eduskunnan oikeusasiamies
- 14 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 15 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Eduskunnan oikeusasiamies

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Eduskunnan oikeusasiamies on 25.1.2019 päivätyllä kirjeellä pyytänyt Helsingin kaupungilta selvitystä ja lausuntoa eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtyihin kanteluihin koskien Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennuksen sisäilmaongelmia ja niiden käsittelyä.

Selvityksessä ja lausunnossa on pyydetty kiinnittämään huomiota muun muassa siihen miten Helsingin kaupunki on työnantajana, opetuksen järjestäjänä, kiinteistönomistajana ja terveydensuojeluviranomaisena varmistanut koulurakennuksen terveellisyyden ja turvallisuuden, tutkinut ja korjannut kyseisen kiinteistön epäiltyjä sisäilmaongelmia, selvittänyt ja arvioinut mahdollista terveyshaittaa, tehnyt yhteistyötä asiassa eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa, selvittänyt ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla kyseisen kiinteistön käyttäjien oireita ja välittänyt oireilusta käytössä ollutta tietoa eri hallintokuntien välillä, ollut yhteistyössä asian selvittämisessä henkilöstön ja oppilaiden sekä heidän vanhempiansa kanssa sekä tiedottanut asioista ja viestittänyt niistä kiinteistön käyttäjille.

Lisäksi on pyydetty selvittämään millainen sisäilmatilanne kiinteistössä tällä hetkellä on ja miten opiskeluympäristön turvallisuus on tällä hetkellä varmistettu sekä onko kaupunki kieltänyt opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja omista terveystiedoistaan, ja jos on, niin mihin kiello on perustunut.

Selvitystä ja lausuntoa pyydetään 29.3.2019 mennessä. Määräaikaa on Helsingin kaupungin pyynnöstä pidennetty 24.5.2019 saakka.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan sekä ympäristöpalveluiden lausunnot. Päätösehdotus on lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto
- 2 Ympäristöpalveluiden vastine eduskunnan oikeusasiamiehelle
- 3 Sosiaali ja terveystoimialan lausunto

4	Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018 annettu selvitys
5	Koulun ja oppilaitoksen terveydellisten olojen valvontaohje
6	Käyttäjätiedotteet 2013-2018
7	Rakennetekninen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus HKR-Rakennuttaja raportti 19.7.2013
8	Sisäilmatutkimus WSP Finland Oy raportti 9.9.2015
9	Täydentävät sisäilmatekniset selvitykset, Vahanen Rakennusfysiikka Oy, raportti 7.8
10	Toimintamalli
11	Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 25 k.)
12	Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 25 k., JulKL 24 § 1 mom 3 k.)
13	Selvitys- ja lausuntopyyntö 25.1.2019, kanteluasia, eduskunnan oikeusasiamies
14	Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 25 k.)
15	Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 25 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Eduskunnan oikeusasiamies

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 353

HEL 2019-001267 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

Asia/19

Käsittely

13.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

20.05.2019

Asia/20

§ 382

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat

HEL 2019-004499 T 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen esitys
- 2 Raitioradan hankesuunnitelma
- 3 Sähköistyksen hankesuunnitelma
- 4 Hietalahti-Eiranranta
- 5 Eiranrannan kääntöpaikka

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.6.2016 § 165 Hietalahdenrannan, Telakkakadun ja Eiranrannan liikennesuunnitelman, jossa varaudutaan Hernesaaren raitiotieyhteyteen sekä huomioidaan Telakkarannan asemakaava-alueen uusi maankäyttö. Liikennesuunnitelman mukaan raitiotielle tehdään oma kaista katujen keskelle ja uudet pysäkit Telakanpuistikon kohdalle ja Hernesaarenkadun risteuksen eteläpuolelle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.4.2018 § 89 Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelman. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 23.8.2016 § 340 katusuunnitelmat Bulevardin ja Eiranrannan väliseltä osuudelta.

Hernesaaresta ja Telakkarannasta arvioidaan rakentuvan tulevaisuudessa noin 7 300 asukkaan ja noin 3 700 työpaikan alue. Lisäksi on tavoitteena, että Hernesaareen muodostuu monipuolinen matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden keskittymä, joka tukeutuu rantapuistoon, venesatamaan ja risteilymatkailuun.

Hernesaarta palvelee nykyisin bussilinja 14, joka kulkee reittiä Hernesaari-Kamppi-Pajamäki. Hernesaaren osayleiskaavan mukaisesti Hernesaareen on suunniteltu raitiotieyhteys alueen joukkoliikenneyhteiseksi. Vertailuvaihtoehtona yleissuunnitelmaa laadittaessa käytettiin bussiliikenteeseen perustuvaa vaihtoehtoa. Vertailussa raitiotiehen perustuva ratkaisu todettiin noin 0,9 milj. euroa/vuosi bussiliikennettä edullisemmaksi ratkaisuksi.

Hernesaareen suunnitellun raitiotien pituus on 2,1 km. Suunniteltu linjaus alkaa Hietalahdesta nykyiseltä rataverkolta Bulevardin länsipäätä, josta se jatkuu Hernesaaren eteläkärkeen reittiä Telakkakatu-Eiranranta-Laivakatu. Uusi joukkoliikenneyhteys yhdistyy kantakaupungin olemassa olevaan verkostoon. Se täydentää samalla Telakkarannan, Punavuoren ja Eiran joukkoliikennepalvelua.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 18.4.2019 hyväksyttäväksi Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt sekä lisä- ja muutostyöt on 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys on liitteenä 1. Hankesuunnitelmat ovat liitteinä 2 ja 3. Piirustukset ovat liitteinä 4 ja 5.

Hankkeen sisällöstä

Hernesaaren raitiolinjan rakentamisen on suunniteltu toteutuvan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe ulottuu Hietalahdenrannasta Hernesaaren pohjoisosaan, ja toinen vaihe siitä eteenpäin Hernesaaren kärkeen. Nyt käsittelyssä olevat hankesuunnitelmat koskevat ensimmäistä vaihetta. Toisesta vaiheesta tehdään erilliset hankesuunnitelmat myöhemmin Hernesaaren rakentamisen edetessä.

Bulevardilla raitiotien linjaus muuttuu Hietalahdenkadun suuntaan käännettyäessä. Bulevardin ja Hietalahdenrannan risteykseen rakennetaan etelään päin kääntävät vaihteet. Bulevardille ennen risteystä raitiovaunulle järjestetään oma lyhyt kaista, mikä helpottaa risteuksen valo-ohjausta.

Raitiotie kulkee Hietalahdenrannassa, Telakkakadulla ja Eiranrannassa kadun keskellä omalla kaistallaan. Telakkakadulle rakennetaan kaksi

pysäkkiparia, joista toinen välille Punavuorenkatu-Merimiehenkatu ja toinen Speranskintien eteläpuolelle.

Hietalahdenrannan osuudella katu-alueen keskelle rakennetaan korotettu kaksiraiteinen raitiotien kiskoalue. Telakkakadulla nykyinen yksiraiteinen kiskoalue, joka muodostaa osan linjan 1 päätepysäkin kääntösilmukasta, liitetään osaksi uutta raitiotietä. Telakkakadulle rakennetaan kaksiraiteinen raitiotie ajokaistojen keskelle. Pursimiehenkadun ja Tehtaankadun välille rakennetaan vaihteet risteyksineen.

Eiranrantaan rakennetaan ajoratojen keskelle pääsääntöisesti korotettu kaksiraiteinen raitiotie välille Telakkakatu-Hylkeenpyytäjänkatu. Raitiotielle rakennetaan väliaikainen kääntöpaikka Hietalahti-Eiranranta -osuuden tarpeisiin. Väliaikainen kääntöpaikka sijoittuu Laivakadun, Hernesaarenrannan ja purettavan telakkahallin rajaamalle alueelle, joka toimii nykyään telakan pysäköintialueena. Kääntöpaikalle rakennetaan jätö- ja lähtölaituri sekä kääntösilmukan sisään pysäköintipaikkoja. Kun raitiotie on rakennettu myöhemmässä vaiheessa Hernesaaren kärkeen saakka, väliaikainen kääntöpaikka puretaan.

Radan lisäksi toteutetaan tarvittavat sähköistystyöt. Hankkeessa varaudutaan myös uuteen sähkönsyöttöpisteeseen, joka toteutetaan erillisenä hankkeena.

Tarkempi selostus hankkeista on liitteinä olevissa hankesuunnitelmissa.

Kustannukset ja rahoitus

Ratatöiden kokonaiskustannukset ovat 6,42 milj. euroa, joka sisältää rakennusurakan kustannusten lisäksi rataan liittyviä erillishankintoja, suunnittelun ja projektin kustannuksia ja hankevarauksen. Ratasähkötöiden kokonaiskustannukset ovat 0,99 milj. euroa, joka koostuu pääosin hankittavista materiaaleista sekä lisäksi asennustöistä ja kaapelien uusimisesta.

Hankkeesta aiheutuu 35 vuoden poistoajalla käyttötalousvaikutuksia noin 0,2 milj. euroa vuodessa. Tarkempi selvitys kustannuksista ja käyttötalousvaikutuksista on liikenneliikelaitoksen esityksessä ja hankesuunnitelmissa.

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamiseen suunnitteluun on käytetty vuoden 2019 tammikuuhun mennessä noin 0,08 milj. euroa. Raitioradan ja ratasähkötöiden hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 talousarvion investointisuunnitelmaan vuosille 2019-2020 budjetoitu yhteensä 4,13 milj. euroa, josta arvion mukaan tulee toteutumaan noin

20.05.2019

1,88 milj. euroa. Vuosien 2020-2021 osalta hankkeen rahoitus otetaan huomioon laadittavassa talousarviossa.

Aikataulu

Hankkeen maanrakennus- ja kunnallistekniikkatyöt käynnistyivät syksyllä 2018. Yleissuunnitelman mukainen raitioradan rakentaminen ja katusuunnitelmien mukaiset katurakennustyöt on ohjelmoitu toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. HKL on yksi YKT-hankkeen osapuolista.

Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata. Liikennöinnin on ensimmäisen vaiheen osalta suunniteltu alkavan kesän 2021 aikana.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteelle eivät ole huomattavia, sillä raitiorata rakennetaan alueelle, jossa ei ole ollut aiemmin raitioliikennettä. Liikennehaittoja tulee olemaan heinä-elokuussa 2019 linjan 1 päätepysäkillä Pursimiehenkatu-Telakkakatu-Tehtaankatu -kääntösilmukalla. Lisäksi raitiovaunujen liikennöintiä joudutaan rajoittamaan Bulevardin eteläpään vaihteiden asennuksen yhteydessä vuonna 2020.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 2 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä. Kaupunginhallitus on 21.5.2019 § 364 hyväksynyt katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet, joiden mukaan kaupunginhallitus hyväksyy kustannusarvioltaan 5-10 milj. euron hankkeita koskevat hankesuunnitelmat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen esitys
- 2 Raitioradan hankesuunnitelma
- 3 Sähköistyksen hankesuunnitelma
- 4 Hietalahti-Eiranranta
- 5 Eiranrannan kääntöpaikka

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 357

HEL 2019-004499 T 08 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 18.04.2019 § 68

HEL 2019-004499 T 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Telakkakatu-Eiranranta raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 6.3.2019 ja
- Telakkakatu-Eiranranta raitiotien ratasähkötoiden hankesuunnitelman 7.3.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

§ 383

Valtuutettu Veronika Honkasalon toivomusponsi hallintokuluista kaupungin laskutuskäytännössä

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen valtuuston 30.5.2018 hyväksymän toivomusponnen (Veronika Honkasalo) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 30.5.2018 vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäloitetta asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa." (Veronika Honkasalo)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomus-

20.05.2019

ponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnin hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu lausunnot kasvatuksen ja koulutuksen, kaupunkiympäristön, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimialoilta sekä taloushallintopalveluliikelaitokselta.

Helsingin kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeet on annettu 24.5.2017. Ne sisältävät kaupungin saatavien laskutuksen ja perinnän pääperiaatteet. Ohjeet on annettu Helsingin kaupungin toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille kaupungin rahasaatavien laskutusta ja perintää varten. Ohjeiden mukaisesti kaupungin saatavat laskuttaa taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa), ellei erityistä syytä muuhun ilmene. Hoitaessaan asiakaslaskutusta Talpa noudattaa yllä mainittuja ohjeita sekä Helsingin kaupungin laskutus- ja perintäkäsikirjaa, jossa annetaan tarkempia käytännön ohjeita laskutuksen ja saatavien perinnän suorittamiseksi.

Laskutus- ja perintäohjeissa todetaan, että kaupungin rahasaatavat on laskutettava ja perittävä tehokkaasti, nopeasti ja taloudellisesti noudattaen lakia, sopimuksia, hyvää perintätapaa sekä hyvän asiakaspalvelun periaatteita. Ohjeiden mukaan laskutuskustannusten vähentämiseksi voidaan pieniä laskutuseriä kerätä yhteen laskuun. Lisäksi alle 10 euron saatava voidaan myös jättää kokonaan laskuttamatta, jos saatavan laskuttaminen ei olisi laskuttamisesta ja saatavan mahdollisesta perimisestä aiheutuvien kulujen takia taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Jos kyseessä on jatkuva asiakassuhde, lisätään laskuttamatta jääneet pienet saatavat seuraavaan laskuun.

Viitaten saatuihin lausuntoihin kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen, kaupunkiympäristön sekä sosiaali- ja terveystoimialojen maksuista suurin osa lakisääteisiä. Näissä maksuissa hallintokulut eivät ole tuottoa suurempia. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla ei ole maksuja, joissa hallintokulut ylittäisivät tuotot. Toimialat ja taloushallintopalveluliikelaitos noudattavat laskutuksessaan kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjetta, jonka mukaisesti hallintokulujen vähentämiseksi pieniä laskutuseriä voidaan kerätä yhteen tai alle 10 euron saatava jättää perimättä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 358

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 29.4.2019

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa valtuutettu Honkasalon toivomusponnosta koskien maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole maksuja, joissa hallinnolliset kulut ylittäisivät niiden tuotot. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa maksutoiminnassaan 24.5.2017 annettua ohjeistusta, jonka mukaan alle 10 euron saatavia voidaan jättää kokonaan laskuttamatta tai pienet maksut jatkuvissa asiakassuhteissa voidaan lisätä seuraavaan laskuun.

Esimerkiksi kirjaston muistutusten osalta sovelletaan 10 euron rajaa. Kirjastojärjestelmästä vuosittain lähetettävät HelMet-tasoiset muistutukset kohdistuvat asiakkaille, joilla on maksuja kirjastojärjestelmässä 10 euroa tai enemmän. Kirjaston myöhästymismaksuista muistutetaan, mutta ne eivät etene perintään kuin vasta 60 vuorokauden jälkeen. Näin toimitaan ainoastaan 18 vuotta täyttäneiden asiakkaiden osalta. Mikäli asiakas toimittaa aineiston takaisin kirjastoon, ei aineiston korvausta tarvitse maksaa.

Lisätiedot

Johanna Simpanen, johtava laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto 18.4.2019

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Kaupunginhallitus on pyytänyt 18.4.2019 mennessä lausuntoa valtuutettu Honkasalon toivomusponnosta koskien maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa.

Kaupunkiympäristön toimialan tuottamien palveluiden laskutus toteutetaan pääosin eri toimintojen omissa järjestelmissä, joista laskutustiedot siirretään sähköisesti Talpaan. Laskujen edelleen toimittaminen asiakkaille sekä myyntireskontran hoito toteutetaan pääosin Talpassa. Kaikissa laskutusprosesseissa hyödynnetään automatisaatiota siinä määrin kuin se on tällä hetkellä mahdollista.

Toimialta lähtee vuosittain hieman yli 180 000 laskua vuodessa

Maksuista suuri osa on eri lakeihin perustuvia maksuja, joiden hinnan muodostuksen määrittelykriteerit annetaan aina kyseisessä laissa. Maksujen suuruus määritellään aina vähintään palvelusta aiheutuneiden kokonaiskustannusten mukaisiksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Toimialan laskutus on järjestetty kustannustehokkaasti, eikä sillä ole laskutusta, jossa laskutuskustannukset ylittäisivät tuotot.

Lisätiedot

Johanna Salo, taloushallintopäällikkö, puhelin: 310 31569
johanna.salo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.04.2019 § 138

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laskutettavat maksut muodostuvat pääosin lakisääteisistä varhaiskasvatuksen (noin 36 miljoonaa euroa vuonna 2019) ja perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan (noin miljoonaa euroa vuonna 2019) asiakasmaksuista. Laskutettava vähimmäismaksu on varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa 27 euroa ja iltapäivätoiminnassa mahdollisen maksuhuojennuksen jälkeen 50 euroa. Lisäksi laskutettavaa syntyy lähinnä ammatillisessa koulutuksessa, aikuislukioiden ja työväenopistojen kurssimaksuista sekä tilojen iltaja vapaa-ajankäytöstä. Tilojen vuokraamista koskevat laskut voivat olla pienimmillään joitain kymmeniä euroja. Pienempiä maksuja voi maksaa toimialan ja kaupungin palvelukassoihin.

Laskutusta hoitaa toimialalla asiakasmaksut ja laskutus-yksikkö, jonka vuosimenot ovat noin 0,6 miljoonaa euroa. Yksikkö käsittelee noin 190 000 laskua vuodessa eli yksikön menot ovat noin 3 euroa laskua kohden. Lisäksi laskutusta hoitaa kaupungin taloushallintopalvelut, joka veloittaa edellä mainituista liittymälaskuista 2,30 euroa laskua kohden. Näin ollen suorat menot yksittäistä laskua kohden ovat laskennallisesti noin 5,3 euroa.

Kaupunki ei ole määrittänyt yksittäisen laskun vähimmäismäärälle alarajaa ja yksittäistapauksissa on mahdollista, että laskuttamisesta syntyvät kustannukset ylittävät laskutettavan määrän. Edellä esitetyin perustein voidaan kuitenkin todeta, ettei kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ole laajamittaisesti laskutusta, jossa laskutuskustannukset ylittäisivät tuotot.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

20.05.2019

tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi
Seija Ryymin, talouspäällikkö, puhelin: 310 86278
seija.ryymin(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 16.4.2019

HEL 2018-006463 T 00 00 03

Toivomusponsi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi (30.5.2018 § 145) seuraavan toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa (Veronika Honkasalo).

Perusteet asiakasmaksuille

Sosiaali- ja terveystoimialan enimmäismaksuista ja niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä säädetään asiakasmaksulaissa ja asiakasmaksuasetuksessa. Joidenkin palvelujen maksuja sääntelevät vain asiakasmaksulain yleisperiaatteet. Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut voivat olla maksuttomia, kaikille samansuuruisia tasamaksuja tai määräytyä tulojen ja perhesuhteiden mukaan. Maksutuottojen lisäksi asiakasmaksuilla on myös esimerkiksi palvelujen käyttöä ohjaava vaikutus.

Asiakasmaksutuotot ja hallintokulut

Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimialalla on arvioitavana muutaman eri asiakasryhmän/palvelun asiakasmaksujen mahdollinen poisto tai muutos, joiden yhteydessä tarkastellaan myös hallinnollisia kuluja mahdollisuuksien mukaan. Näiden asiakasryhmien/palvelujen kohdalla on nähtävissä, että maksutuotot jäävät vähäisiksi, mutta maksutuottojen ja hallintokulujen vertailusta ei ole tällä hetkellä riittävää tietoa. Hallintokulujen vähentämiseksi arvioidaan ja pyritään kehittämään työprosesseja myös asiakasmaksuihin liittyen.

Maksutuottojen määrään eri asiakasryhmien palveluissa vaikuttaa muun muassa asiakkaiden lukumäärä, asiakasmaksujen määräytymisen perusteet, asiakkaiden tulotaso sekä kyky, tahtotila ja taloudellinen mahdollisuus maksaa asiakasmaksuja.

Asiakasmaksuista luopumista/muuttamista harkittaessa tietyn palvelun/asiakasryhmän kohdalla tulee tarkastella muun muassa hallinnollisia kuluja suhteessa tuottoihin, asiakasryhmän kokonaistilannetta sekä

tasavertaista kohtelua suhteessa muihin asiakasryhmiin. Hallinnollisten kulujen osuus suhteessa tuottoihin tai pienet tuotot eivät siis ole ainoa peruste esimerkiksi asiakasmaksun poistamiselle.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelujen laskutustyössä huomioidaan kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohje hallintokulujen vähentämiseksi:

Laskutuskustannusten vähentämiseksi voidaan pieniä laskutuseriä kerätä yhteen laskuun. Alle 10 euron saatavia voidaan myös jättää kokonaan laskuttamatta, jos saatavan laskuttaminen ei olisi laskuttamisesta ja saatavan mahdollisesta perimisestä aiheutuvien kulujen takia taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Jos kyseessä on jatkuva asiakassuhde, lisätään laskuttamatta jääneet pienet saatavat seuraavaan laskuun.

Asiakasmaksujen muutoksista päättäminen

Asiakasmaksujen muutoksista, poistamisesta ja uusista asiakasmaksuista palvelu- tai asiakasryhmä- kohtaisesti päättää sosiaali- ja terveyslautakunta. Ehdotukset sosiaali- ja terveyslautakunnalle valmistellaan toimialan moniammatillisessa maksutyöryhmässä.

Sosiaali- ja terveystoimialan asiakasmaksut-yksikössä sekä ydintoiminnan palvelukokonaisuuksien yksiköissä päätetään yksilökohtaisesti asiakkaiden hakemusten perusteella tietyin kriteerein asiakasmaksujen alentamisesta tai perimättä jättämisestä.

Lisätiedot

Ninna Katajainen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 45947
ninna.katajainen(a)hel.fi

Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi

§ 384

Valtuutettu Reetta Vanhasen toivomusponsi psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista luopumisesta

HEL 2018-006465 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen valtuuston 30.5.2018 hyväksymän toivomusponnen (Reetta Vanhanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä muille valtuutetuille.

Samalla kaupunginhallitus edellytti, että talousarvioneuvotteluihin mennessä selvitetään ei-tulosidonnaisten psykiatrisen- ja päihdekuntoutusosastohoidon asiakasmaksujen eri kustannusvaikutuksista ja että selvitetään mahdollisuuksia alentaa maksuja.

Käsittely

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Päätösehdotukseen lisätään seuraavaa:

"Samalla Kaupunginhallitus edellyttää, että talousarvioneuvotteluihin mennessä selvitetään ei-tulosidonnaisten psykiatrisen- ja päihdekuntoutusosastohoidon asiakasmaksujen eri kustannusvaikutuksista ja että selvitetään mahdollisuuksia alentaa maksuja."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Terhi Koulumies, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Kaisa Hernberg, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Mika Raatikainen, Tomi Sevander

20.05.2019

Kaupunginhallitus hyväksyi Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen äänin 5 - 8 (2 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen valtuuston 30.5.2018 hyväksymän toivomusponnen (Reetta Vanhanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 30.5.2018 vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäloitetta asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: 'Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista sisältäen luopumisen hyvinvointi- ja kustannusvaikutukset. Selvityksessä arvioidaan, kuinka suuri osa maksuista maksetaan toimeentulotuesta tai sosiaalitoimesta.' (Reetta Vanhanen)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Psykiatrisen vuodeosastohoidon kustannukset olivat vuonna 2017 noin 57 miljoonaa euroa ja asiakasmaksutulot noin 2,1 miljoonaa. Psykiatrian avohoito ja päihdepolikliininen hoito ovat asiakkaalle maksuttomia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lyhytaikaisessa laitoshoidossa (alle kolme kuukautta) peritään 17,90 euroa hoitopäivältä eli kyseessä on terveydenhuollon tasamaksu. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaan terveydenhuollon tasamaksua ei voi jättää perimättä tai sitä alentaa, ellei kunta ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksu voidaan jättää perimättä siltä osin kun maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai jos perimättä jättämiseen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Helsinki ei ole päättänyt tasamaksujen alentamisesta tai perimättä jättämisestä edellä mainituilla perusteilla, koska maksukatto estää kohtuuttomat kulut asiakkaalle. Perustoimeentulotukea voi hakea terveydenhuoltokuluihin ja sairaalan sosiaalityö neuvoo ja avustaa potilaita ja heidän omaisiaan sosiaalietuuksien hakemisessa. Kelan tilastojen mukaan helsinkiläisille maksettiin vuonna 2017 sairaalaan hoitopäivämaksuihin perustoimeentulotukea yhteensä 718 000 euroa. Summaan sisältyy kaikki sairaalahoido, ei vain psykiatrinen sairaalahoido.

Pitkäaikaishoitomaksu (yli kolme kuukautta) määräytyy asiakkaan tulojen mukaan, 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, kuitenkin enintään 15 164 euroa kuukaudessa. Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksusäännökset on kirjattu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin. Tällä edistetään sitä, että pitkäaikaisen laitoshoidon maksu määräytyy niin, että maksun taso on kohtuullinen laitoshoidossa olevan henkilön perheen toimeentulon kannalta ja että samaa tulotasoa edustavien perheiden asema muodostuu yhdenvertaiseksi. Yhdenvertaisuuden kannalta olisi ongelmallista, jos Helsingin kaupunki poikkeaisi asiakasmaksukäytännöissään HUS:in ja muiden kuntien käytännöistä. Tällöin HUS:ssa asioivat helsinkiläiset psykiatrian potilaat olisivat epätasa-arvoisessa asemassa verrattuna Helsingin Auroran sairaalassa asioiviin psykiatrian potilaisiin.

Asiakasmaksuista luopuminen ei ole perusteltua. Yhden potilasryhmän sairaalahoidon maksuttomuus asettaisi muut potilasryhmät kuten päihdelaitoksissa kuntoutuvat eriarvoiseen asemaan. Nykyiset asiakasmaksut eivät aiheuta haittaa mielenterveyspotilaan hyvinvoinnille, terveydelle tai toimeentulolle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

20.05.2019

Asia/22

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 359

HEL 2018-006465 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

01.04.2019 Palautettiin

25.03.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.10.2018 § 264

HEL 2018-006465 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Reetta Vanhasen toivomusponnosta, joka koskee mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

”Psykiatrisen vuodeosastohoidon helsinkiläiset potilaat, vuodeosastohoidon kustannukset ja asiakasmaksutulot olivat vuonna 2017 seuraavat:

	Potilaat	Kustannukset	Asiakasmaksutulot
HUS, lastenpsykiatria (erikoisala 75)	116	2,86 milj. e	0
HUS, nuorisopsykiatria (74)	255	3,67 milj. e	0
Oma toiminta, aikuispsykiatria (70)	2 099	35 milj. e	1,5 milj. e
HUS, aikuispsykiatria (70,76)	660	15,29 milj. e	0,6 milj. e

Psykiatrian osastoilla hoidettavilta potilailta peritään lyhytaikaisessa alle kolme (3) kuukautta kestävässä laitoshoidossa hoidoista ja ylläpidosta 17,90 euroa hoitopäivältä. Maksu pysyy samana maksukaton (683 euroa) täyttymisen jälkeenkin.

Pitkäaikaishoitomaksun, yli kolme (3) kuukautta, vuorokausihinta riippuu asiakkaan tuloista: maksu on 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista ja voi olla enimmillään 15 164 euroa/kuukausi. Elokuun lopun tilanteessa Auroran sairaalan osastoilla 212 hoidossa olleista potilaista 48 kuului pitkäaikaishoidon maksujärjestelmään (46 potilasta kuntoutuspsykiatrian osastoilla ja kaksi potilasta akuuttipsykiatrian osastolla).

Hoitopäivämaksua ei peritä mielenterveyslain 9 §:n nojalla järjestetyn tarkkailun ajalta, ellei henkilöä tarkkailun perusteella määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Lyhytaikaisen hoidon maksussa on kyse terveydenhuollon tasamaksusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaan terveydenhuollon tasamaksua ei voi jättää perimättä tai sitä alentaa, ellei kunta ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksu voidaan jättää perimättä siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Helsinki ei ole päättänyt, että terveydenhuollon tasamaksuja voitaisiin alentaa tai jättää perimättä edellä mainituilla perusteilla, koska maksukatto estää kohtuuttomat kulut asiakkaalle.

Kansaneläkelaitos (Kela) maksaa tarvittaessa toimeentulotukea terveydenhuoltokuluihin. Sairaalan sosiaalityön tehtäviin kuuluu neuvoa potilaita heille kuuluvista sosiaalietuuksista ja yhdessä omaisten kanssa avustaa potilasta hakemaan hänelle kuluvat etuudet. Helsingin oman psykiatrisen sairaalan arvion mukaan suurimmalle osalle pienitu-

loisista maksut eivät tuota ongelmaa silloin, kun ne maksetaan toimeentulotukena.

Kelan tilastoaineiston mukaan vuonna 2017 helsinkiläisille maksettiin sairaalan hoitopäivämaksuihin yhteensä 718 000 euroa perustoimeentulotukea. Tämä tieto sisältää vain ne Kelan menot, jotka on maksettu maksusitoumuslaskun tai asiakkaan itsensä toimittaman laskun perusteella. Summaan sisältyy kaikki sairaalahoito, ei pelkästään psykiatrisen sairaalahoito.

Luottotappioiden määrää, eli kuinka paljon sairaalahoitomaksuja on mahdollisesti jäänyt maksamatta kokonaan, on mahdotonta näin tarkalla tasolla selvittää.

Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksuihin liittyvät säädökset nostettiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin vuonna 2003. Lain perusteluissa kerrotaan, että lain pääasiallinen tarkoitus on edistää pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun määräytymistä siten, että maksun taso on kohtuullinen laitoshoidossa olevan henkilön perheen toimeentulon kannalta ja että samaa tulotaso edustavien perheiden asema muodostuu yhdenvertaiseksi (HE 49/2002). Lain valmistelussa on huomioitu potilaiden taloudellinen asema ja yhdenvertaisuus ja laissa säädetäänkin mm. potilaan vähimmäiskäyttövarasta ja maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavista tekijöistä.

Yhdenvertaisuuden osalta olisi ongelmallista, jos Helsingin kaupunki poikkeaisi asiakasmaksukäytännöissään HUS:n ja muiden kuntien käytännöistä. Tämä johtaisi siihen, että esim. HUS:ssa asioivat helsinkiläiset psykiatrian potilaat olisivat epätasa-arvoisessa asemassa verrattuna Helsingin Auroran sairaalassa asioiviin psykiatrian potilaisiin.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että ko. asiakasmaksujen perimisestä olisi luovuttu Uudenmaan kunnissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista luopumista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Psykiatrisen hoidon asiakasmaksujen tulee olla järjestetty niin, että asiakasmaksut eivät aiheuta haittaa mielenterveyspotilaan hyvinvoinnille, terveydelle ja toimeentulolle. Psykiatrian avohoito ja päihdepolikliininen hoito on asiakkaalle maksutonta. Yhden potilasryhmän sairaalahoito maksuttomuus asettaisi muut potilasryhmät kuten päihdelaitoksissa kuntoutuvat eriarvoiseen asemaan.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 385

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 20

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto 14.5.2019
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2019

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto
- liikuntajaosto 14.5.2019
- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos 16.5.2019

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

20.05.2019

- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

14.5.2019

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että luettelosta poistettiin ympäristö- ja lupajaosto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 20

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto 14.5.2019
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2019

- ympäristö- ja lupajaosto
 - rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
- pelastuslautakunta
kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2019

- kulttuuri- ja kirjastojaosto
- liikuntajaosto 14.5.2019
- nuorisajaosto
sosiaali- ja terveyslautakunta
- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat
- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos 16.5.2019

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta 14.5.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

20.05.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 383, 384 ja 385 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 370, 371, 372, 373 ja 382 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

20.05.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

20.05.2019

Kaupunginhallitus

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Jenni Björkstén
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Wille Rydman

Sanna Vesikansa

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 04.06.2019.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566